

VENSTRES STORTINGSGRUPPE

Politisk regnskap 2013-2014

Folk først

venstre

Oslo, 26.6.2014

Politisk regnskap 2013/2014

Venstres stortingsgruppe

Venstres stortingsgruppe legger med dette fram vårt politiske regnskap for stortingssesjonen 2013/2014.

Venstre fikk etter Stortingsvalget 2013 en oppslutning på 5,2 prosent noe som innebar 9 stortingsrepresentanter hvorav 4 valgt direkte og 5 valgt på utjamningsmandat (u). Disse er:

Trine Skei Grande, Oslo. Parlamentarisk leder. Medlem av Stortingets utenriks- og forsvarskomiteé.

Ola Elvestuen, Oslo. Parlamentarisk nestleder. Leder av Stortingets energi - og miljøkomité.

Abid Q. Raja, Akershus. Andre nestleder av stortingets transport- og kommunikasjonskomité og medlem av Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité.

Terje Breivik, Hordaland. Medlem av Stortingets finanskomité.

Ketil Kjenseth (u), Oppland. Medlem av Stortingets helse- og omsorgskomiteé.

Iselin Nybø (u), Rogaland. Første nestleder av Stortingets kirke-, utdannings- og forskningskomité.

Sveinung Rotevatn (u), Sogn og Fjordane. Medlem av Stortingets arbeids- og sosialkomité.

Pål Farstad (u), Møre og Romsdal. Medlem av Stortingets næringskomité.

André N. Skjelstad (u), Nord-Trøndelag. Medlem av Stortingets kommunal- og forvaltningskomité.

Venstre er ikke representert i Stortingets justiskomiteé og Stortingets familie- og kulturkomité. Arbeidet i disse komitéene følges av Iselin Nybø (justiskomiteéen), Terje Breivik (familiedelen av familie- og kulturkomitéens arbeid og Trine Skei Grande (kulturdelen av familie- og kulturkomitéens arbeid)

Samarbeidsavtale med regjeringen

Da det etter valget ble klart at det var et nytt flertall på Stortinget gikk Venstre – som lovet før valget – i samtaler/sonderinger/forhandlinger med Høyre, Frp og KrF om hvordan det nye flertallet skulle materialiseres i form av ny politikk og en ny regjering. Som kjent endte disse sonderingene med en samarbeidsavtale mellom de nevnte partier og en mindretallsregjering bestående av Høyre og Frp. Venstre gikk inn i disse sonderingene og forhandlingene med en reell vilje til å gå i regjering dersom vi fikk store nok politiske gjennomslag og ikke minst nok forsikringer om framtidige politiske gjennomslag. Når vi til slutt valgte å inngå en samarbeidsavtale med Høyre og Frp og stå utenfor regjering var det nettopp på grunn av at vi ikke fikk nok forsikringer om framtidig gjennomslag bl.a. prioriteringer på statsbudsjettets utgiftsside og om et reelt grønt skattesifte hvor to tredjedeler av framtidige skattelettelser skulle finansieres gjennom et grønt skattesifte. Samtidig inngikk vi en samarbeidsavtale som sikret oss mange viktige politisk gjennomslag som er gjengitt under. Venstres delegasjon som sonderte og forhandlet om dette i Nydalen og på Stortinget i september bestod av Trine Skei Grande, Ola Elvestuen, Terje Breivik og Geir Olsen (rådgiver/sekretær).

Gjennomslag og initiativ

Som følge av valgresultatet har Venstre fått langt flere gjennomslag og politiske seire de siste åtte månedene, enn i de åtte foregående årene. De fleste sakene har naturlig nok skjedd i samarbeid mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene Høyre og Frp, men Venstre har også fått gjennomslag for viktige saker gjennom andre flertall på Stortinget.

Svært mye av det Venstre lovet før valget, kan vi allerede kvittere ut. Ved Venstres valgkampåpning i Arendal 9. august 2013 la Venstre fram en liste på 31 svært gode grunner til å velge Venstre og sørge for en blågrønn regjering etter valget.

Status per juni 2014 viser at **13** av Venstres tiltak vil bli gjennomført i sin helhet, **14** blir gjennomført delvis eller på sikt, mens de siste 4 foreløpig ikke er planlagt gjennomført. Av disse 4 er det bare 1 hvor regjeringen aktivt slår fast at de vil føre en «annen» politikk enn det Venstre ønsker (statlige sosialhjelpssatser). De andre er verken omtalt i samarbeidserklæring eller regjeringsplattform. [SE VEDLEGG SIDE 78-80]

Venstres 20 viktigste politiske gjennomslag i perioden 2013/2014 er:

- 1) **Samarbeidsavtalen** mellom Venstre, KrF, Høyre og Fremskrittspartiet som bl.a. innebærer at Lofoten, Vesterålen, Senja og Møreflaket vernes. Lærerløftet gjennomføres. En gjennomgående satsing på kollektivtransport og jernbane. Klimaforliket skal forsterkes. Og en betydelig fattigdomssatsing – spesielt rettet mot barn og barnefamilier.
- 2) **Avtale om statsbudsjettet for 2014** hvor Venstre fikk gjennomslag for en tydeligere miljøprofil og en bedre sosial profil, i tillegg til viktige løft for næringsliv og kunnskap. Den største enkeltendringen Venstre fikk gjennomslag for var 750 mill. kroner mer til jernbane. Venstre fikk også gjennomslag for en økt satsing på bl.a. bistand, ressurskrevende tjenester, tilskudd til oppfølging av mindreårige asylsøkere, økte tilskudd til rus og psykiatri og gjeninnføring av tilskudd til frivillige organisasjoner som tilbyr rimelig overnatting og andre humanitære tiltak overfor bostedsløse og arbeidssøkende EØS-borgere. Venstre fikk også gjennomslag for en endring av skattesystemet i grønnere retning. Det innebar at skatter og avgifter på miljøforurensende aktivitet øker med om lag en milliard kroner i forhold til hva Høyre og Frp hadde lagt opp til i sitt budsjettforslag.
- 3) **Avtale om RNB 2014** som innebærer at klima- og miljøprofilen skjerpes, økt satsing på kollektivtrafikk, høyere utdanning styrkes og kommunenes merutgifter til barnehage kompenseres. Av saker Venstre fikk gjennomslag for nevnes bl.a. at belønningsordningen for bedre kollektivtransport i byområdene blir økt med 65 mill. kroner, det blir innført en ny belønningsordning for sykkel, som i første omgang får 10 mill. kroner i oppstartsfasen og Transnova styrkes med 10 mill. kroner når det gjelder tilrettelegging for infrastruktur for nullutslippsbiler. Universitets- og høyskolesektoren får til sammen en økning på 50 mill. kroner for resten av 2014, fordelt på statlige universiteter og høyskoler og private høyskoler. I tillegg får instituttsektoren (nye forskningsinstitutter) en økning på 15 mill. kroner.

- 4) **Økt jernbanevedlikehold og internasjonal fattigdomssatsing** i saldert statsbudsjett 2013 med totalt 400 mill. kroner (SE SIDE 14 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 5) **Elektrifisering** av hele **Utsiraområdet** (SE SIDE 27 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 6) **Uavhengig utredning** om de klima- og finanspolitiske konsekvenser av **SPUs eksponering i kull- og petroleumselskaper** (SE SIDE 14-15 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 7) En helhetlig **avtale om asyl- og flyktningpolitikken** som bl.a. innebærer en styrking av barnas rettigheter. (SE SIDE 55 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 8) En full gjennomgang av **rammevilkårene for enkeltpersonforetak og selvstendig næringsdrivende**, med sikte på konkrete forslag til forbedringer bl.a. når det gjelder skatteregler og sosiale rettigheter. (SE SIDE 39 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 9) **Felles billettsystem for kollektivtransport** i hele landet (SE SIDE 31 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 10) Ny **belønningsordning for gang- og sykkelstier** (SE SIDE 32 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 11) Bedre tilbud innen **psykisk helse** i kommunene (SE SIDE 48 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 12) **Nasjonal bredbåndsplan** (SE SIDE 31 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 13) Helhetlig gjennomgang av **fosterhjemsomsorgen** (SE SIDE 62 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 14) Evaluering av **Norges engasjement i Afghanistan** (SE SIDE 67 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 15) **Jordbruksavtalen 2014**. Venstre fikk gjennomslag for en økning av rammen på 250 mill. kroner og at det fortsatt legges til rette for en variert bruksstruktur og som tar høyde for at vilkårene for jordbruksdrift er forskjellige i ulike deler av landet. (SE SIDE 41 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 16) En helhetlig **jordvernplan**. (SE SIDE 39 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 17) **Nytt folkevalgt regionnivå** til erstatning for fylkeskommunen (SE SIDE 54 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 18) Utflytting av **statlige arbeidsplasser** (SE SIDE 55 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 19) **Nye retningslinjer** for uttak av **overføringsflyktninger** (SE SIDE 55 FOR NÆRMERE OMTALE).
- 20) En rekke **grunnlovsendringer** hvor Venstre var medforslagsstiller (SE SIDE 71-73 FOR NÆRMERE OMTALE).

Egne initiativ

Venstre har fremmet 24 egne representantforslag i perioden og vært medforslagsstiller på ytterligere 5 representantforslag. Venstre er dermed det partiet sammen med SV (også 24) som har fremmet flest egne representantforslag i perioden. Til sammenligning har Arbeiderpartiet fremmet 17, Senterpartiet 16, KrF 6 og MDG 3 forslag.

9 av Venstres representantforslag er mer eller mindre vedtatt i sin helhet av Stortinget. Flere av disse er identisk med tilsvarende forslag som ble stemt ned av de daværende regjeringspartiene Ap, Sp og SV i forrige periode. Det henvises til oversikten over Venstres gjennomslag innledningsvis og gjennomgang av alle forslag i de komitévise gjennomgangene i dette dokumentet når det gjelder dette og behandlingen av de øvrige representantforslagene. 7 av forslagene er ikke ferdigbehandlet i Stortinget.

Venstres representanter har videre fremmet 15 interpellasjoner i perioden, hvorav 3 ikke vil komme til behandling i Stortinget før neste sesjon.

Videre har Venstres representanter stilt 116 [skriftlige spørsmål](#) og stilt 34 [muntlige spørsmål](#) i forbindelse med muntlig og ordinær spørretime.

Egne representantforslag

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Abid Q. Raja, Terje Breivik og Pål Farstad om innføring av lobbyregister, [Dokument 8:4 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, André N. Skjelstad og Ola Elvestuen om evaluering av Norges engasjement i Afghanistan, [Dokument 8:12 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene André N. Skjelstad, Pål Farstad, Ola Elvestuen og Abid Q. Raja om en helhetlig jordvernplan, [Dokument 8:13 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Breivik og Ketil Kjenseth om etablering av en nasjonal bredbåndsplan, [Dokument 8:19 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Iselin Nybø, Abid Q. Raja og Sveinung Rotevatn om lov om endringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) og i lov om gjennomføring av straff mv. (straffegjennomføringsloven) (straffeprosessuell frihetsberøvelse og innstramming av bruken av glattceller), [Dokument 8:20 L \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene André N. Skjelstad, Ketil Kjenseth og Trine Skei Grande om utvikling av et nytt folkevalgt regionnivå til erstatning for fylkeskommunen, [Dokument 8:26 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Breivik, Sveinung Rotevatn og Abid Q. Raja om en helhetlig gjennomgang av fosterhjemsomsorgen, [Dokument 8:30 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Breivik, Ketil Kjenseth, Pål Farstad og Trine Skei Grande om etablering av en helsemyggordning, [Dokument 8:38 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Pål Farstad og Iselin Nybø om flere lærere med doktorgrad som en del av satsingen på karriereveier i skolen, [Dokument 8:45 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Iselin Nybø, Abid Q. Raja og Trine Skei Grande om et særskilt kompetanseløft for å redusere andelen ikke-kvalifiserte tilsatte i grunnskolen, [Dokument 8:46 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene André N. Skjelstad, Pål Farstad, Iselin Nybø og Ketil Kjenseth om en plan for fordeling av statlige arbeidsplasser og statlige kompetansemiljøer i hele landet, [Dokument 8:47 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Iselin Nybø, Trine Skei Grande og Pål Farstad om å sikre en tilfredsstillende satsing på rekrutteringsstillinger i langtidsplanen for forskning, [Dokument 8:50 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Pål Farstad og Terje Breivik om en helhetlig gjennomgang av rammebetingelsene for enkeltpersonforetak, [Dokument 8:52 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Terje Breivik om norsk tiltredelse til barnekonvensjonens tredje tilleggsprotokoll, [Dokument 8:53 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Kjenseth og Sveinung Rotevatn om bedre tilbud innen psykisk helse i kommunene, [Dokument 8:54 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Abid Q. Raja og Ketil Kjenseth om å redusere bruken av palmeolje i Norge, [Dokument 8:57 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Breivik, Pål Farstad og Iselin Nybø om å innføre skjønn ved håndheving av regelbrudd ved skjemautfylling hvor det ikke foreligger noen personlig vinning, [Dokument 8:65 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Abid Q. Raja, Ola Elvestuen og André N. Skjelstad om å etablere et felles billettsystem for kollektivtransport i hele landet, [Dokument 8:71 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sveinung Rotevatn, Pål Farstad, André N. Skjelstad og Abid Q. Raja om utgreiing av lovfesting av nasjonal minsteløn, [Dokument 8:74 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Kjenseth, Iselin Nybø og Abid Q. Raja om en styrking av helse- og velferdstilbudet for studenter, [Dokument 8:77 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Iselin Nybø og Abid Q. Raja om å opprette en egen lovavdeling på Stortinget, [Dokument 8:81 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Breivik, Abid Q. Raja og Pål Farstad om å styrke forbrukermakten gjennom digitalisering av produktinformasjon og opprette en informasjonsportal for dagligvarer, [Dokument 8:82 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Trine Skei Grande, Terje Breivik og Abid Q. Raja om å gi kommunene konkrete virkemidler for å redusere luftforurensning og klimautslipp, [Dokument 8:90 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, André N. Skjelstad og Terje Breivik om Direktoratet for forvaltning og IKTs (DIFI) rolle for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser, [Dokument 8:91 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fremmet sammen med andre partier/representanter

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Olaug V. Bollestad, Hans Olav Syversen, Ketil Kjenseth og Trine Skei Grande om ekstern ekspertvurdering og fremleggelse av en plan for den videre omstillingen i hovedstadsprosessen i Helse Sør-Øst RHF, [Dokument 8:15 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Audun Lysbakken, Knut Arild Hareide, Trygve Slagsvold Vedum og Rasmus Hansson om stans i norsk implementering av datalagringsdirektivet, [Dokument 8:60 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Aasland og Ola Elvestuen om å avslutte det utvidede forsøket med bruk av snøscooter samt endre lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, [Dokument 8:63 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Else-May Botten, Line Henriette Hjemdal, Geir Pollestad, Pål Farstad og Rasmus Hansson om bedret sikkerhet på sjøen, [Dokument 8:86 S \(2013–2014\)](#)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Heikki Eidsvoll Holmås og Abid Q. Raja om å sikre fylkeskommunene mulighet til å stille miljøkrav til drosjenæringen, [Dokument 8:94 S \(2013–2014\)](#)

Interpellasjoner

[Interpellasjon fra Ketil Kjenseth til kommunal- og moderniseringsministeren](#) om å skape økt kapasitet og innovasjon i offentlig sektor, som vil ha store omstillingsbehov de neste tiårene (16.12.2013)

[Interpellasjon fra Trine Skei Grande til utenriksministeren](#) om hvilken strategi utenriksministeren har for å utøve en global lederrolle i å fremme utdanning for alle, med henvisning til løftet om dette i regjeringsplattformen (16.1.2014)

[Interpellasjon fra Trine Skei Grande til kulturministeren](#) om hvilken språkpolitikk regjeringen vil føre, og om oppfølging av den gjeldende språkmeldingen (25.2.2014)

[Interpellasjon fra Ola Elvestuen til samferdselsministeren](#) om organisering av norsk jernbanesektor på en hensiktsmessig måte forut for innføringen av EUs fjerde jernbanepakke (4.3.2014)

[Interpellasjon fra Ola Elvestuen til klima- og miljøministeren](#) om en strategi for å sikre en utvikling og bruk av norske fjorder som ivaretar naturmangfoldet, med henvisning bl.a. til sjødeponering fra gruvedrift (27.3.2014)

[Interpellasjon fra Trine Skei Grande til statsministeren](#) om å involvere de frivillige redningsorganisasjonene mer i nasjonalt beredskapsarbeid, og utnytte kapasiteten deres i beredskapssammenheng bedre (1.4.2014)

[Interpellasjon fra Ketil Kjenseth til helse- og omsorgsministeren](#) om å styrke det forebyggende arbeidet og behandlingstilbudet til barn og unge innen psykisk helse (24.4.2014)

[Interpellasjon fra Pål Farstad til fiskeriministerens](#) tiltak for å få bukt med ulovlig fiske og bekjempe juks i bransjen, da det er dokumentert at det pågår juks med mengden fisk som landes i torskefiskeriene (6.5.2014)

[Interpellasjon fra Pål Farstad til arbeids- og sosialministeren](#) om å få bedret arbeidsforholdene i fiskeindustrien og sørge for at arbeidsmiljøloven blir overholdt, med henvisning til utenlandske sesongarbeidere (23.5.2014)

[Interpellasjon fra Trine Skei Grande til utenriksministeren](#) om å bidra til at Norge tar en internasjonal pådriverrolle for å gi Afrikas siste koloni, Vest-Sahara, tilbake til saharawiene (5.6.2014)

[Interpellasjon fra Ketil Kjenseth til utenriksministeren](#) om menneskerettighetssituasjonen i Tibet og hvordan norske myndigheter vil bidra til å forbedre denne (10.6.2014)

[Interpellasjon fra Abid Q. Raja til samferdselsministeren](#) om å sørge for vedlikehold av norsk jernbane og forutsigbare rammevilkår for private jernbaneentreprenører (12.6.2014)

[Interpellasjon fra Abid Q. Raja til kunnskapsministeren](#) om hvordan svømmeundervisningen kan forbedres og om skolene kan bidra til å bedre norske svømmeferdigheter (ikke behandlet).

[Interpellasjon fra Abid Q. Raja til barne-, likestillings- og inkluderingsministeren](#) om variasjon i kommunenes variasjon i svømmeopplæringstilbudet og hvordan flere med

innvandrerbakgrunn - særlig kvinner – kan tilegne seg grunnleggende svømmeferdigheter (ikke behandlet).

[Interpellasjon fra Trine Skei Grande til justis- og beredskapsministeren](#) om rettssikkerheten for asylsøkere er tilstrekkelig ivaretatt i UNE og om internasjonale forpliktelser overholdes når få saker prøves for domstolene, sett i lys av at 65 pst. av sakene som er prøvd, ble omgjort (ikke behandlet).

1. Finanspolitikk

Velferdsstaten står overfor store utfordringer i årene som kommer. Gitt at dagens nivå på offentlige velferdsordninger ikke økes og at arbeidsinnsatsen fortsetter på dagens nivå, vil det årlige underskuddet på statsbudsjettet om 50 år vil være på 140 milliarder 2013-kroner. Venstre er bekymret for bærekraften til velferdsstaten.

Venstre mener derfor at det er viktig med en ansvarlig økonomisk politikk og en bærekraftig bruk av norske oljepenger. Dette er fremfor alt viktig i et generasjonsperspektiv. Oljepengene skal sikre en bærekraftig velferdsstat i uoverskuelig framtid. Oljeformuen har blitt langt større enn det som det var mulig å forutse for bare få år siden, først og fremst på grunn av høy oljepris. Derfor har også overføringen fra fondet til statsbudsjettet de siste årene lagt betydelig under de normgivende 4 % slik handlingsregelen tilsier. Å øke pengebruken fra dagens allerede ekspansive nivå vil være svært skadelig for økonomien, spesielt for konkurranseutsatte næringer, og lite fornuftig i et generasjonsperspektiv. Venstre vil derfor utrede konsekvensene av å senke prosentsatsen i handlingsregelen til 3 %.

Store inntekter fra petroleumssektoren har bidratt til at den norske staten nå forvalter en betydelig finansiell formue gjennom Oljefondet (Statens Pensjonsfond Utland – SPU). Venstre ønsker at Oljefondet i større grad investerer i samfunnsansvarlige og bærekraftige virksomheter og i fremtidsrettede sektorer som fornybar energi og annen klima- og miljøvennlig virksomhet. I tillegg bør fondet ha lov til å investere mer i fremvoksende markeder, noe som gir fondet større muligheter til å balansere risiko og maksimere avkastningen.

I forhandlinger med regjeringspartiene om statsbudsjettet for 2014 og RNB2014 har det derfor vært avgjørende for Venstre at det ikke brukes mer oljepenger enn det som er langt til grunn av regjeringen i de opprinnelige forslagene til statsbudsjett og RNB for 2014. For Venstre har det i perioden vært avgjørende å satse mer på framtid – på utdanning og innovasjon, på klima- og miljøvennlige løsninger og på en mer bærekraftig velferdsstat.

1.1 Forslag Venstre har fremmet i perioden

- [Eget alternativt statsbudsjett for 2014](#)
- [Representantforslag om etablering av en helsemyggordning](#)

Alternativt budsjett 2014

Venstre la 7. november fram et [foreløpig alternativt statsbudsjett](#) for 2014 basert på Stoltenberg II-regjeringens [forslag](#) til statsbudsjett for 2014. Vi varslet samtidig at vi ville komme med et endelig alternativt statsbudsjett etter at den nye regjeringen la fram sin [tilleggsproposisjon](#). Dette ble lagt fram 26. november.

Venstre fremmet således et eget helhetlig alternativt statsbudsjett for 2014 som Venstres stortingsrepresentanter stemte for ved Stortingets behandling av finansinnstillingen 26. november. Venstres alternative budsjett var både et helhetlig alternativ til Stoltenberg-

regjeringens forslag som ble lagt fram 14. oktober og tilleggsinnstillingen fra Solberg-regjeringen som ble lagt fram 8. november.

Den framforhandlede [budsjettavtalen](#) av 15.11. mellom regjeringspartiene og Venstre og KrF fikk Venstres støtte subsidiært da vårt alternative statsbudsjett ikke fikk flertall i Stortinget 26.11.2013.

Venstre baserer sitt alternative budsjett på samme oljepengebruk som det Stoltenberg II-regjeringen foreslo.

Den største forskjellen mellom Venstres alternative budsjett og tilleggsproposisjonen fra Solberg-regjeringen er således en reversering av netto skattelettelser på om lag 4,3 mrd. kroner. Når det gjelder omprioriteringer på statsbudsjettets utgiftsside er det bare mindre forskjeller mellom de ulike «regjeringsalternativene» kontra Venstres alternative budsjett. I de store størrelser framstår Venstres alternative budsjett som følger (alle tall i mill. kr):

	Endring i forhold til Prop. 1 S (2013–2014), Ap/Sp/SV	Endring i forhold til Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), H/Frp
Kutt/innsparing/omprioritering:	8 297,8	7 867,7
Økte inntekter:	610,5	305,8
Påplussinger/omprioriteringer:	-8 558,9	-8 580,5
Skatteopplegget	-349,0	4 323,0
Totalt	0,4	3 916,0
(mindre oljepengebruk):		

Venstre har en tydelig profil i vårt alternative statsbudsjett som kan oppsummeres i følgende punkter og hovedsatsingsområder:

- Systematiske tiltak for å motvirke todelingen av norsk økonomi og norsk næringsliv
- Økt satsing på skole, utdanning og forskning
- En offensiv miljø- og klimapolitikk
- En målrettet politikk for å redusere antallet fattige barnefamilier
- Et tydelig grønt skatteskifte

På disse områdene foreslår Venstre satsinger, omprioriteringer og grep som på hvert område fører til flere milliarder kroner i målrettede tiltak ut over det både Stoltenberg-regjeringen og Solberg-regjeringen legger opp til.

Selv om Norge er i en særstilling internasjonalt når det gjelder både offentlige finanser, arbeidsledighet og en rekke andre viktige parameter i den økonomiske politikken, er det en rekke utfordringer som etter Venstres syn det er avgjørende at den nye regjeringen tar tak i og hvor Venstre vil bidra til flertall for en ny kurs. Dette er:

- Klare tendenser til todeling av norsk næringsliv.
- Manglende vilje til å ta grep for å fornye offentlig sektor.
- Alt for mange barn lever i familier som sliter med fattigdom, rus- og

- psykiatriproblemer.
- En norsk skole som har blitt pålagt stadig flere oppgaver (timer) og direktiv uten at det har blitt flere lærere.
- En altfor dårlig satsing på forskning og høyere utdanning.
- Ingen offensiv miljø- og klimapolitikk. De store pengene har blitt brukt på symbolprosjekter (Mongstad) i stede for på tiltak som gir utslippskutt.
- «Å ta de rikeste» har vært det viktigste i skattepolitikken, ikke å skape vekst og adferdsendring.
- Rammebetingelsene for gründere og selvstendig næringsdrivende er dårlige og Norge sakker akterut når det gjelder innovasjon og nyskaping.
- En sterk og økende underfinansiering av Folketrygden.

Venstre mener at det er helt nødvendig å vri pengebruken fra områder der vi må bli mer effektive, og hvor potensialet er stort, til områder som bidrar til å bygge ny kunnskap og omstille Norge i en mer miljøvennlig retning; bedre IKT-infrastruktur, bedre rammevilkår for gründere og innovatører i det etablerte næringsliv, mer moderne forskningsutstyr på institutter og universiteter og en skattepolitikk som stimulerer nyskaping, vekst og miljøvennlig adferd.

Ved [votering](#) i Stortinget 26. november 2013 fikk Venstres alternative statsbudsjett naturlig nok bare stemmene til Venstres representanter.

Helsemyggordning

Venstres stortingsrepresentanter Terje Breivik, Ketil Kjenseth og Trine Skei Grande fremmet 19.3.2014 et representantforslag om å etablere en helsemyggordning. I korte trekk gikk forslaget ut på at det etableres en skattekredittordning for helseinnovasjon etter modell fra oljemyggordningen. I forslaget vises det til at Norske helseinnovatører sliter med store investeringsutfordringer. Norge investerer om lag 8 mrd. kroner i forskning på helse årlig, men kun en svært liten andel av forskningen leder til kommersielle produkter og lønnsomme bedrifter. Private investorer styrer ofte unna helseinnovasjon på grunn av lange og usikre innovasjons- og kommersialiseringsprosesser. Dette skyldes i stor grad myndighetenes omfattende krav til dokumentasjon og et lite hjemmemarked.

Ved [votering](#) i Stortinget 3. juni 2014 fikk forslaget bare Venstres stemmer.

1.2 Venstres gjennomslag i perioden

- [Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014](#)
- [Avtale, RNB 2014](#)
- [Økt jernbavedlikehold og internasjonal fattigdomssatsing i saldering av statsbudsjettet for 2013](#)
- [Uavhengig utredning om de klima- og finanspolitiske konsekvensene av at Statens Pensjonsfond Utland \(SPU\) er tungt eksponert i kull- og petroleumselskaper](#)
- [Videreføring av Etikkrådet og offentliggjøring av begrunnelse for uttrekk av selskaper fra SPU](#)
- [Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene](#)

Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014

Venstre inngikk [budsjettavtale](#) om statsbudsjettet for 2014 med regjeringspartiene og KrF 15.11.2013 som vi stemte subsidiært for i Stortinget 26.11.2013.

I budsjettavtalen fikk Venstre bl.a. gjennomslag for en tydeligere miljøprofil og sosial profil, i tillegg til viktige løft for næringsliv og kunnskap. Den største enkeltendringen Venstre fikk gjennomslag for er en storstilt satsing på tog, med 750 mill. kroner. Venstre fikk også gjennomslag for en økt satsing på bl.a. bistand, ressurskrevende tjenester, tilskudd til oppfølging av mindreårige asylsøkere, økte tilskudd til rus og psykiatri og gjeninnføring av tilskudd til frivillige organisasjoner som tilbyr rimelig overnatting og andre humanitære tiltak overfor bostedsløse. Venstre fikk også gjennomslag for en endring av skattesystemet i grønnere retning. Det innebar at skatter og avgifter på miljøforurensende aktivitet øker med om lag en milliard kroner i forhold til hva Høyre og Frp hadde lagt opp til i sitt budsjettforslag.

Avtale, RNB 2014

Venstre inngikk [avtale](#) om revidert nasjonalbudsjett med KrF og regjeringspartiene 5.6.2014. Avtalen innebærer bl.a. at klima- og miljøprofilen skjerpes, satsing på kollektivtrafikk og høyere utdanning styrkes og sørget for at kommunenes merutgifter til barnehage kompenseres. Av saker Venstre fikk gjennomslag for nevnes bl.a. at belønningsordningen for bedre kollektivtransport i byområdene blir økt med 65 mill. kroner, det blir innført en ny belønningsordning for sykkel, som i første omgang får 10 mill. kroner i oppstartsfasen og Transnova styrkes med 10 mill. kroner når det gjelder tilrettelegging for infrastruktur for nullutslippsbiler. Universitets- og høyskolesektoren får til sammen en økning på 50 mill. kroner for resten av 2014, fordelt på statlige universiteter og høyskoler og private høyskoler. I tillegg får instituttsektoren (nye forskningsinstitutter) en økning på 15 mill. kroner.

Økt jernbanevedlikehold og internasjonal fattigdomssatsing i saldert statsbudsjett 2013

I tråd med samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene skal partiene søke å danne flertall for både statsbudsjettet, revidert nasjonalbudsjett og nysalderingen av de inneværende års budsjetter.

I forbindelse med nysalderingen av budsjettet for 2013 gjorde disse partiene [endringer på tre områder](#) ut over regjeringens opprinnelige forslag til nysaldering:

- Økt bevilgning til Høykommissæren for flyktninger til tiltak for flyktninger i nabolandene i forbindelse med borgerkrigen i Syria: 100 mill. kroner.
- Nødvendig vedlikehold av jernbane: 150 mill. kroner.
- Økt bevilgning til Verdensbankens utviklingsfond for de fattigste landene (IDA): 150 mill. kroner.

Partiene understreket samtidig at denne type justeringer i nysalderingen vil ikke på samme måte være naturlig når de fire partiene i fremtiden samarbeider om de opprinnelige statsbudsjett og reviderte nasjonalbudsjett for kommende år.

Uavhengig utredning om de klima- og finanspolitiske konsekvenser av SPUs eksponering i kull- og petroleumsselskaper.

I forbindelse med Stortingets behandling 20.3.2014 av et [representantforslag fra Arbeiderpartiet](#) om å utrede Statens pensjonsfond utlands investeringer i kullselskaper fikk

Venstre gjennomslag for et gammelt krav om å utrede den finansielle og klimapolitiske risikoen involvert i at Oljefondet i dag er tungt investert i olje- og kullselskaper. Dette er helt i tråd med [Venstres stortingsvalgprogram](#) og et forslag bare KrF støttet da Stortinget så sent som 19.12.2013 behandlet et tilsvarende [representantforslag fra SV](#) om å fase ut investeringene i fossil energi i Statens pensjonsfond utland.

Venstre har ambisjoner om å bruke SPU som et miljø- og klimamessig redskap enn bare kull. Enigheten på borgerlig side er om en uavhengig utredning i tråd med Venstres program er et viktig skritt i denne retningen.

Videreføring av Etikkrådet og offentliggjør av begrunnelse for uttrekk

I forbindelse med fremlegging av [Meld. St. 19 \(2013-2014\) Forvaltningen av Statens pensjonsfond 2013](#) foreslo regjeringen å legge ned Etikkrådet og ikke lenger offentliggjøre begrunnelsen for uttrekk av selskaper fra NBIM/SPU i tråd med anbefalingene fra [Strategirådet](#). Venstre var mot disse endringene, og er svært tilfreds med at vi i samarbeid med regjeringspartiene fikk flertall både for å videreføre Etikkrådet og videreføre ordningen med offentliggjøring av begrunnelse for uttrekk da Stortinget behandlet Forvaltningen av Statens pensjonsfond 2013, 3. juni 2014.

Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene

I samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene har Venstre fått gjennomslag for mange viktige saker for oss. Innenfor finanspolitikken område vil vi spesielt peke på punkt 2i om en mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser og ikke minst punkt 4f om at handlingsregelen ligger fast og at bruken av oljepengene i større grad skal brukes til investering i kunnskap, infrastruktur og vekstfremmende skattelettelser.

1.3 Andre saker

Skatteregler for selvstendig næringsdrivende/enkelpersonforetak

I den muntlige spørretimen 4.6.2014 etterlyste Venstres finanspolitiske talsmann Terje Breivik om finansministeren vil gjøre noe med den grunnleggende diskriminering som utøves mot selvstendig næringsdrivende i skattesystemet. Breivik viste bl.a. til manglende minstefradrag, dårligere regler for skattefradrag for pensjonssparing, høyere trygdeavgift, ikke skattefritak for kostnader knyttet til etter- og videreutdanning, forskuddsinnbetaling av skatt og manglende mulighet til å komme inn under SkatteFunn-ordningen.

Grønt skatteskifte

I den muntlige spørretimen 19.3.2014 utfordret Venstres finanspolitiske talsmann Terje Breivik statsministeren om et grønt skatteskifte. Breivik viste til medieoppslag med klima- og miljøministeren der hun pekte på grønne skatter som ett av fem virkemidler i regjeringens klimadugnad og Høyres miljøpolitiske talsmann som hadde «en økning av miljøbegrunnede skatter og avgifter» som ett av seks miljøkrav til egen regjering. Breivik spurte derfor statsministeren om hun kunne bekrefte at det kommer et betydelig grønt skatteskifte i statsbudsjettet for 2015 slik både Høyres miljøvernminister og Høyres miljøpolitiske talsmann har tatt til orde for.

Forenklete norske regnskapsregler

1.4.2014 stilte Venstres finanspolitiske talsmann Terje Breivik et skriftlig spørsmål til finansministeren om forenklete norske regnskapsregler slik EUs direktiv (Direktiv 2013/34/EU) åpner for.

Bakgrunnen for spørsmålet var at alle de 250 000 aksjeselskapene i Norge må følge kompliserte og detaljerte regler i regnskapsloven, blant annet som følge av EUs regler. For to år siden forenklet EU direktivene om regnskaper. Det er foreløpig ikke fulgt opp i Norge, noe Venstre gjerne ser blir gjort.

Statens Pensjonsfond Utlands investeringer i skatteparadisselskapet Delta Topco

5.3.2014 etterlyste Terje Breivik finansministerens svar på om SPU's investeringer i skatteparadisselskapet Delta Topco for i tråd med mandatet for SPU og om finansministeren ville bidra til økt åpenhet rundt investeringen gjennom et skriftlig spørsmål.

Bakgrunnen for spørsmålet var at Norges Bank Investment Management (NBIM) i mai 2012 investerte 1,8 mrd. kroner av Statens Pensjonsfond Utland (SPU) i skatteparadisselskapet Delta Topco, som eier rettighetene til Formel 1. Forutsetningen for investeringen var at selskapet skulle børsnoteres. Det ble ikke gjort.

Denne problemstillingen ble også fulgt opp av Breivik da Stortinget behandlet Forvaltningen av Statens Pensjonsfond for 2013, [3. juni 2014](#).

Skatteyters rettssikkerhet

Terje Breivik etterlyste i et skriftlig spørsmål 10.12.2013 rettsikkerhet og personvern hensyn knyttet til kontrollmyndighetens innhenting av informasjon som er lagret elektronisk.

Bakgrunn for spørsmålet var at 28. juni 2013 fastsatte Finansdepartementet endring i bokføringsforskriften, med iverksettelse fra 1.1.2014. Endringene berører bl.a. innføring av ordninger med personallister og dokumentasjon av timebestilling. Breivik viste i spørsmålet til at i Stortingets finanskommité's innstilling vedr. saken, [Innst. 218 L \(2012-2013\)](#) hadde de nåværende regjeringspartiene Høyre og Frp sammen med Venstre og KrF en rekke kritiske merknader hvor man nettopp etterlyste et helhetlig hensyn til rettsikkerhet og personvern. Breivik oppfordret derfor finansministeren til å trekke forskriften tilbake.

Mer fleksible kapitalkrav til utlån til småbedrifter

I et skriftlig spørsmål 10.12.2013 etterlyste Terje Breivik på hvilken måte vil finansministeren sikre at Norge følger opp sine EØS-forpliktelser slik at utlån til små og mellomstore bedrifter i Norge blir underlagt de samme fleksible reglene som EUs forordning om nye kapitalkrav tilsier og som vil gjennomføres i landene rundt oss.

Denne problemstillingen ble også fulgt opp av Breivik da Stortinget behandlet Finansmarknadsmeldinga 2013, [3. juni 2014](#). Saken ble ytterligere fulgt opp med [et nytt skriftlig spørsmål 12. juni 2014](#).

Forvaltningen av SPU

I forbindelse med Stortingets behandling av forvaltningen av Statens Pensjonsfond Utland 2013, [3. juni 2014](#) fremmet Venstre sammen med andre partier om [flere forslag](#) knyttet til bedre etiske retningslinjer, økt kontroll av SPU og nye investeringsprogram knyttet til miljøvennlig energi og bærekraftige bedrifter og prosjekter i fattige land. Dessverre sørget Arbeiderpartiet for flertall sammen med regjeringspartiene mot disse forslagene.

Fjerning av firetimersregelen

Da Stortinget behandlet regjeringens forslag til [endringer i folketrygdloven og i skattelovgivningen mv. \(tilpasning til a-ordningen\)](#) 3. juni 2014, var Venstre det eneste partiet som stemte mot å fjerne den såkalte firetimersregelen. Regelen innebærer at arbeidsgivere slipper å rapportere inn arbeidstakere som arbeider mindre enn fire timer i uken, eller samlet mindre enn en uke til arbeidstakerregisteret. Venstre mener at forslaget om å fjerne den såkalte firetimersregelen vil medføre en helt unødvendig økt rapporteringsbyrde for de minste bedriftene. Forslaget var etter Venstres syn dårlig utredet det er ikke gitt noen omtale av nytteverdien av innrapportering av denne type arbeidsforhold.

Venstres medlem i finanskomiteén er Terje Breivik.

Rådgiver som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Geir Olsen.

2. Utdannings- og forskningspolitikk

Kunnskap er det viktigste Norge kan satse på i tiden som kommer. Dette reflekteres også i Venstres politiske og budsjettmessige prioriteringer. En satsing på kunnskap innebærer en sikring av fremtidig verdiskaping, velferd, demokrati og danning. For Venstre er det et mål at Norge skal være en førsteklasses kunnskapsnasjon. Dette forutsetter at man sikrer gode og stabile rammebetingelser for høyere utdanning og forskning.

I tillegg til satsingen på forskning og høyere utdanning, vil Venstre særlig understreke betydningen av en vedvarende og sterk satsing på grunnopplæringen. Skolen er en av våre viktigste oppdragende og «dannende» samfunnsinstitusjoner, og læreren er den aller viktigste innsatsfaktoren for elevenes læring.

Venstre er tilfreds med at den nye regjeringen har realiseringen av kunnskapssamfunnet som en av sine hovedprioriteringer i sin regjeringsplattform, og er også fornøyd med vektleggingen av å satse på kunnskap i samarbeidsavtalen mellom regjeringspartiene og Venstre og Kristelig Folkeparti. Et særlig viktig «fotavtrykk» fra Venstre i samarbeidsavtalen er ambisjonen om et «lærerløft».

Venstre er generelt utålmodige med hensyn til gjennomføringen av en rekke ulike tiltak på dette politikkområdet. Vi registrerer at regjeringen på dette området – til tross for enkelte budsjettmessige påplussinger – ikke satser i like stort omfang som Venstres ambisjoner tilsier.

I Venstres alternative statsbudsjett for 2014 ble det foreslått økte bevilgninger under rammeområde 16 (Kirke, utdanning og forskning) på hhv. 1,8 mrd. kroner og 1,3 mrd. kroner mer enn budsjettforslagene fra regjeringene Stoltenberg II og Solberg.

2.1 Forslag Venstre har fremmet i perioden

- [Eget alternativt statsbudsjett for 2014](#)
- [Representantforslag om å sikre en tilfredsstillende satsing på rekrutteringsstillinger i langtidsplanen for forskning](#)
- [Representantforslag om flere lærere med doktorgrad som en del av satsingen på karriereveier i skolen](#)
- [Representantforslag om et særskilt kompetanseløft for å redusere andelen ikke-kvalifiserte tilsatte i grunnskolen](#)

Alternativt budsjett 2014

Venstre la 7. november fram et [foreløpig alternativt statsbudsjett](#) for 2014 basert på Stoltenberg II-regjeringens [forslag](#) til statsbudsjett for 2014. Vi varslet samtidig at vi ville komme med et endelig alternativt statsbudsjett etter at den nye regjeringen la fram sin [tilleggsproposisjon](#). Dette ble lagt fram 26. november.

Det henvises til kapittel 1 for en nærmere redegjørelse for Venstres alternative statsbudsjett for inneværende år. Budsjettalternativet innebærer bl.a. en betydelig økt satsing på skole, utdanning og forskning på om lag 2 mrd. kroner – ut over forslagene til statsbudsjett fra både regjeringen Stoltenberg II og regjeringen Solberg.

Rekrutteringsstillinger i langtidsplanen for forskning

Venstres stortingsrepresentanter Iselin Nybø, Pål Farstad og Trine Skei Grande fremmet 3.4.2014 et representantforslag om å sikre en tilfredsstillende satsing på rekrutteringsstillinger i langtidsplanen for forskning. I forslaget vises det til et dokumentert behov for en vekst i bevilgningene til dette formålet. I korte trekk går forslaget ut på at Stortinget allerede på nåværende tidspunkt bør slå fast et minimumstall for opptrapping i stipendiat- og post.doc.-stillinger i den nye langtidsplanen for forskning. Et slikt minimumstall bør bygge på rapporten «Etterspørsel og tilbud av stipendiatstillinger i Norge frem mot 2020», oppdatert med nye anslag.

Ved [voting](#) i Stortinget 10. juni 2014 fikk forslaget bare Venstres stemmer.

Flere lærere med doktorgrad som en del av satsingen på karriereveier i skolen

Venstres stortingsrepresentanter Iselin Nybø, Pål Farstad og Trine Skei Grande fremmet 2.4.2014 et representantforslag om flere lærere med doktorgrad som en del av satsingen på karriereveier i skolen. I forslaget vises det til det lave antallet doktorgradsutdannede som underviser i grunnsopplæringen, og at det er et behov for å etablere karriereveier i skolen som ikke bidrar til å fjerne lærere fra elevene. I korte trekk går forslaget ut på at regjeringen skal legge frem sak om flere karriereveier i skolen, samt tiltak for å øke antallet doktorgradsutdannede personer i undervisningsstillinger i skolen. I tillegg tas det til orde for gjennomgang og modernisering av stillingskategoriene for undervisningspersonell – i samråd med partene i skolesektoren – slik at stillingskategoriene bedre reflekterer kompetanse og faglig bakgrunn. Endelig foreslås det å innføre et prøveprosjekt med ekstra lønnstilskudd for doktorgradsutdannede personer som underviser i grunnsopplæringen.

Ved [voting](#) i Stortinget 10. juni 2014 fikk forslaget bare Venstres stemmer.

Særskilt kompetanseløft for å redusere andelen ikke-kvalifiserte tilsatte i grunnskolen

Venstres stortingsrepresentanter Abid Q. Raja, Iselin Nybø og Trine Skei Grande fremmet 2.4.2014 et representantforslag om et særskilt kompetanseløft for å redusere andelen ikke-kvalifiserte tilsatte i grunnskolen. I forslaget vises det til at ca. 3,24 pst. av lærerårsverkene – eller ca. 9 400 tilsatte i norsk grunnskole – mangler undervisningskompetanse. Dette er de såkalt «ikke-kvalifiserte» lærerne i skolen. Videre vises det til at det er stor variasjon med hensyn til de «ikke-kvalifisertes» formelle bakgrunn, men at et betydelig antall ikke-kvalifiserte lærere kun har videregående utdanning eller lavere. Det tas til orde for det må gjøres et systematisk arbeide for å sikre at alle elever i norsk skole innen rimelig tid får undervisning av lærere som er faglig kvalifiserte. I korte trekk går forslaget ut på at regjeringen må legge frem en sak om et særskilt kompetanseløft for tilsatte i grunnskolen som mangler undervisningskompetanse for trinnene de underviser på.

Ved [voting](#) i Stortinget 12. juni 2014 fikk forslaget stemmene til Venstre, Ap, Sp og SV.

2.2 Venstres gjennomslag i perioden

- [Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014](#)
- [Avtale, RNB 2014](#)
- [Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene](#)
- [Endringer i KUF- komitéen, statsbudsjettet for 2014](#)

Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014

Venstre inngikk [budsjettavtale](#) om statsbudsjettet for 2014 med regjeringspartiene og KrF 15.11.2013 som vi stemte subsidiært for i Stortinget 26.11.2013. I budsjettavtalen fikk Venstre bl.a. gjennomslag for en tydeligere miljøprofil og sosial profil, i tillegg til viktige løft for næringsliv og kunnskap. Tiltakene på kunnskapsfeltet inkluderte bl.a. 100 nye stipendiatstillinger, kapitaltilskudd til friskoler, samt tilskudd til Høyskolesenter i Kristiansund. Blant verbalvedtakene i budsjettavtalen finner vi et endret leksehjelpsopplegg i grunnskolen, samt en utredning av studenters levekårssituasjon med sikte på å realisere heltidsstudenten. Sistnevnte skal innebære «en plan for økning av studiestøtten og studiestøttens lengde».

Avtale, RNB 2014

Venstre inngikk [avtale](#) om revidert nasjonalbudsjett med KrF og regjeringspartiene 5.6.2014. Avtalen innebærer bl.a. at klima- og miljøprofilen skjerpes, satsing på kollektivtrafikk og høyere utdanning styrkes og sørget for at kommunenes merutgifter til barnehage kompenseres. Av saker Venstre fikk gjennomslag for på kunnskapsfeltet nevnes bl.a. at universitets- og høyskolesektoren til sammen får en økning på 50 mill. kroner for resten av 2014, fordelt på statlige universiteter og høyskoler og private høyskoler. I tillegg får instituttsektoren (nye forskningsinstitutter) en økning på 15 mill. kroner. Regjeringen bes også om, i statsbudsjettet for 2015, å gi vurderinger av aktuelle byråkratikutt i skolesektoren som skal ha som mål å redusere antall skjemaer og rapporteringer.

Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene

I samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene har Venstre fått gjennomslag for mange viktige saker for oss. Innenfor kunnskapspolitikken vil vi spesielt peke på punkt 2b om en sterkere satsing på kunnskap og punkt 3d om gjennomføringen av et lærerløft.

Endringer i KUF- komitéen, statsbudsjettet for 2014

Som en følge av budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og KrF og Venstre ble det også funnet rom for noen mindre omdisponeringer innenfor vedtatt ramme. Dette innebar bl.a. en økning i bevilgningene på 1 mill. kroner til studieforbund, og 0,7 mill. kroner til ny folkehøyskole i Kristiansand. Videre dannet [Venstre flertall sammen med KrF og de rødgrønne partiene](#) og avviste behovet for å utrede innføring av studieavgift for studenter tilhørende utenfor EØS-området.

2.3 Andre saker

Kompenserende ferdigheter i dagliglivet og spesifikke språkvansker

Venstres utdanningspolitiske talskvinne Iselin Nybø har ved flere anledninger stilt spørsmål til kunnskapsministeren om hvordan man best kan ivareta opplæring for elever med spesielle behov. Dette gjelder blant annet skriftlig spørsmål 13.6.2014 om rettigheter til elever med behov for opplæring i såkalt «kompenserende ferdigheter i dagliglivet» (ADL) og skriftlig spørsmål 4.2.2014 om hvilke tiltak kunnskapsministeren vil sette i verk for å sørge for at det er nok kompetanse i skole og barnehager til å fange opp barn med spesifikke språkvansker, og for at disse barna sikres den nødvendige hjelpen gjennom utdanningsløpet.

Maritim utdanning

I den muntlige spørretimen 23.4.2014 og i et skriftlig spørsmål 24.4.2014 utfordret Iselin Nybø kunnskapsministeren på behovet for konkrete tiltak for å styrke maritime utdanning. Nybø viste til at regjeringspartiene tidligere har stemt for forslag om at det skal utarbeides en egen stortingsmelding om en styrket maritim utdanning som følger opp forslag fremsatt av Aasen-utvalget, men at det er uklart om de fortsatt står for dette.

Endringer i samskipnadsloven

27.2.2014 stilte Iselin Nybø spørsmål til kunnskapsministeren om statsråden var villig til å reversere endringene innført i studentsamskipnadsloven som krever to tredels flertall for å fatte enkelte beslutninger i styrene, og på denne måten sikre brukerstyring i studentsamskipnaden. Kunnskapsministeren lovte på bakgrunn av dette å ta initiativ til at forslag til lovendring utredes, noe som må kunne betegnes som fullt gjennomslag.

Rangeringslister for godkjenning av støtte til freshman-år

I et skriftlig spørsmål 30.01.2014 utfordret Iselin Nybø kunnskapsministeren på bruken av rangeringslister i forbindelse med godkjenning av støtte til freshman-året i amerikanske utdanninger, til tross for listene neppe er treffsikre nok til å måle kvaliteten på bachelorutdanningene. Listene tar – for eksempel – ikke hensyn til at læringssteder kan være svært gode på mindre og spesifikke fagområder. Kunnskapsministeren var enig i at disse listene har sine svakheter, men at det per i dag ikke finnes mange gode alternativer til disse.

Framtidig utforming av utdanningsprogrammet Medier og kommunikasjon

I et skriftlig spørsmål 6.12.2013 etterspurte Iselin Nybø hvordan statsråden ser for seg at utdanningsprogrammet Medier og kommunikasjon skal utformes fremover, og på hvilken måte det skal tas hensyn til at dagens «hybrid»-løsning - som har fungert svært bra på veldig mange skoler - fortsatt er ønsket av mange berørte lærere og elever. I Meld. St. 20 (2012-2013) gikk departementet inn for at Medier og kommunikasjon skulle gjøres om til et studieforberedende løp, noe det daværende flertallet på Stortinget støttet. Venstre tok i denne forbindelse bl.a. til orde for å videreføre utdanningsprogrammet som et «hybridprogram» basert på et annet løp enn 2+2-modellen. Bakgrunnen for dette var bekymringen for at utdanningsprogrammet ville bli for teoritungt ved innlemmelse i rekken av studiespesialiserende tilbud

Når Høyres ambisjoner på kunnskapsfeltet vil materialisere seg i konkret politikk

I den muntlige spørretimen 21.5.2014 stilte Iselin Nybø spørsmål til kunnskapsministeren om når vil de høye ambisjonene som Høyre har for Norge som kunnskapsnasjon – slik disse ble presentert i valgkampen – vil materialisere seg i konkret politikk? Med henvisning til behov for større offensivitet i de budsjettmessige satsingene etterlyste Nybø også «gjennomføringskraften» som Høyre har lovet.

Behovet for en offensiv satsing på kompetanse, økt bruk av gratis kjernetid og graderte priser i barnehagen

I den muntlige spørretimen 23.4.2014 stilte Iselin Nybø spørsmål om når formuleringene i regjeringsplattformen om å løfte kvaliteten i barnehagene, styrke etter- og videreutdanningen slik at flere ansatte får barnefaglig kompetanse og utdanne flere pedagoger, vil bli satt ut i livet. Hun utfordret også kunnskapsministeren i spørsmålet om økt bruk av gratis kjernetid, mens Trine Skei Grande utfordret kommunalministeren på utvidelse av ordningen med gradering av oppholdsbetaling.

Den fremtidige studiestøtten i lys av budsjettavtalen

I etterkant av budsjettavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene valgte Iselin Nybø å be om en konkretisering fra kunnskapsministeren vedrørende studiestøttens fremtidige innretning i den muntlige spørretimen 27.11. 2013. Kunnskapsministeren lovet rask avklaring, og Venstre vil følge dette nøye opp i kommende budsjettprosesser.

Endringer i UH-loven

Som en oppfølging av fjorårets forskningsmelding vedtok Stortinget 10.06.2014 en prøveordning med såkalte innstegsstillinger i academia – i tillegg til en rekke andre endringer i UH-loven. Venstres Iselin Nybø viste i debatten til at forslaget om innstegsstillinger var et forslag som opprinnelig kom fra Venstre og de øvrige opposisjonspartiene i 2008/2009, og uttrykte glede over at forslaget endelig blir realisert.

Endringer i opplæringsloven

Stortinget vedtok 12.6.2014 enkelte endringer i opplæringsloven. Blant annet er kommunenes plikt til å tilby elevene frukt og grønt opphevet, og leksehjelpsordningen er gjort langt mer fleksibel. Venstre støttet lovendringene, men Iselin Nybø uttrykte bekymring for opplæringstilbudet for unge mellom 16-18 år uten oppholdstillatelse, i tråd med liknende bekymringer bl.a. uttrykt av Redd Barna.

Fysisk aktivitet

12.6.2014 behandlet Stortinget et representantforslag om mer fysisk aktivitet i skolen. Venstre støtter den overordnede intensjonen bak forslaget, og mener det er betydelig rom for mer fysisk aktivitet i en rekke fag innenfor dagens timetall. I debatten uttrykte Iselin Nybø at hun forventer at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med forslag i denne forbindelse.

Privatskolelov

Stortinget behandlet 12.6.2014 regjeringens forslag til en smal dispensasjonsadgang i privatskoleloven. Dispensasjonsadgangen er tenkt benyttet i et fåtall tilfeller frem til ny, helhetlig friskolelov foreligger, og åpner for enkelte realfagsgymnas og bransjedrevne

utdanningsløp. Venstre støttet forslaget, men Iselin Nybø understreket i debatten at dispensasjonsadgangen skal være smal og en samlet komité i innstillingen understreker at vertskommuner og -fylker skal kunne si nei til etablering av denne type tilbud.

Samtykke til deltakelse i Horisont 2020

Stortinget gav 1.4.2014 samtykke til deltakelse i EU-programmet Horisont 2020, som er det nye rammeprogrammet for forskning og innovasjon 2014-2020. Horisont 2020 er verdens største forskningsprogram, og Norges bidrag er beregnet til 17-18 mrd. kroner. I debatten understreket Iselin Nybø viktigheten av at finansieringen av kontingenten kommer i tillegg til økt forskningsinnsats i Norge, og at framtidige kontingentinnbetalinger ikke går på bekostning av øvrige budsjettsatsinger i forskningssystemet vårt.

Venstres medlem i kirke- utdannings- og forskningskomitéen er Iselin Nybø. Rådgiver som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Pål Pettersen.

3. Energi- og miljøpolitikk

Klimatiltak er en billig forsikring for å redusere skader som følge av global oppvarming i fremtiden. Det er økonomisk og teknologisk mulig å redusere klimagassutslippene raskt, men det krever politisk vilje, handlekraft og nytenkning. Venstre vil at Norge skal gå fra å være en stor eksportør av fossil energi til å bli en fornybarnasjon. Derfor skal den totale utvinningen av olje og gass ikke øke, men over tid reduseres.

Venstres mål er å gjøre Norge til en ledende nasjon på fornybar energi, climateknologi og ny teknologi som reduserer CO₂-utslipp i olje- og gassproduksjonen. Venstre vil utnytte muligheten som ligger i grønn innovasjon og fornyelse, og bygge fremtidens nye og konkurransedyktige næringsliv. Klimaforliket i Stortinget er bare en forsiktig start på dette arbeidet. Venstre legger FNs anbefalinger om at rike land må kutte 25-40 prosent av sine klimagassutslipp innen 2020 til grunn i klimapolitikken. Norge må derfor ha som mål å redusere CO₂-utslippene med 40 prosent i Norge sammenlignet med 1990 innen 2020. Dette gjør vi både gjennom kutt i ikke-kvotepliktig sektor og gjennom oppkjøp og sletting av EU-kvoter. Venstre vil innføre en klimalov for å sikre at våre klimamål blir nådd.

Det europeiske kvotemarkedet er det viktigste virkemidlet vi har for å redusere utslipp fra industrien og offshorenæringen. Etter finanskrisen er det et overskudd av kvoter i dette markedet. Venstre vil derfor stramme opp kvotemarkedet gjennom å slette kvoter og arbeide for et lavere kvotetak i EU. Grønne avgifter som gir en pris på CO₂ er det viktigste virkemiddelet for utslipp som ikke er omfattet av kvotemarkedet. Vi vil derfor øke CO₂-avgiften, samtidig som vi vil innføre gode støtteordninger som letter omstillingen for samfunnet. Venstre vil at prinsippet om at forurensere betaler skal være førende.

Venstre vil ha et samfunn uten forurensing, der ressursene forvaltes til det beste for oss som lever nå og for fremtidige generasjoner. Tilgang på relevant informasjon er avgjørende for å ta gode miljøvalg, både for privatpersoner, bedrifter, virksomheter og offentlige instanser. Privatpersoners og offentlighetens rett til innsyn i bedrifters og virksomheters påvirkning av det ytre miljø er forankret i Miljøinformasjonsloven, og denne retten må gjøres langt bedre kjent enn hva som er tilfelle i dag.

Våre aktiviteter må ikke skade mennesker som lever i dag, og vi må hindre uopprettelige skader i naturen som at grunnvann blir forurenset, arter utslettet eller at ressurser forsvinner for alltid. Venstre er optimister når det gjelder å finne løsninger som fremmer vår livskvalitet samtidig som vi ivaretar naturen rundt oss.

I forhandlinger med regjeringspartiene om statsbudsjettet for 2014 og RNB2014 har derfor satsing på klima og miljø vært viktige hovedprioriteringer, der vi har satset på miljøvennlig transport, klassisk naturvern og viktige klimatiltak som økte grønne avgifter.

3.1 Forslag Venstre har fremmet i perioden

- Eget alternativt statsbudsjett for 2014
- Representantforslag om Direktoratet for forvaltning og IKTs (DIFI) rolle for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser
- Representantforslag om å avslutte det utvidede forsøket med bruk av snøscooter samt endre lov om motorferdsel i utmark og vassdrag
- Representantforslag om å redusere bruken av palmeolje i Norge
- Representantforslag om å gi kommunene konkrete virkemidler for å redusere luftforurensing og klimautslipp.

Alternativt budsjett 2014

Venstre la 7. november fram et foreløpig alternativt statsbudsjett for 2014 basert på Stoltenberg II-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2014. Vi varslet samtidig at vi ville komme med et endelig alternativt statsbudsjett etter at den nye regjeringen la fram sin tilleggsproposisjon. Dette ble lagt fram 26. november.

Det henvises til kapittel 1 for en nærmere redegjørelse for Venstres alternative statsbudsjett for inneværende år. Budsjettalternativet innebærer bl.a. en betydelig økt satsing på miljø- og energiområdet på om lag 700 mill. kroner – ut over forslagene til statsbudsjett fra både regjeringen Stoltenberg II og regjeringen Solberg.

Difi

Venstres stortingsrepresentanter Ola Elvestuen, André N. Skjelstad og Terje Breivik fremmet 19.6.2014 et representantforslag om Direktoratet for forvaltning og IKTs (DIFI) sin rolle for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. I korte trekk gikk forslaget ut på at DIFI opprettholder sin kompetanse på miljøinnkjøp, selv om særbevillingen fra Klima- og miljødepartementet ble fjernet i statsbudsjettet for 2014. I forslaget vises det til at DIFI har tilbudt verktøy, blant annet veiledere og maler til bruk for virksomheter slik at innkjøp blir mindre ressurskrevende. Verktøyet integrerer anskaffelsesfaglige hensyn, herunder miljøhensyn slik at virksomhetene på en enklere måte kan foreta anskaffelser som oppfyller behovet over tid på en kostnadseffektiv og miljømessig god måte. De arbeidet målrettet mot flere nettverk, holdt kurs, samlet erfaringer og tips som er publisert på anskaffelsesportalen. For å bistå statlige, kommunale og fylkeskommunale virksomheter på lokalt nivå ble det bygget opp en faglig støttetjeneste i alle fylker. Forslaget er til behandling i Stortinget.

Motorferdsel i utmark

Venstres stortingsrepresentant Ola Elvestuen fremmet sammen med Terje Aasland fra Ap 24.4.2014 et representantforslag om å avslutte det utvidede forsøket med bruk av snøscooter samt endre lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. Forslaget ble fremmet på bakgrunn av regjeringens forslag til utvidet forsøksordning med motorisert ferdsel, der alle kommuner som ønsket lokal forvaltning av motorisert ferdsel fikk delta. Venstre mente dette forsøket var i strid med forsøksloven, og fremmet derfor et forslag om å avslutte forslaget og legge frem en lov for Stortinget etter normal lovbehandling.

Ved **voting** i Stortinget 3. juni 2014 fikk forslaget flertall, etter at miljøvernministeren i debatten meddelte Stortinget at forsøket ble stoppet med umiddelbar virkning.

Palmeolje

Venstres stortingsrepresentanter Abid Q. Raja og Ketil Kjenseth fremmet 10.4.2014 et representantforslag om å redusere bruken av palmeolje i Norge. Mye av palmeoljeproduksjonen foregår på en miljøskadelig måte. Årlig hugges og brennes store områder regnskog for å plante nye oljepalmer. I tillegg er palmeoljen langt mer helseskadelig enn annen vegetabilsk olje fordi den raffinerte oljen inneholder langt mer mettet fett enn andre oljer.

Ved [votering](#) i Stortinget 19.6.2014 stemte både Arbeiderpartiet, SV, Senterpartiet og MDG for Venstres forslag. Dessverre støttet ikke KrF forslaget, og dermed falt forslaget med 3 stemmers margin med 49 mot 52 stemmer.

Lokale miljøtiltak

Venstres stortingsrepresentanter Ola Elvestuen, Trine Skei Grande, Terje Breivik og Abid Q. Raja fremmet 19.6.2014 et representantforslag om å gi kommunene konkrete virkemidler for å redusere luftforurensing og klimautslipp.

Forslaget ble stilt på bakgrunn av at store byer og kommuner som ønsker å sette inn strenge tiltak mot lokal luftforurensing, ofte blir hindret av statlig regelverk. Venstre forslo derfor at staten skal tillate lokal avgifter, forbud mot enkelte kjøretøyer på riksveinettet ved høy forurensing og opprettelse av lavutslippssoner.

Forslaget er til behandling i Stortinget.

3.2 Venstres gjennomslag i perioden

- [Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene, inkludert vern av Lofoten, Vesterålen og Senja](#)
- [Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014](#)
- [Avtale, RNB 2014](#)
- [Elektrifisering av hele Utsiraområdet](#)
- [Forsøket med motorisert ferdsel i utmark avsluttes](#)
- [Årlig oppdatering av Miljødirektoratets klimarapport](#)

Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene

I samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene har Venstre fått gjennomslag for mange viktige saker for oss. Innenfor miljøpolitikken område vil vi spesielt peke på punkt 2h som slår fast føre-var-prinsippet og forvalteransvaret, utbygging av fornybar energi og at klimaforliket skal forsterkes. I tillegg slår avtalen fast at kollektivinvesteringene skal øke, klimateknologifondet skal styrkes og det skal innføres et enøk-fradrag. Avtalen slår også fast at regjeringen ikke skal åpne for petroleumsvirksomhet, eller konsekvensutrede iht petroleumsløven, havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja i perioden 2013-2017, og ikke iverksette petroleumsvirksomhet ved Jan Mayen, iskanten, Skagerak eller på Mørefeltene. Det etableres en miljøbase/oljevernbase i Lofoten og Vesterålen.

Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014

Venstre inngikk [budsjettavtale](#) om statsbudsjettet for 2014 med regjeringspartiene og KrF 15.11.2013 som vi stemte subsidiært for i Stortinget 26.11.2013.

I budsjettavtalen fikk Venstre bl.a. gjennomslag for en tydeligere miljøprofil. Den største enkeltendringen Venstre fikk gjennomslag for er en størstilt satsing på tog, med 750 mill. kroner. Venstre fikk også gjennomslag for en endring av skattesystemet i grønnere retning. Det innebar at skatter og avgifter på miljøforurensende aktivitet øker med om lag en milliard kroner i forhold til hva Høyre og Frp hadde lagt opp til i sitt budsjettforslag.

Avtale, RNB 2014

Venstre inngikk [avtale](#) om revidert nasjonalbudsjett med KrF og regjeringspartiene 5.6.2014. Avtalen innebærer bl.a. at klima- og miljøprofilen skjerpes og satsing på kollektivtrafikk. Av saker Venstre fikk gjennomslag for nevnes bl.a. at belønningsordningen for bedre kollektivtransport i byområdene blir økt med 65 mill. kroner, det blir innført en ny belønningsordning for sykkel, som i første omgang får 10 mill. kroner i oppstartsfasen og Transnova styrkes med 10 mill. kroner når det gjelder tilrettelegging for infrastruktur for nullutslippsbiler.

Elektrifisering av hele Utsirahøyden

Et samlet Storting samlet seg om å legge til rette for kraft fra land på hele Utsira-høyden senest i 2022. [Elektrifisering av Utsirahøyden](#) er helt avgjørende for å nå målene i klimaforliket. For Venstre har dette vært en prioritert sak veldig lenge. Venstre har lenge vært tydelige på vårt krav om elektrifisering av Utsirahøyden, som er et stort produksjonsfelt i Nordsjøen. Feltet vil være i produksjon helt frem til 2070, og elektrifisering her gir stor uttelling for å redusere norske klimautslipp.

Forsøket med motorisert ferdsel i utmark stoppes

Venstres stortingsrepresentant Ola Elvestuen fremmet et representantforslag om å avslutte det utvidede forsøket med bruk av snøscooter samt endre lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. Forslaget ble fremmet på bakgrunn av regjeringens forslag til utvidet forsøksordning med motorisert ferdsel, der alle kommuner som ønsket lokal forvaltning av motorisert ferdsel fikk delta. Venstre mente dette forsøket var i strid med forsøksloven, og ba Stortingets utredningsseksjon vurdere forslaget. Utredningsseksjonen mente at forøket var ulovlig, og senere avga også Sivilombudsmannen en tilsvarende vurdering. Ved [votering](#) i Stortinget 3. juni 2014 fikk forslaget flertall, etter at miljøvernministeren i debatten meddelte Stortinget at forsøket ble stoppet med umiddelbar virkning.

Årlig oppdatering av Miljødirektoratets klimarapport

Miljødirektoratets rapport om hvordan vi ligger an til å nå de nasjonale klimamålene var en viktig rapport, og i Stortinget ble Venstre enige sammen med Høyre og FrP at denne rapporten skal oppdateres årlig, slik at vi kontinuerlig vet hvordan Norge ligger an til å nå sine klimaforpliktelser.

3.3 Andre saker

Gruvedumping

Stortingsrepresentant Ola Elvestuen stilte 27.3.2014 en [interpellasjon](#) til klima- og miljøministeren

om en strategi for å sikre en utvikling og bruk av norske fjorder som ivaretar naturmangfoldet, med henvisning bl.a. til sjødeponering fra gruvedrift.

Grønt skatteskifte

I den muntlige spørretimen 19.3.2014 utfordret Venstres finanspolitiske talsmann Terje Breivik statsministeren om et grønt skatteskifte. Breivik viste til medieoppslag med klima- og miljøministeren der hun pekte på grønne skatter som ett av fem virkemidler i regjeringens klimadugnad og Høyres miljøpolitiske talsmann som hadde «en økning av miljøbegrunnede skatter og avgifter» som ett av seks miljøkrav til egen regjering. Breivik spurte derfor statsministeren om hun kunne bekrefte at det kommer et betydelig grønt skatteskifte i statsbudsjettet for 2015 slik både Høyres miljøvernminister og Høyres miljøpolitiske talsmann har tatt til orde for.

Venstres klimakur 2020

På Venstres Landsmøte 2014 fremmet Venstre sin egen plan for å nå de nasjonale klimamålene. Dette danner grunnlaget for Venstres arbeid med klima på Stortinget de neste tre årene.

Lokal luftforurensing

Guri Melby stilte 7. 5.2014 muntlig spørsmål til Tine Sundtoft om statsråden gi kommunene nye verktøy for å bedre luftkvaliteten. Spørsmålet fikk ikke tilfredsstillende svar, og førte til at Venstre senere fremmet eget forslag om saken.

Petroleumssektoren og klima

Ola Elvestuen stilte 2.4.2014 muntlig spørsmål til olje- og energiministeren om petroleumsnæringens ansvar for klimareduserende tiltak i Norge. Miljødirektoratets rapport viser nemlig at Norge har et gap på 8 mill. tonn for å nå målet vi har satt om å komme ned på 47 mill. tonn i 2020. Ifølge Miljødirektoratet må oljebransjen ta ca. 2 mill. tonn av utslippskuttene dersom vi skal nå vår egen målsetting.

Vindkraft

Ola Elvestuen stilte 15.1.2014 spørsmål til olje- og energiministeren om hvorvidt et nei til vindkraft i en kommune betyr at prosjektet vil få avslag. Bakgrunnen var at 30. september ga NVE konsesjon til Dalsbotnfjellet vindkraftverk i Gulen. Gulen kommunestyre har gått imot vindkraftverket, og NVEs konsesjonsvedtak er i strid med etablert forvaltningspraksis om at vertskommunens aksept er nødvendig for å gi konsesjon. Vedtaket er påklaget av Gulen kommune.

Klima

Ola Elvestuen stilte 18.12.2013 et muntlig spørsmål til klima- og miljøvernministeren om hvilke nye tiltak regjeringen ville iverksette, etter et fremlagt statsbudsjett som var fattig på nye klimatiltak og miljøsatsinger.

Vrakpant på fritidsbåter

Ola Elvestuen stilte 26.5.2014 spørsmål om hvordan det ligger an med regjeringens arbeid for å få på plass en vrakpant på gamle fritidsbåter, siden disse utgjør et betydelig forurensingsproblem langt kysten,

Bioplast

Ola Elvestuen stilte 2.5.2014 et skriftlig spørsmål om videre satsing på bioplast, etter at Miljødirektoratet la til grunn at det ikke er hensiktsmessig å fremme økt bruk av plast fra biologisk råmateriale fordi vi ikke har nok kunnskap om alle miljøvirkninger for alle typer bioplast.

Energikrav til hus

Ola Elvestuen stilte 10.4.2014 skriftlig spørsmål om når passivhusstandard skal ut på høring, siden det i klimaforliket ble vedtatt at energikravene til nye bygg skal skjerpes til passivhusnivå i 2015.

Norges arbeid i IMO

Ola Elvestuen var skuffet over Norges posisjon i IMO, og stilte 4.3.2014 spørsmål om begrunnelsen for at Norge fremmet et forslag som ble behandlet på FNs sjøfartsorganisasjon (IMO) sitt miljøkomitémøte første uken i april

Miljøinformasjon

Ola Elvestuen ønsket 29.1.2014 gjennom et skriftlig spørsmål å vite hvordan statsråden ville bruke jubileumsåret for miljøinformasjonsloven for både å evaluere loven og sørge for at et større publikum tar i bruk loven slik den var tiltenkt.

Nettselskaper

Ola Elvestuen påpekte 26.11.2013 at nettselskapenes inntektsrammer varierer mye, og vil vite om statsråden mener at dagens modell for inntektsrammen for nettselskapene fungerer tilfredsstillende sett opp mot de store investeringene vi ser kommer de neste årene, og hvilke endringer statsråden ser at det vil være nødvendig å gjøre.

Venstres medlem i energi- og miljøkomitéen er Ola Elvestuen.
Rådgiver som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Audun Rødningsby.

4. Samferdsels- og kommunikasjonspolitikk

Venstre vil bruke transportpolitikken til å skape en enklere, tryggere og mer miljøvennlig hverdag.

All trafikkvekst i og rundt de store byene må tas av jernbane, sykkel, gange og kollektivtrafikk. Dette gjør det enklere å ta grønne valg og er med på å skape robuste bo- og arbeidsmarkedsregioner. Derfor har Venstre prioritert miljøvennlig transport i forhandlingene om statsbudsjett og revidert nasjonalbudsjett for 2014.

Når vi spør næringslivet hva de har størst behov for, svarer de ofte bedre infrastruktur. Venstre arbeider for at det skal bli enklere og billigere å frakte gods til sjøs og på bane. Vi arbeider også for å forsterke vegene i de områdene av landet hvor biltransport er eneste alternativ.

Dagens kjøretøypark må bli mer miljøvennlig. Venstre arbeider derfor for å fremme bruken av nullutslippskjøretøy. Det må gjøres med fordeler for bilistene, utbygging av infrastruktur og støtte til forsknings- og utviklingstiltak.

Sammen med Høyre, FrP og KrF skal vi overoppfylle Nasjonal Transportplan og forsterke klimaforliket. Disse to overordnede planene må sees i sammenheng. Transportsektoren står for om lag 1/3 av Norges samlede klimagassutslipp. I Oslo og enkelte andre store byer står transportsektoren for halvparten. Det viser hvor viktig Venstres arbeid for en mer miljøvennlig og fremtidsrettet infrastruktur er.

Det skal være trygt å ferdes i Norge. Venstre arbeider for flere og bedre gang- og sykkelveger slik at barna våre får tryggere skolevei. Vi arbeider også for at syklist og motorisert kjøretøy i større grad skal ha separate kjørebaneer slik at det blir tryggere for både syklist og bilist. Rassikring og midtdelere er andre viktige trafikksikkerhetstiltak for Venstre.

For å sikre verdiskaping og lik tilgang til kunnskapssamfunnet må vi sikre en fremtidsrettet digital infrastruktur. Venstre arbeider for økt utbygging av infrastrukturen for elektronisk kommunikasjon i hele landet, tilpasset moderne behov.

Personvern er et viktig område for Venstre. Det digitale personvernet er truet. Venstre arbeider for at datalagringsregelverket skal endres vesentlig etter at EU selv har skrinlagt datalagringsdirektivet.

4.1 Forslag Venstre har fremmet i perioden

- [Eget alternativt statsbudsjett for 2014](#)
- [Representantforslag om felles billettsystem for kollektivtransport i hele landet](#)
- [Representantforslag om etablering av en nasjonal bredbåndsplan](#)

Alternativt budsjett 2014

Venstre la 7. november fram et foreløpig alternativt statsbudsjett for 2014 basert på Stoltenberg II-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2014. Vi varslet samtidig at vi ville komme med et endelig alternativt statsbudsjett etter at den nye regjeringen la fram sin tilleggspolisjon. Dette ble lagt fram 26. november.

Det henvises til kapittel 1 for en nærmere redegjørelse for Venstres alternative statsbudsjett for inneværende år. Budsjettalternativet innebærer bl.a. en betydelig økt satsing på kollektivtransport og jernbane på om lag 2,5 mrd. kroner – ut over forslagene til statsbudsjett fra både regjeringen Stoltenberg II og regjeringen Solberg.

Felles billettsystem for kollektivtransport i hele landet

Venstres stortingsrepresentanter Abid Q. Raja, Ola Elvestuen og André Skjelstad fremmet 21.5.2014 et representantforslag om felles billettsystem for kollektivtransport, etter modell av BahnCard i Tyskland.

Venstre fikk ved behandlingen i komitéen et samlet storting med på at det skal være ett felles elektronisk billettsystem for kollektivtrafikk i hele landet. Det betyr at du skal kunne bruke buss- og togkort i samtlige fylker. For å få til dette må alle aktørene, det vil si NSB, ekspressbusselskapene og fylkeskommunene bli enige. Stortingets vedtak er et press på regjeringen for å få forgang i denne prosessen.

Etablering av en nasjonal bredbåndsplan

Venstres stortingsrepresentanter Terje Breivik og Ketil Kjenseth fremmet 29.1.2014 et representantforslag om å opprette en nasjonal bredbåndsplan. Dette gav Stortinget tilslutning til og et enstemmig storting vedtok å etablere en nasjonal plan for elektronisk kommunikasjon. Denne planen vil ta opp tilgang til høyhastighetsbredbånd i hele landet, økt overføringskapasitet av data til og fra utlandet og et nytt nasjonalt stamnett.

4.2 Venstres gjennomslag i perioden

- Jernbane
  - Økt vedlikehold av jernbanen
  - Økt fremdrift for utbygging av dobbeltspor til Hønefoss, Göteborg, Skien og Lillehammer
  - Utbygging av Follobanen med kobling til Østfoldbanens østre linje
  - Totimersfrekvens på Sørlandsbanen og halvtimesfrekvens til Hokksund
- Kollektivtrafikk
  - Mer miljøvennlig kollektivtransport i storbyene
  - Representantforslag om felles billettsystem for kollektivtransport i hele landet
- Nullutslippskjøretøy
  - Styrking av Transnova for el- og hydrogenbilinfrastruktur
- Sykkel og gange
  - Ny belønningsordning for gang- og sykkelstier
- Gods
  - Mer gods fra veg til sjø
- Digital infrastruktur og personvern

- [Representantforslag om etablering av en nasjonal bredbåndsplan](#)
- [Gjennomgang av regelverket etter at Datalagringsdirektivet ble stanset i EU](#)

Jernbane

En av Venstres største seire ved behandlingen av Statsbudsjettet for 2014 var en økning av vedlikeholdsmidlene til jernbane på 700 mill. kroner. Det er viktig for å sikre punktlighet for pendlere og for næringslivet, som skal ha fraktet godset sitt på bane.

I statsbudsjettet fikk også Venstre gjennomslag for å øke bevilgningene til planlegging av dobbeltspor til Halden, Skien og Lillehammer. Der fikk også Venstre med seg stortingsflertallet på å utrede jernbane videre til Göteborg og København, samt fremskynde utbyggingen av Ringeriksbanen.

Ved behandlingen av Prop. 97 *Ein del saker om luftfart, veg og jernbane* fikk Venstre med seg stortingsflertallet på at det skal være en kapasitetssterk tilkobling for Østfoldbanens østre linje til den nye Follobanen.

I samme stortingsbehandling fikk Venstre gjennomslag for å prioritere arbeidet med halvtimesfrekvens til Hokksund og tog annenhver time på Sørlandsbanen.

Kollektivtrafikk

Ved behandlingen av statsbudsjettet og revidert nasjonalbudsjett fikk Venstre økt rammene vesentlig til belønningsordningene for kollektivtrafikk i storbyene. I revidert nasjonalbudsjett ble det særlig en økning, slik at Trondheim kommune kan satse på busser som går på biogass. Venstre fikk med seg et enstemmig storting på representantforslaget om ett billettsystem for kollektivtrafikk i hele landet.

Nullutslippskjøretøy

Til tross for ønsker om det motsatte hos deler av Stortinget har Venstre fått gjennomslag for å øke bevilgningene til Transnova. Ved revidert nasjonalbudsjett fikk Venstre økt bevilgningene med 10 mill. kroner, særlig for utbygging av infrastruktur knyttet til hydrogen som drivstoff.

Sykkel og gange

I Statsbudsjettet fikk Venstre gjennomslag for å opprette en ny belønningsordning for gang- og sykkelstier. Ved behandling av Revidert Nasjonalbudsjett fikk vi bevilget 10 mill. kroner til formålet og i Prop. 97 S fikk Venstre med seg stortingsflertallet på at ordningen skal gjelde alle kommuner. Gang- og sykkelstier er et godt tiltak som gjør det enklere å reise miljøvennlig, også i mindre kommuner. Ordningen skal utvides fra 2015.

Gods

Ved behandlingen av losmeldingen og losloven gikk Stortinget inn for en rekke tiltak som gjør det billigere og enklere å frakte gods til sjøs. Venstre er med på stortingsflertallet som sikrer dette.

Digital infrastruktur og personvern

Venstre har fått gjennomslag for at det lages en nasjonal plan for elektronisk kommunikasjon. Den skal lages med sikte på at det bygges ut en god digital infrastruktur i hele landet tilpasset folk og næringsliv.

Datalagringsdirektivet ble kjent ugyldig av EU-domstolen. Venstre fremmet sammen med KrF, Sp, SV og MDG forslag om å stanse implementeringen av direktivet i Norge. Direktivet blir ikke implementert nå, og stortinget får saken tilbake på egnet måte.

4.3 Andre saker**Jernbane***Jernbanereform*

Nestleder Ola Elvestuen hadde 4.3.2014 interpellasjon om jernbanereform og konkurranse som virkemiddel for utvikling av jernbanen fremover

Jernbanevedlikehold

Nestleder i transportkomitéen, Abid Q. Raja, hadde 12.6.2014 interpellasjon om hvordan vi kan få til mest mulig vedlikehold på jernbane, og hvordan vi kan benytte private entreprenører bedre til dette.

Grunnforholdene på Oslo S

Abid Q. Raja stilte 12.6.2014 skriftlig spørsmål om hva statsråden vil gjøre for å sikre jernbaneinfrastrukturen på Oslo S, nå når vi vet at grunnen glir ut.

Den skandinaviske 8-millionersbyen

Abid Q. Raja stilte i spørretimen 8.1.2014 spørsmål om hvordan den skandinaviske 8-millionersbyen skal realiseres.

Trønder- og Meråkerbanen

Abid Q. Raja stilte 28.4.2014 skriftlig spørsmål til statsråden om det er mulig å fremskynde elektrifiseringen og utbedringen av Trønder- og Meråkerbanen.

Bryndiagonalen

Raja stilte 3.2.2014 skriftlig spørsmål om hvordan godstrafikken inn til Osloområdet fra sør skal være, og har spurt om hva statsråden vil gjøre for å realisere Bryndiagonalen eller annen egnet infrastruktur for godstrafikken fra Follo/Østfold til Oslo/Alnabru.

Godstransport på Raumabanen

Representant Raja stilte 4.12.2013 skriftlig spørsmål om hva statsråden vil gjøre for å opprettholde godstransporten på Møre og Romsdals eneste jernbanestrekning, Raumabanen.

Sykkel*Elsykkel*

Transportpolitisk talsmann, Abid Q. Raja, stilte 7.5.2014 statsråden skriftlig spørsmål om hva slags tiltak regjeringen vil fremme for å stimulere flere til å bruke el-sykkel.

Storbyer

Bedre luftkvalitet i storbyene

Byråd og vara til stortinget, Guri Melby, tok i den muntlige spørretimen 7.5.2014 opp muligheten for lokale tiltak knyttet til å redusere luftforurensingen i kommunene.

Statens støtte til skinnegående kollektivtrafikk i storbyer

Abid Q. Raja og Iselin Nybø har spurt i den muntlige spørretimen 14.5.2014 statsråden om hvilke prosjekter og byer som skal få 50 % statlig finansiering for store kollektivinvesteringer.

Bybane i Rogaland

Nestleder Ola Elvestuen stilte 29.1.2014 skriftlig spørsmål til statsråden om muligheten til å få bygget ut bybane i Rogaland.

Om Oslo og Akershus kan ta over lokaltogtrafikk

Byråd og vara til stortinget, Guri Melby, stilte 21.11.2013 skriftlig spørsmål om Ruter kan ta over innkjøpsansvaret for lokaltogtrafikk i og rundt Oslo. Det vil gjøre det enklere å samordne hele kollektivtilbudet på Østlandet.

Luftforurensing fra transport i kommunene

Byråd og vara til stortinget, Guri Melby, stilte 19.11.2013 skriftlig spørsmål om muligheten for lokale tiltak knyttet til å redusere luftforurensingen i kommunene.

Buss

Ekspresstilbud mellom Indre Østfold og Oslo

Abid Q. Raja har gjennom skriftlig spørsmål 1.4.2014 tatt opp med statsråden at ekspressbusstilbudet mellom Indre Østfold og Oslo var truet med nedleggelse. Nå opprettholdes det i rushtiden.

Ferge

Bedre fergetilbud E39 Anda-Lothe

Storingsrepresentant Sveinung Rotevatn har gjennom skriftlig spørsmål 22.5.2014 tatt opp muligheten for 20-minuttersfrekvens for ferge Anda – Lothe i Nordfjord.

Bedre fergetilbud på sommeren E39 Halså – Kanestråum

Abid Q. Raja har tatt opp utfordringene med at Halså – Kanestråum blir veldig trafikkert i sommersesongen, og spurt statsråden om mulighetene for å sette inn en ekstra ferge på strekningen.

Elektrifisering av fergesambandet Moss-Horten

Nullutslippsferger

Abid Q. Raja har stilt statsråden skriftlige spørsmål 19.11.2013 og 12.2.2014 om hvilke tiltak han gjør for å sørge for at det blir flere lav- og nullutslippsferger, når konsesjonene skal lyses ut på nytt.

Veg

Trafikksituasjonen i Levanger sentrum

Retardasjonsfelt på Gråmyra i Levanger

Andre Skjelstad har stilt statsråden to skriftlige spørsmål om vegene i Levanger, hhv 6.3. og 29.4.2014.

Gods til sjø

Nord-Norgelinjen

Abid Q. Raja stilte 7.5.2014 skriftlig spørsmål om å få gjenåpnet godstrafikken til sjøs fra Bodø og nordover. Det er viktig for å få mer miljøvennlig godstransport i Nord-Norge.

Taxi

Miljøkrav til taxi

Vara til Stortinget og byråd i Oslo, Guri Melby, stilte 7.5.2014 statsråden skriftlig spørsmål om han ville gi kommunene mulighet til å stille miljøkrav til taxi.

Bedre taxitjenester

Abid Q. Raja stilte 23.4.2014 skriftlig spørsmål om hva statsråden vil gjøre for å få til et bedre taxitilbud tilpasset forbrukernes behov.

Trafikksikkerhet

Tilgang til ulykkesrapporter etter trafikkulykker

Abid Q. Raja stilte 12.5.2014 statsråden skriftlig spørsmål om Vegvesenets hemmelighold av ulykkesrapporter etter trafikkulykker. Statsråden har varslet endring av praksis.

Utredning og planlegging

Retningslinjer for utredninger av samferdselsprosjekter

Ola Elvestuen stilte 28.4.2014 skriftlig spørsmål til finansministeren om hva retningslinjene for utredning av samferdselsprosjekter skal være når samferdselsministeren stadig oftere forkorter og endrer saksgangen.

Skatteregelverket og fylkeskommunal infrastruktur

Nestleder Ola Elvestuen stilte 27.3.2014 skriftlig spørsmål til finansministeren om hva regjeringen vil gjøre med at skatteregelverket hindrer effektiv utbygging av fylkeskommunal infrastruktur.

Prosjektering av større broprosjekter

Storingsrepresentant Sveinung Rotevatn stilte 20.2.2014 skriftlig spørsmål knyttet til utfordringene med at Statens Vegvesen har et ensrettet fagmiljø for prosjektering, og at andre aktører i for liten grad brukes.

Beregning av regionale effekter ved bygging av E39

Abid Q. Raja stilte 20.2.2014 skriftlig spørsmål til statsråden om hvordan regionale effekter skal beregnes og sammenliknes ved planlegging av E39 gjennom Sogn og Fjordane.

Bruk av overskuddsmasse fra E6-utbyggingen i Alta

Ved E6-utbyggingen i Alta blir store mengder steinmasse dumpet i havet.

Storingsrepresentant Abid Q. Raja stilte 9.4.2014 skriftlig spørsmål til samferdselsministeren om denne massen heller kan brukes for å utbedre flyplassen i Alta.

Digital infrastruktur og personvern

Internettkabel utenfor Sverige

Justispolitisk talsperson Iselin Nybø stilte i spørretimen 18.12.2013 spørsmål til samferdselsministeren om han vil etablere dataoverføringskabel fra Norge til Europa, utenfor Sverige, for å unngå at svenske myndigheter overvåker norsk nettbruk. Sverige har en svært vidtgående lov for overvåkning av elektronisk kommunikasjon. Samferdselsministeren vil ikke prioritere dette.

Datalagringsdirektivet

Både Trine Skei Grande, Ketil Kjenseth og Sveinung Rotevatn har stilt ulike statsråder spørsmål om datalagringsdirektivet og datalagringsdirektivets gyldighet. Etter at direktivet ikke lenger er regnet som gyldig i EU arbeider nå Venstre for å endre det norske regelverket som kom som følge av direktivet.

Venstres medlem i transport- og kommunikasjonskomitéen er Abid Q. Raja.

Rådgivere som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Audun Rødningby og Per Magnus F. Sandmark.

5. Nærings-, landbruks- og fiskeripolitikk

Næring

Venstre er bekymret over en tiltagende todeling av norsk økonomi og norsk næringsliv. Investeringsnivået utenom petroleumsnæringen er lavt, til tross for oppgangskonjunkturer i Norge. Det skyldes både internasjonal nedgangskonjunkturer i mange av landene rundt oss, men også strukturelle endringer som gjør det stadig mindre attraktivt å investere i Norge. Investeringsstørken vil på lang sikt påvirke økonomien på en negativ måte.

Av den grunn mener Venstre det er nødvendig å sette inn målrettede tiltak for å motvirke en økende todeling av norsk økonomi og norsk næringsliv. Dette gjelder blant annet en målrettet bruk av det offentlige virkemiddelapparatet, økt tilgang på risikovillig kapital, målrettede skattelettelser, forenkling for næringslivet, en storstilt satsing på forskning og innovasjon og en reell vilje til å gjøre Norge mindre oljeavhengig.

For å skape og sikre arbeidsplasser er det avgjørende med generelt gode rammevilkår for alle deler av næringslivet, kombinert med en målrettet innsats for å sikre underveksten av ufødte bedrifter og utvikling av flere og bedre kunnskapsbedrifter. Venstre vil satse på gründere og entreprenører og vil sikre risikovillig kapital gjennom det offentlige virkemiddelapparatet og gjennom skattestimulans for private investorer.

Venstre mener det offentlige virkemiddelapparatet i sterkere grad må stimulere til omstilling og nyskaping framfor tradisjonell næringsvirksomhet, geografiske hensyn og bevaring. Næringslivet er avhengig av fornying og nyskaping for å være konkurransedyktige og møte framtidens utfordringer.

Venstre mener at mange offentlige regler, skjemaer og påbud fører til unødige rapporteringskrav og komplisere regelverk. Småbedrifter og gründere rammes ekstra hardt av «skjemaveldet», og Venstre ser det som en hovedoppgave å forenkle hverdagen til disse bedriftene gjennom å avskaffe unødvendige lover og forskrifter, samt å forenkle innrapporteringen gjennom økt bruk av nettbaserte løsninger.

Venstre vil sikre at selvstendig næringsdrivende gis like rettigheter til sosiale ordninger som andre arbeidstakere. En likestilling av disse rettighetene vil også legge bedre til rette for at flere kvinner vil våge å starte en arbeidsplass for seg selv og andre.

Landbruk

Landbruket er viktig for dagens Norge, og landbruket skal også ha en viktig plass i framtidens Norge. Derfor vil Venstre ha et innovativt, bærekraftig og miljøvennlig landbruk her til lands. Norsk landbruk er avgjørende for å sikre *bosetting i hele landet, biologisk mangfold, kulturlandskap og matproduksjon*. Landbrukspolitikken er nødt til å sikre at matproduksjonen er *trygg, miljøvennlig og langsiktig*, og det er et overordnet mål for Venstre å opprettholde et desentralisert landbruk med variert bruksstruktur av hensyn til miljø, kulturlandskap og dyrevelferd.

Det kompliserte regelverket og mange av landbrukets lover er imidlertid et hinder for utviklingen av et mer fleksibelt og mangfoldig landbruk der de som har lyst til å satse på næringen får mulighet til å gjøre det. Venstre ønsker derfor en full gjennomgang av lov- og regelverk med sikte på en kraftig modernisering.

Venstre ser på bonden som selvstendig næringsdrivende med et spesielt forvalteransvar. Derfor er det viktig at gründermentaliteten får et en viktig plass innenfor landbruket. Det må bli større mangfold i landbruket, og lokale myndigheter må få større anledning til lokal tilpasning og til å se landbrukspolitikken i sammenheng med øvrig næringspolitikk. Landbruket må få mindre øremerking, færre skjemaer, færre og enklere retningslinjer.

Fiskeri

Med Norges lange kyststripe og fem ganger så mye hav som land, råv vi over store fornybare ressurser. Klarer vi å utnytte disse optimalt, har vi potensial for en verdiskaping som kan være større og mer varig enn oljeinntektene. Dette krever at sjømatnæringen får gode og forutsigbare rammevilkår slik at næringa kan sikre vekst og inntektsgrunnlag lange hele kysten.

Norge har innen fiskeri, havbruk og marin bioteknologi et stort konkurransefortrinn ut fra naturgitte forutsetninger og en omfattende kompetanse utviklet gjennom generasjoner samt målrettet forskning. Venstre vil utvikle en sjømatpolitikk som sikrer konkurransedyktig og allsidig sjømatnæring.

For Venstre er det en forutsetning at Norge gjennom en aktiv handelspolitikk får redusert sine handelshindringer. Regelverket innenfor alle deler av sjømatsektoren må forenkles kraftig og ha som hovedmål å sørge for en miljøvennlig, bærekraftig forvaltning og lokal verdiskaping.

Venstre er av den oppfatning at den tradisjonelle fiskerinæringen skal reguleres gjennom kvotebestemmelser slik at langtidsbeskatningen ikke er større enn det økologisk bærekraftige. Det må reageres strengt på overtredelser og andre former for juks med disse kvotene

I internasjonale forhandlinger må Norge være en pådriver for å få et mer bærekraftig fiske. Fastsetting av kvoter må så langt som mulig bygge på økosystemforvaltning, slik at beskatning av en art ikke truer langtidsutbytte fra andre arter. Internasjonale avtaler og effektiv kontroll må sikre den økologiske balansen i Barentshavet og Nordsjøen.

Venstre er positive til at det åpnes for en vekst i havbruksnæringen som tar høyde for årlig antatt vekst i markedene og mener at veksten i havbruksnæringen bør fordeles mellom vekst i form av nye konsesjoner og vekst i konsesjonsvolum. For Venstre er det grunnleggende at veksten i næringen følger «føre var prinsippet» slik at man kan ha kontroll over sykdomsutbrudd, rømming og spredning av torskelus.

5.1 Forslag Venstre har fremmet i perioden

- [Eget alternativt statsbudsjett for 2014](#)
- [Representantforslag om en helhetlig gjennomgang av rammebetingelser for enkeltpersonforetak](#)
- [Representantforslag om en helhetlig jordvernplan](#)
- [Representantforslag om å redusere bruken av palmeolje i Norge](#)

Alternativt budsjett 2014

Venstre la 7. november fram et [foreløpig alternativt statsbudsjett](#) for 2014 basert på Stoltenberg II-regjeringens [forslag](#) til statsbudsjett for 2014. Vi varslet samtidig at vi ville komme med et endelig alternativt statsbudsjett etter at den nye regjeringen la fram sin [tilleggsproposisjon](#). Dette ble lagt fram 26. november.

Det henvises til kapittel 1 for en nærmere redegjørelse for Venstres alternative statsbudsjett for inneværende år. Budsjettalternativet innebærer bl.a. en betydelig økt satsing på tiltak for å styrke norsk næringsliv og motvirke todeling på om lag 6,5 mrd. kroner – ut over forslagene til statsbudsjett fra både regjeringen Stoltenberg II og regjeringen Solberg.

Rammebetingelsene for enkeltpersonforetak

Venstres stortingsrepresentanter Pål Farstad og Terje Breivik fremmet 9.4. 2014 et representantforslag om en helhetlig gjennomgang av rammebetingelser for enkeltpersonforetak. I forslaget pekte representantene spesielt på følgende områder:

- skattemessig likebehandling
- bedre sosiale rettigheter
- forenklinger i regelverk og reduksjon av skjemaveldet
- et målrettet statlig virkemiddelapparat/gode offentlige støtteordninger
- tilgang på risikovillig kapital

Venstre fikk ved behandlingen i komitéen et enstemmig Storting til å fatte vedtak om å be regjeringen foreta en gjennomgang av enkeltpersonforetaks rammevilkår, med sikte på å fremme konkrete forslag til forbedringer. Videre ble det enstemmig vedtatt å be regjeringen vurdere om det bør utvikles et regelverk som etablerer småbedriften som en egen juridisk enhet, og at rammebetingelser som er spesielt tilpasset små bedrifter, defineres.

Helhetlig jordvernplan

Venstres stortingsrepresentanter Abid Q. Raja, André N. Skjelstad, Ola Elvestuen og Pål Farstad fremmet 5.12.2013 et representantforslag om en helhetlig jordvernplan for å hindre at jordbruksarealet i Norge fortsetter å minke. I perioden 2005-2012 ble det omdisponert i underkant av 115 000 dekar dyrket og dyrkbar jord. Venstre er bekymret over den høye omdisponeringstakten og særlig at store deler av omdisponeringen skjer i bynære områder der jorden og forutsetningene for kornproduksjon er best.

Venstre fikk ved behandling i komitéen et enstemmig Storting til å fatte vedtak om å be regjeringen i egnet form fremme forslag for Stortinget om en jordvernstrategi. En samlet komité mente at jordflytting, jorderstatningsfond, vernehjemmel i jordloven, og nye omdisponerings- og matjordmål er elementer som bør vurderes inn i denne jordvernstrategien.

Redusert bruk av palmeolje

Venstres stortingsrepresentanter Abid Q. Raja og Ketil Kjenseth fremmet 10.4.2014 et representantforslag om å redusere bruken av palmeolje i Norge. Mye av palmeoljeproduksjonen foregår på en miljøskadelig måte. Årlig hugges og brennes store områder regnskog for å plante nye oljepalmer. I tillegg er palmeoljen langt mer helseskadelig enn annen vegetabilsk olje fordi den raffinerte oljen inneholder langt mer mettet fett enn andre oljer.

I komitéen ble Arbeiderpartiet og Senterpartiet sammen med Venstre enige om å be Regjeringen om å gjennomføre en helhetlig utredning av problemstillinger knyttet til bruk av palmeolje, bl.a. *næringspolitiske, miljømessige og helsemessige* aspekter, og fremme sak om dette for Stortinget. Dessverre ville ikke KrF være med og støtte dette forslaget, og dermed fikk ikke forslaget tilslutning i verken komitéen eller i Stortinget.

5.2 Venstres gjennomslag i perioden

- [Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014](#)
- [Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene](#)
- [Representantforslag om en helhetlig gjennomgang av rammebetingelser for enkeltpersonforetak](#)
- [Representantforslag om en helhetlig jordvernplan](#)
- [Jordbruksoppgjøret 2014 - avtale mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig folkeparti og Venstre](#)

Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014

Venstre inngikk [budsjettavtale](#) om statsbudsjettet for 2014 med regjeringspartiene og KrF 15.11.2013 som vi stemte subsidiært for i Stortinget 26.11.2013. I budsjettavtalen fikk Venstre bl.a. gjennomslag for en tydeligere miljøprofil og sosial profil, i tillegg til viktige løft for næringsliv og kunnskap. Tiltakene på næringsområdet er bl.a. CO₂-kompensasjonsordningen, styrking av miljøteknologiordningen, bedre permitteringsregler for fiskeindustrien, økte midler til SIVA og en betydelig samferdselssatsing. Blant verbalvedtakene i budsjettavtalen finner vi bl.a. etablering av et eget norsk regelråd som har vært en viktig sak for Venstre lenge og en egen såkornfondordning for inkubatorer mv i forbindelse med statsbudsjettet for 2015.

Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene

I samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene har Venstre fått gjennomslag for mange viktige saker for oss. Innenfor næringspolitikken vil vi spesielt peke på punkt 2f om en sterkere satsing på innovasjon, forskning og utvikling og hvor det også varsles en politikk for økt privat norsk eierskap og punkt 4a hvor det slås fast at handlingsregelen ligger fast og at økt bruk av oljepenger i større grad skal brukes til investeringer i kunnskap, infrastruktur og vekstfremmende skatteletter.

Enkelpersonforetak og jordvern.

Når det gjelder Venstres representantforslag om enkeltpersonforetak og jordvern, henvises det til omtale under kap. 5.1 over.

Jordbruksoppgjøret 2014

Gjennom forhandlinger med regjeringspartiene og KrF lyktes Venstre i å legge til rette for et mer miljøvennlig, bærekraftig og fremtidsrettet landbruk i årets jordbruksoppgjør. Venstre var enig med regjeringspartiene i at det er viktig å lage rammebetingelser som gjør det mulig for dem som ønsker å utnytte produksjonskapitalen mer effektivt, og på den måten styrke inntektsmulighetene, får anledning til dette. Men denne satsingen kan ikke og skal ikke gå på bekostning av lønnsomheten for de små og mellomstore brukene i griskrendte og mindre produksjonseffektive strøk. Venstre var enige i retningen som regjeringen la frem, men ikke i tempo og omfang.

I avtalen mellom regjeringspartiene, KrF og Venstre ble det oppnådd enighet om at det skal opprettholdes en differensiering i virkemidlene, som legger til rette for en variert bruksstruktur og som tar høyde for at vilkårene for jordbruksdrift er forskjellige i ulike deler av landet. Gjennom avtalen mellom sørget Venstre for å styrke inntektene til melkebruk og kornbønder, der det klimatisk ligger til rette for det. Samtidig ble inntektene til sauebøndene med en besetning på 0-100 sauer styrket, i tillegg til inntektene til bønder som driver med ammeku og geit. Avtalen sørget også for å øke inntektene for bær- og frukt- og grønnsaksbønder i hele landet, foruten Nord-Norge, samt frukt- og grønnsaksbønder på Vestlandet.

5.3 Andre saker

Næring

Vilkårene for selvstendig næringsdrivende

Venstres stortingsrepresentanter Pål Farstad og Terje Breivik, spurte næringsministeren i den muntlige spørretimen 26.3.2014 om hvorfor regjeringen viser liten gjennomføringskraft når det gjelder å bedre vilkårene for selvstendig næringsdrivende, i tråd med det de lovet før valget.

Reduksjon av næringslivets kostnader ved rapportering

Næringspolitisk talsperson, Pål Farstad, stilte i spørretimen 5.2.2014 næringsministeren spørsmål om hvilke forslag regjeringen har for å redusere næringslivets kostnader ved rapportering, og når Stortinget kan forvente at vedtaket om redusert oppbevaringsplikt for regnskapsdokumenter iverksettes.

Transport av gods til sjøs

Finanspolitisk talsperson, Terje Breivik, stilte 27.3.2014 næringsministeren skriftlig spørsmål om hvilke strategi og hvilke kompenserende tiltak hun har planlagt for å opprettholde og helst øke transport av gods til sjøs som følge av implementeringen av EUs svoveldirektiv i europeiske farvann fra 1.1.2015.

Reiseliv

Næringspolitisk talsperson, Pål Farstad, stilte i spørretimen 2.4.2014 næringsministeren spørsmål om hva som gjøres for å sikre at reiselivsstrategien blir fulgt opp, og at tempoet i sammenslåingen av destinasjonsselskapene holdes oppe.

Fiskeri

Norsk fiskeeksport til Russland

Fiskeripolitisk talsperson, Pål Farstad, spurte fiskeriministeren i spørretimen 15.1.2014 om hun deler hans bekymring for at norske fiskeeksportører er utestengt fra det russiske markedet, og hva som kan gjøres for å finne en løsning for næringen.

Interpellasjon om ulovlig fiske og juks i fiskeribransjen

Fiskeripolitisk talsperson, Pål Farstad hadde 6.5.2014 en interpellasjon om hva som gjøres for å få bukt med ulovlig fiske og bekjempe juks i bransjen, da det er dokumentert at det pågår juks med mengden fisk som landes i torskefiskeriene.

Interpellasjon om bedre arbeidsforhold i fiskeindustrien

Fiskeripolitisk talsperson, Pål Farstad, hadde 23.5.2014 en interpellasjon om hva som gjøres for å bedre arbeidsforholdene i fiskeindustrien og sørge for at arbeidsmiljøloven blir overholdt, med henvisning til utenlandske sesongarbeidere.

Landbruk

Merkeordning som synliggjør god dyrevelferd

Dyrevernpolitisk talsperson, Sveinung Rotevatn, stilte 7.3.2014 landbruks- og matministeren et skriftlig spørsmål om regjeringen vil vurdere å innføre en merkeordning som gir forbrukerne reelt mulighet til å velge produkter ut fra hensynet til god dyrevelferd.

Merking av egg fra burhøns

Dyrevernpolitisk talsperson, Sveinung Rotevatn, stilte landbruks- og matministeren 5.3.2014 et skriftlig spørsmål om statsråden vil vurdere om norske forbrukere, på lik linje med andre europeere, skal få tilstrekkelig produktinformasjon ved å merke egg fra burhøns.

Konsesjonsgrenser for slaktekylling

Venstre inngikk 1.5.2014 en avtale med regjeringen om å øke konsesjonsgrenser for slaktekylling og kalkun, og å skjerpe reglene som sikrer dyrevelferden. Avtalen medfører at næringen får bedre lønnsomhet, og at dyrene får bedre tilsyn.

Venstres medlem i næringskomitéen er Pål Farstad.

Rådgivere som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Liselotte Lunde og Geir Olsen.

6. Arbeids og sosialpolitikk

Alle skal ha frihet til å bruke sine evner til beste for seg selv og samfunnet, men like selvsagt er det at de som virkelig trenger samfunnets hjelp til å leve et verdig liv, skal få det. Venstre ønsker en stat som bekjemper sosial urettferdighet.

Flere i arbeid og færre på stønad er helt grunnleggende for at man skal kunne klare å opprettholde våre velferdsordninger i framtiden. De ulike velferdsytelsene i kombinasjon med skattesystemet må utformes slik at det lønner seg for den enkelte å være i inntektsgivende arbeid fremfor å motta offentlige stønader. Flere må få mulighet til å arbeide etter evne og færre skal bli passive stønadsmottakere.

Fattigdom rammer enkeltmennesker ofte uventet og tilfeldig av sammensatte årsaker. En del mennesker er varig ute av stand til å skaffe seg en inntekt de kan leve av. De skal ha et støttenivå som gir mulighet til et verdig liv. Støtteordninger som er avgjørende for barns livsvilkår skal være rause.

Venstre ønsker å skape et åpent og inkluderende arbeidsliv som bidrar til å skape jobbmuligheter for alle. Vi vil at alle arbeidsforhold skal være ryddige og trygge. I Norge har vi velutviklede modeller for tillitt i arbeidslivet basert på et nært samarbeid mellom myndighetene og arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene. Dette gir et solid grunnlag for å kunne møte de krav til fornyelse som følger med endringer i samfunnsutviklingen.

Fremover vil arbeidsplasser i informasjonssamfunnet bli preget av større fleksibilitet, og skillet mellom arbeidstid og fritid vil ikke være like tydelig som før. Dette må også regelverket reflektere. I dagens samfunn ønsker folk økt fleksibilitet. Er man f.eks. alenemor og har en hektisk hverdag med blant annet tidlig henting av barn i barnehage, er det viktig at folk selv kan bestemme når de vil jobbe mye, og når de vil tilbringe tid med familien. I et moderne arbeidsliv kan vi ikke ha det slik at arbeidstakere uten tariffavtale, som sjekker eposten etter klokken 21:00, er lovbrøttere.

For Venstre er det helt grunnleggende at arbeidslivet skal være trygt og gi en forutsigbar hverdag. Å gjøre arbeidsmiljøloven mer fleksibel og i tråd med et moderne arbeidsliv, vil sikre nettopp det. Blant disse tiltakene er økt adgang til midlertidige ansettelser. Dette vil sikre folk, som kanskje ellers ikke ville fått innpass på arbeidsmarkedet, en mulighet til å vise seg frem for potensielle, faste arbeidsgivere, samt skaffe seg jobberfaring og relevant kompetanse. For Venstre er det viktigste med denne endringen å gi folk som står på utsiden av arbeidslivet en mulighet til å komme på innsiden.

Det er et mål for oss at ingen arbeidstakere skal måtte gå årevis på usikre kontrakter og midlertidige ansettelser. Derfor vil vi at midlertidige ansatte skal ha en rett til fast ansettelse etter to år, og ikke etter fire, slik regelen er i dag. I tillegg burde tjenestemannsloven og arbeidsmiljøloven likestilles, når det gjelder midlertidige ansettelser. I staten, som er underlagt tjenestemannsloven, er det i realiteten fritt fram, mens det i privat sektor, som forholder seg til arbeidsmiljøloven, har adgangen til midlertidige ansettelser til nå vært strengt regulert.

I fremtiden vil Norge ha et stort arbeidskraftsbehov. Andelen eldre vil stige kraftig i forhold til yrkesaktive. Venstre mener man må møte denne utfordringen med en målrettet politikk som får flere hender i arbeid. I tillegg bør den reelle pensjonsalder heves.

Det er i tillegg viktig å legge til rette for yrkesaktivitet for dem med reduserte arbeidsevne. Mange som ikke kan arbeide i full stilling, kan likevel gjøre en betydelig innsats i for eksempel deltidsstillinger og tidsbegrensede oppdrag gjennom tilpassende arbeidsoppgaver.

6.1 Forslag Venstre har fremmet i perioden

- [Eget alternativt statsbudsjett for 2014](#)
- [Representantforslag om utgreiing av lovfesting av nasjonal minsteløn](#)

Alternativt budsjett 2014

Venstre la 7. november fram et [foreløpig alternativt statsbudsjett](#) for 2014 basert på Stoltenberg II-regjeringens [forslag](#) til statsbudsjett for 2014. Vi varslet samtidig at vi ville komme med et endelig alternativt statsbudsjett etter at den nye regjeringen la fram sin [tilleggsproposisjon](#). Dette ble lagt fram 26. november.

Det henvises til kapittel 1 for en nærmere redegjørelse for Venstres alternative statsbudsjett for inneværende år. Budsjettalternativet innebærer bl.a. en betydelig økt satsing på tiltak for å redusere fattigdom i barnefamilier med om lag 1,5 mrd. kroner – ut over forslagene til statsbudsjett fra både regjeringen Stoltenberg II og regjeringen Solberg. Blant annet foreslo Venstre egne modeller for omfordeling knyttet til oppholdsbetaling i barnehage og SFO og gjennom omfordeling av barnetrygd.

Nasjonal minstelønn

Stortingsrepresentantene fra Venstre Abid Q. Raja, André N. Skjelstad, Pål Farstad, Sveinung Rotevatn fremmet 22.5.2014 et representantforslag om at det skal foretas en utredning av lovfesting av nasjonal minstelønn i Norge. Forslagsstillerne ønsker at det skal innføres nasjonal minstelønn for å hindre sosial dumping og gjøre en av de viktigste reguleringene i arbeidslivet universell og uavhengig av om arbeidsplassen har en tariffavtale eller ikke. Saken er til behandling i arbeids- og sosialkomitéen.

6.2 Venstres gjennomslag i perioden

- [Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014](#)
- [Avtale, RNB 2014](#)
- [Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene](#)
- [Styrking av rettighetene til personer med utviklingshemning](#)

Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014

Venstre inngikk [budsjettavtale](#) om statsbudsjettet for 2014 med regjeringspartiene og KrF 15.11.2013 som vi stemte subsidiært for i Stortinget 26.11.2013. I budsjettavtalen fikk Venstre bl.a. gjennomslag for en tydeligere miljøprofil og sosial profil, i tillegg til viktige løft for

næringsliv og kunnskap. Tiltakene på arbeids- og sosialfeltet inkluderte bl.a. økt satsing på rus og psykiatri, økt satsing på sosialt entreprenørskap og tilskuddsordning til overnattingstilbud for hjemløse og arbeidssøkende EØS-borgere. Blant verbalvedtakene i budsjettavtalen finner vi enighet om at regjeringen skal legge fram forslag med skjermingsordninger for barnefamilier med dårlig råd og barn i barnehage.

Avtale, RNB 2014

Venstre inngikk [avtale](#) om revidert nasjonalbudsjett med KrF og regjeringspartiene 5.6.2014. Av saker Venstre fikk gjennomslag for på arbeids- og sosialfeltet nevnes bl.a. utvidelse av ordningen med gratis kjernetid i barnehage og støtte til Caritas.

Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene

I samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene har Venstre fått gjennomslag for mange viktige saker for oss. Innenfor arbeids- og sosialpolitikken vil vi spesielt peke på punkt 2d om en sterkere satsing for å løfte mennesker ut av fattigdom og 4d om å utarbeide en tiltakspakke mot barn i fattige familier hvor bl.a. differensiert foreldrebetaling i barnehage og SFO inngår.

Rettigheter for personer med utviklingshemning

I forbindelse med Stortingets behandling av [Stortingsmelding nr. 45 \(2012-2013\) Frihet og likeverd – Om mennesker med utviklingshemning](#) 25.2.2014 fikk Venstre med et enstemmig Storting på å be regjeringen nedsette et bredt sammensatt utvalg som skal foreslå egnede og konkrete tiltak som styrker grunnleggende rettigheter til personer med utviklingshemning sine autonomi, privatliv, familieliv og samfunnsdeltakelse. Mandatet til utvalget må inkludere mål, tiltak, kompetanse, rettssikkerhet, økonomi og styringssystem som sikrer at nasjonale politiske mål innfris. Dette er mer eller mindre identisk med et tilsvarende [representantforslag](#) som Venstre fremmet i 27.4.2011 og som den gang ikke fikk flertall.

6.3 Andre saker

NY IA-avtale

Arbeidspolitisk talsperson Sveinung Rotevatn spurte arbeidsministeren i spørretimen 13.11.2013 om hvor langt man var kommet i arbeidet med å få på plass en ny IA-avtale, og hva man ville gjøre for å sørge for at avtalen fungerte etter hensikten denne gangen.

Organisasjonsfrihet ved norske, offentlige havner

Arbeidspolitisk talsperson, Sveinung Rotevatn, stilte arbeidsministeren 2.12.2013 et skriftlig spørsmål om statsråden vil sørge for at klagen mot Norge blir håndtert i Europarådets sosialrettskomité med det formål å avklare om det foreligger brudd på organisasjonsfriheten ved norske offentlige havner, og om han uavhengig av dette vil sette i gang tiltak for å sikre at organiseringen ved norske havner er i tråd med menneskerettighetene.

Stønad fra NAV til aleneforsørger

Arbeidspolitisk talsperson, Sveinung Rotevatn, stilte 25.3.2014 et skriftlig spørsmål til arbeidsministeren om han vil ta initiativ til retningslinjer som åpner for at NAV kan utbetale stønad etter kapittel 15 i folketrygdlova selv om medlemmet av folketrygdloven er gift og

stønadmottaker er aleneforsørger fordi ektefellen er utenlandsk statsborger som ikke har fått innvilget lovlig opphold i Norge.

Avkortning i uføretrygd for fosterforeldre

Terje Breivik stilte 30.4.2014 et skriftlig spørsmål til arbeids- og sosialministeren om hvilke måter statsråden vil sørge for at enslige uføre fosterforeldre ikke får avkortning i sin uføretrygd som følge av fosterhjemsoppdraget?

Venstres medlem i arbeids- og sosialkomitéen er Sveinung Rotevatn.
Rådgivere som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Liselotte Lunde og Geir Olsen.

7. Helse- og omsorgspolitik

Venstre arbeider for et helsevesen som setter pasienten i sentrum og som leverer helsetjenester av høy faglig kvalitet. Alle skal være trygg på at de får et godt helsetilbud uavhengig av bosted og betalingsevne.

Vi vil ha et helsevesen som gjør prioriteringer på en åpen, kunnskapsbasert og forutsigbar måte, og som tar i bruk teknologi for å kunne tilby stadig bedre og tryggere pasientbehandling.

Venstre vil ha gode, offentlig finansierte helsetjenester. God kvalitet på tjenestene er viktigere enn hvem som utfører dem. Venstre vil arbeide for at offentlige, ideelle og private helsetjenestemiljøer skal utfylle hverandre. Det viktigste er at vi har et offentlig helsetilbud med så god kvalitet og så god ressurstilgang at det ikke oppstår et klasseskille i helsevesenet.

Det har egenverdi å kunne ta sine egne valg knyttet til helse og livsstil. Venstre vil styrke pasient- og brukermedvirkningen. Fritt sykehusvalg, brukerstyrt personlig assistanse og velferdsteknologi er eksempler på tilbud og ordninger som kan bidra til økt frihet, medbestemmelse og verdighet for den enkelte.

7.1 Forslag Venstre har fremmet i perioden

- [Eget alternativt statsbudsjett for 2014](#)
- [Representantforslag om styrking av helse- og velferdstilbudet for studenter](#)
- [Representantforslag om bedre tilbud innen psykisk helse i kommunene](#)
- [Representantforslag om omstillingen i hovedstadsprosessen i Helse Sør-Øst RHF](#)

Alternativt budsjett 2014

Venstre la 7. november fram et [foreløpig alternativt statsbudsjett](#) for 2014 basert på Stoltenberg II-regjeringens [forslag](#) til statsbudsjett for 2014. Vi varslet samtidig at vi ville komme med et endelig alternativt statsbudsjett etter at den nye regjeringen la fram sin [tilleggsproposisjon](#). Dette ble lagt fram 26. november.

Det henvises til kapittel 1 for en nærmere redegjørelse for Venstres alternative statsbudsjett for inneværende år. Budsjettalternativet innebærer bl.a. en betydelig økt satsing på tiltak som flere helsesøstre og skolehelsepersonell, styrking av innsatsen innen rusomsorg og psykiatri og utvidelse av ordningen med fritt sykehusvalg. Samlet foreslo Venstre å styrke disse ordningene med om lag 400 mill. kroner – ut over forslagene til statsbudsjett fra både regjeringen Stoltenberg II og regjeringen Solberg.

Helse- og velferdstilbudet for studenter

Storingsrepresentantene Ketil Kjenseth, Iselin Nybø og Abid Q. Raja fremmet 22.5.2014 et representantforslag om en styrking av helse- og velferdstilbudet for studenter. Forslaget er til behandling i komitéen.

Styrking av førstelinjetjenesten innenfor psykisk helse

Storingsrepresentantene Ketil Kjenseth og Sveinung Rotevatn fremmet 9.4.2014 et representantforslag om bedre tilbud innen psykisk helse i kommunene. Forslaget fikk flertall i Stortinget, og regjeringen skal nå utrede en opptrapping for førstelinjen innen psykiske helsetjenester med fokus på kvalitet, forebygging og samhandling med spesialisthelsetjenesten og med en særlig prioritering av barn og unge.

Omstillingen i hovedstadsprosessen i Helse Sør-Øst RHF

Storingsrepresentantene Olaug V. Bollestad, Hans Olav Syversen, Ketil Kjenseth og Trine Skei Grande fremmet 18.12.2013 representantforslag om en ekstern ekspertvurdering og fremleggelse av en plan for den videre omstillingen i hovedstadsprosessen i Helse Sør-Øst RHF. Forslaget fikk ikke flertall i Stortinget.

7.2 Venstres gjennomslag i perioden

- [Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014](#)
- [Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene](#)
- [Styrking av psykiske helsetjenester i kommunen](#)
- [Ungdomshelsestrategi](#)

Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014

Venstre inngikk [budsjettavtale](#) om statsbudsjettet for 2014 med regjeringspartiene og KrF 15.11.2013 som vi stemte subsidiært for i Stortinget 26.11.2013. I budsjettavtalen fikk Venstre bl.a. gjennomslag for en tydeligere miljøprofil og sosial profil, i tillegg til viktige løft for næringsliv og kunnskap. Tiltakene på helseområdet inkluderte bl.a. økt satsing på rus og psykiatri og videreføring av ordningen med kompensasjon til kommunene for ressurskrevende tjenester. Blant verbalvedtakene i budsjettavtalen finner vi enighet om at regjeringen skal vurdere rammevilkårene for ideelle organisasjoner som leverer helsetjenester.

Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene

I samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene har Venstre fått gjennomslag for mange viktige saker for oss. Innenfor helse- og omsorgspolitikken vil vi spesielt peke på punkt 3e om å styrke behandlingstilbudet for rusavhengige og 3f om styrke behandlingstilbudet innen psykiatri i kommunene, ved bl.a. å etablere bedre lavterskeltilbud.

Opptrapping innen psykiske helsetjenester

Som ledd i behandlingen av [representantforslaget](#) om bedre tilbud innen psykisk helse fikk Venstre gjennomslag for en opptrapping for førstelinjen innen psykiske helsetjenester med fokus på kvalitet, forebygging og samhandling med spesialisthelsetjenesten og med en særlig prioritering av barn og unge.

Psykiske lidelser er en av de store folkesykdommene, og Venstre er svært fornøyd med at et samlet Storting har vedtatt en opptrapping av det psykiske helsearbeidet i kommunene og at Stortinget er spesielt tydelig på at barn og unge skal prioriteres i dette arbeidet.

Ved [voting](#) i Stortinget 17.6.2014 ble Venstres forslag enstemmig vedtatt.

Ungdomshelsestrategi

I forbindelse med komitéens behandling av representantforslag om tiltak for å forebygge uønskede svangerskap og redusere antall aborter [Dokument 8:44 S \(2013–2014\)](#), fikk Venstre gjennomslag for at regjeringen skal utarbeide en ungdomshelsestrategi, som vil kunne ta for seg hele spekteret av utfordringer knyttet til ungdoms helse, fortrinnsvis for unge opp til 25 år.

Ungdomshelsestrategien vil sikre at utfordringer her blir sett på helhetlig, på tvers av sektorer, tjenestenivåer og innsatsområder. Dagens ungdom er den første «digitale generasjon», og god informasjon gir en god mulighet til å gi ungdom bedre grunnlag til å ta sine egne valg for en god helse.

7.3 Andre saker

Lov om pasientjournal og helseregister

Venstre har vært kritisk til regjeringens forslag til ny [lov om pasientjournal og ny lov om helseregisterlov](#). Hensynet til personvernet er viktig for Venstre, om å videreføre krav om uttrykkelig samtykke ved deling av elektroniske journalopplysninger mellom virksomheter, jf. ny pasientjournallov § 17. Videre stemte Venstre imot forslag om å etablere nye helseregistre ved forskrift der pasienten har rett til å motsette seg registrering, jf. forslag til ny helseregisterlov § 10. Venstre mener at det er Stortinget som må ta beslutning om etablering av denne type register. Videre mener vi at pasienten som hovedregel skal ha en rett til å motsette seg registrering i helseregistre, og det ble derfor fremmet forslag om dette i ny § 11 i forslaget til ny helseregisterlov.

Forslagene fikk ikke flertall, og det ble da fremmet forslag om å sende hele lovproposisjonen tilbake. Dette forslaget fikk heller ikke flertall. Venstre fremmet også forslag om å oppnevne en LEAN-kommisjon for å gjennomgå dagens journalpraksis og opplæringsbehov på veien fram mot en standardisert, digital kjernejournal. Forslaget fikk ikke flertall ved [votingen](#) i Stortinget 16.6.2015.

Reservasjonsrett for fastleger

Under forhandlingene mellom Venstre, Høyre, Frp og Krf etter valget høsten 2013 kom spørsmålet om fastlegers reservasjonsrett ved henvisning til abort opp i samtalen, og forslag om reservasjonsordning for fastleger ble sendt på høring i januar. Venstre sa nei til å være med på avtale som de andre samarbeidspartene valgte å gå sammen om på dette punktet, og har vært tydelig på at hensynet til kvinnene må veie tyngst. Vi er derfor glad for at forslaget om reservasjonsrett ble trukket tilbake etter mange kritiske innspill i høringsrunden.

Rettighetsfesting - brukerstyrt personlig assistanse

Venstre er glad for at Stortinget 16.6.2014 vedtok endringer i pasient- og brukerrettighetsloven som innebærer at personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse skal ha rett til å få dette organisert som brukerstyrt personlig assistanse.

Sykehusstruktur og nasjonal helse- og sykehusplan

Venstre har i forbindelse med behandling av representant forslag [Dokument 8:25 S \(2013–2014\)](#) om sykehusstruktur og endring av vesentlige oppgaver ved sykehus skal avgjøres av

Stortinget i en nasjonal helse- og sykehusplan, vært tydelig på at vesentlige endringer i sykehusstruktur og sykehusoppgaver – spesielt endringer i eksisterende føde- og akuttberedskap – skal avgjøres av Stortinget i Nasjonal helse- og sykehusplan. Ved [voteringen](#) i Stortinget 17.6.2014 stemte Venstre sammen med KrF, Sp og SV om et forslag knyttet til dette.

Omskjæring av gutter

Venstre støtter lov om rituell omskjæring av gutter. Formålet med loven er å sikre at rituell omskjæring skjer på en forsvarlig måte. De regionale helseforetakene skal organisere spesialisthelsetjenesten slik at de som ønsker det, kan få utført rituell omskjæring av gutter.

Psykisk helse – barn og unge

Ketil Kjenseth fremmet 24.4.2014 en interpellasjon om å styrke det forebyggende arbeidet og behandlingstilbudet til barn og unge innen psykisk helse, med bakgrunn i de utfordringer en står overfor på området.

Ventetid og kapasitet i spesialisthelsetjenesten

Ketil Kjenseth utfordret statsministeren i Stortingets spørretime 29.1.2014 om hva hun vil gjøre for å få ned ventetidene og øke kapasiteten innenfor psykiatri i spesialisthelsetjenesten.

Helsesenter for innvandrere uten lovlig opphold

Ketil Kjenseth ba i spørretimen 9.4.2014 helseministeren om å forsikre om at autorisert helsepersonell skal kunne gi helsehjelp på frivillig basis til innvandrere uten lovlig opphold, som oppsøker helsesenteret Oslo bymisjon og Røde Kors driver i Oslo. Dette etter medieoppslag om at Fremskrittspartiet var kritisk til ordningen og ønsket å ta dette opp i regjeringen.

Godkjenning av utdanning fra utlandet

Ketil Kjenseth har i et skriftlig spørsmål 30.5.2014 bedt helseministeren redegjøre for mange personer med amerikansk sykepleierutdanning har søkt om og fått autorisasjon til å jobbe som sykepleier i Norge i perioden 2010 og fram til dags dato.

Fritt sykehusvalg

Ketil Kjenseth ba i spørretimen 5.2.2014 helseministeren redegjøre for hva han vil gjøre for å legge bedre til rette for reelt fritt sykehusvalg, og gi Stortinget bedre grunnlag for å vurdere kvaliteten på ordningen

Rettsmedisinsk normaltariiff

Helseministeren ble i skriftlig spørsmål fra Ketil Kjenseth 19.5.2014 utfordret til å påse at det utarbeides en «rettsmedisinsk normaltariiff» som sikrer en bedre og mer forutsigbar finansiering av alle undersøkelser utført ved overgrepsmottakene, og spurt om hvilke andre måter statsråden vil sikre at mottakene får nødvendige rammer for å yte godt rettsmedisinsk arbeide og for å gi adekvat oppfølging av pasientene og ivareta ansatte.

Ketil Kjenseth har i tillegg levert følgende skriftlige spørsmål i perioden:

- [Initiativ til større nordisk samarbeid innen medisinsk forskning](#)
- [Spesialisering innen sykehusmedisin](#)

- Psykiatrisk kompetanse i ambulansefaget
- Finansieringsløft for pasientjournal/fagsystemene i kommunene
- Informasjonssikkerhet og personvern i forslag til ny helseregisterlov
- Initiativ til at de sosialfaglige profesjoner som barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere fortsatt kan benytte takstgruppe 201b for refusjon i poliklinisk arbeid
- Rask og adekvat behandling for ALS-pasienter uansett bosted
- Tiltak for å begrense reklame for energidrikker rettet mot barn i Norge
- Tilbud om Dialysebehandling ved Gjøvik sykehus
- Smerteklinikker i Norge
- Konsekvensutredning av sykehusstruktur i Vest-Finnmark

Abid Raja har levert følgende skriftlige spørsmål til helseministeren:

- Ta initiativ til at det utarbeides en utviklingsplan for Bærum sykehus
- Status for palliativ avdeling ved Ski sykehus
- Fredning av palliativ avdeling ved Ski sykehus
- Palliativ avdeling ved Ski sykehus
- Palliativ avdeling ved Ski sykehus -kvalitet
- Nedleggelse av palliativ avdeling Ski sykehus

Venstres medlem i helse- og omsorgskomiteén er Ketil Kjenseth.

Rådgivere som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Monica Tjelmeland og Ingvild Boe Hornburg.

8. Kommunal- og forvaltningspolitikk (inkl. innvandring og integreringspolitikk)

Venstre er opptatt av å styrke det lokale selvstyret og gi folk økt innflytelse over egen hverdag. Det lokale selvstyret innskrenkes stadig mer av statlig detaljstyring og taper terreng overfor statlige forskrifter, rundskriv og stortingspolitikeres trang til å blande seg opp i små ting. Vårt utgangspunkt er at desentralisering av makt og myndighet er en aktiv distriktspolitisk handling. Venstres politikk for kommunestruktur, næringsutvikling, landbruk, samferdsel og kommunikasjon, kunnskap og helse, skal være innrettet med sikte på å styrke og myndiggjøre lokale samfunn og distriktssentre, og gjøre det mulig å bo og leve over hele landet. Vi mener det er behov for å flytte mer makt og flere oppgaver over til lokaldemokratiet, og vi ønsker derfor en kommunereform hvor flere oppgaver blir desentralisert fra staten til kommunene.

Dagens fylkeskommune er ikke tilpasset fremtidens utfordringer og må endres. Venstre vil derfor at fylkeskommunen skal erstattes av et nytt folkevalgt regionalt nivå med færre, større og sterkere regioner. Regionene skal være et selvstendig og fullverdig forvaltningsnivå, slik kommunene er det på lokalt nivå, med omfattende desentralisering av oppgaver, ansvar, myndighet og ressurser fra staten.

Venstre har et positivt syn på migrasjon. Kulturell og økonomisk stimulans gjennom innvandring gjør samfunnet sterkere, rikere og mer mangfoldig. Samtidig setter folkeforflytninger vårt samfunn på prøve, uansett årsak. Ikke minst gjelder det den norske velferdsstatens bærekraft. At samfunnet har tilstrekkelig ressurser og kapasitet til opplæring og integrering er en forutsetning for et vellykket resultat.

Vi mener derfor det er viktig å legge til rette for at kommunene klarer å bosette flyktninger og asylsøkere som har fått opphold. Vi er særlig opptatt av å gi kommunene ekstra økonomiske incentiver for å ta imot enslige mindreårige som har fått opphold, slik at disse kommer hurtig ut av mottak.

Det er en menneskerett å kunne søke og få asyl for den som trenger beskyttelse, og det er viktig å sikre asylinstituttet. Venstre har også vært opptatt av at barn som har levd mange år i Norge og som har sterk tilknytning til riket, må få opphold på humanitært grunnlag. Vi mener utlendingsmyndighetene må legge mer vekt på hva som er barnets beste enn såkalte innvandringsregulerende hensyn.

Venstre vil også ha en arbeidsinnvandringspolitikk som gjør det lettere å få opphold på grunnlag av arbeid, også fra land utenfor EØS-området.

8.1 Forslag Venstre har fremmet i perioden

- [Eget alternativt statsbudsjett for 2014](#)
- [Representantforslag om utvikling av et nytt folkevalgt regionnivå](#)

- Representantforslag om en plan for fordeling av statlige arbeidsplasser og statlige kompetansemiljøer i hele landet

Alternativt budsjett 2014

Venstre la 7. november fram et foreløpig alternativt statsbudsjett for 2014 basert på Stoltenberg II-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2014. Vi varslet samtidig at vi ville komme med et endelig alternativt statsbudsjett etter at den nye regjeringen la fram sin tilleggsproposisjon. Dette ble lagt fram 26. november.

Det henvises til kapittel 1 for en nærmere redegjørelse for Venstres alternative statsbudsjett for inneværende år. Budsjettalternativet innebærer bl.a. en økning av kommunerammen på om lag 1 mrd. kroner knyttet til bl.a. forslag om økning av veiledende satser i sosialhjelp med 10 pst, styrking av det kommunale barnevernet, gratis kjernetid i barnehage til alle 4 og 5-åringer i fattige familier, opplegg for differensiert oppholdsbetaling i barnehage og SFO, universell utforming av alle undervisningsbygg, økt lærlingtilskudd og økt vedlikehold av fylkesvegnettet.

Nytt folkevalgt nivå til erstatning for fylkeskommunen

Venstres stortingsrepresentanter André N. Skjelstad, Ketil Kjenseth og Trine Skei Grande fremmet 26.2.2014 et representantforslag om utvikling av et nytt folkevalgt regionnivå til erstatning for fylkeskommunen.

Venstre fikk gjennomslag for at regjeringen må gjennomgå oppgavene til fylkeskommunene/et regionalt nivå parallelt med arbeidet med å gi flere oppgaver til kommunene. Det kan gjøres med utgangspunkt i en sammenstilling fra tidligere utredninger, og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en stortingsmelding våren 2015.

Utflytting av statlige arbeidsplasser

Venstres stortingsrepresentanter André N. Skjelstad, Pål Farstad, Iselin Nybø og Ketil Kjenseth fremmet 2.4.2014 et representantforslag om en plan for fordeling av statlige arbeidsplasser og statlige kompetansemiljøer i hele landet

Venstre fikk både gjennomslag for at regjeringen må fremme forslag til tiltak som sikrer at ny statlig virksomhet som hovedregel legges utenfor Oslo og bygger opp under livskraftige regioner, og videre at det skal utarbeides en strategi for lokalisering av statlige arbeidsplasser, som gjør at en kan redusere presset i Oslo-regionen og styrke fagmiljø og kompetanse i hele landet.

8.2 Venstres gjennomslag i perioden

- Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014
- Avtale, RNB 2014
- Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene
- Regionalt folkevalgt nivå til erstatning for fylkeskommunen
- Kommuneproposisjon – bedre rammebetingelser for kommunene
- Utflytting av statlige arbeidsplasser
- Utlendingsavtalen med regjeringen – særlig styrking av barnas rettigheter
- Nye retningslinjer for uttak av overføringsflyktninger

Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014

Venstre inngikk [budsjettavtale](#) om statsbudsjettet for 2014 med regjeringspartiene og KrF 15.11.2013 som vi stemte subsidiært for i Stortinget 26.11.2013. I budsjettavtalen fikk Venstre bl.a. gjennomslag for en tydeligere miljøprofil og sosial profil, i tillegg til viktige løft for næringsliv og kunnskap. Tiltakene på kommune- og integreringsområdet inkluderte bl.a. en økning på 214 mill. kroner i kommunerammen knyttet til ressurskrevende tjenester og 120 mill. kroner knyttet til enslige mindreårige asylsøkere. I tillegg ble det psykiske helsetilbudet i kommunene styrket. Blant verbalvedtakene i budsjettavtalen finner vi et endret leksehjelpsopplegg i grunnskolen som innebærer at dette ikke lenger blir en lovfestet ordning, men en ordning hvor den enkelte skole/kommune kan organisere leksehjelpen ut fra egne behov.

Avtale, RNB 2014

Venstre inngikk [avtale](#) om revidert nasjonalbudsjett med KrF og regjeringspartiene 5.6.2014. Avtalen innebærer bl.a. at klima- og miljøprofilen skjerpes, satsing på kollektivtrafikk og høyere utdanning styrkes og sørget for at kommunenes merutgifter til barnehage kompenseres med 175 mill. kroner.

Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene

I samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene har Venstre fått gjennomslag for mange viktige saker for oss. Innenfor kommunalområdet vil vi spesielt peke på punkt 3b om at det skal gjennomføres en kommunereform som sikrer større og mer robuste kommuner og en egen avtale om utlendingsfeltet (se nærmere omtale under).

Regionalt folkevalgt nivå til erstatning for fylkeskommunen

Representantforslaget om etablering av et regionalt folkevalgt nivå til erstatning for fylkeskommunen gav Venstre gjennomslag for at man i forbindelse med kommunereformen også skal gjennomgå oppgavene til fylkeskommunene/et regionalt nivå, og at regjeringen skal legge frem en melding for Stortinget våren 2015.

Høyre, Frp og KrF støttet Venstres forslag ved [votering](#) og behandling av saken 18.6.2014. I kommuneproposisjonens meldingsdel om kommunereformen ble det videre [stadfestet](#) at man fortsatt skal ha tre folkevalgte nivå i Norge. Venstre har med dette avverget at fylkeskommunene legges ned før en har fått på plass ett nytt folkevalgt regionnivå.

Kommuneproposisjon – bedre rammebetingelser for kommunene

Venstre fikk i arbeidet med kommuneproposisjonen gjennomslag for en styrking av rammevilkårene for kommunene:

- 175 mill. kr ekstra i 2014 til barnehageplasser, jf. revidert nasjonal budsjett.
- Refusjonsordningen for enslige mindreårige asylsøkere videreføres.
- Tapskompensasjonsordningen økes til 125 mill. kr. (30 mill. kr. økning) - for fylkeskommuner som kom dårligst ut av nytt inntektssystem.
- Fylkeskommunene får ferjeavløsningsmidler til fylkesveiferjer tilsvarende som for riksvegferjer – får ferjeavløsningsmidler i minst 40 år etter at ferje er erstattet med bro eller tunnel.
- Øremerket tilskudd til leirskolene som sikrer drift av bemannede leirskoler videreføres.

Utflytting av statlige arbeidsplasser

Venstre fikk gjennom representantforslaget om utflytting av statlige arbeidsplasser gjennomslag for at regjeringen nå skal komme tilbake til Stortinget med en strategi for lokalisering av eksisterende statlige arbeidsplasser og tiltak som sikrer at ny statlige virksomhet legges utenfor Oslo.

Ved behandling og [votering](#) i Stortinget 10.6.2014 fikk Venstre vekselvis flertall med Ap, Sp, SV og KrF for ett av forslagene og med Høyre, Frp og KrF for et annet.

Utlendingsavtalen – styrking av barnas rettigheter

28. februar 2014 ble Venstre, Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet og Høyre enige om en avtale og gjennomføringspunkter på utlendingsfeltet. I avtalen understrekes det at internasjonale forpliktelser skal overholdes og at asylsøknader skal underlegges individuell behandling og være gjenstand for grundig vurdering.

I forhandlingene om avtalen fikk Venstre også andre gjennomslag. Særlig var det viktig for Venstre med en regelendring som sikrer at det legges mer vekt på barnets beste. Gjennom en forskriftsendring blir det nå helt tydelig at det skal legges mer vekt på hva som er barnefaglig forsvarlig. I den nye forskriften fremgår det tydelig hvilke momenter som skal tillegges vekt ved vurderingen av barnets tilknytning til Norge. Det innføres dessuten et krav om at vedtak skal være barnefaglig forsvarlige. Kravet om barnefaglig forsvarlige vedtak innebærer også et krav om tilfredsstillende saksbehandling. Begrunnelsesplikten utvides også når det gjelder barn. Utkast til nytt regelverk er nå ute på [høring](#).

Videre fikk Venstre gjennomslag for en engangsløsning for en gruppe barn som har oppholdt seg i Norge i lengre tid uten oppholdstillatelse. Utkast til [nytt regelverk](#) er også på høring.

Venstre er også fornøyd med at det er enighet om å innføre mer liberale skjønnsvurderinger i familiegjennforeningssaker og at det kan gjøres unntak fra underholdskravet når familieinnvandringen ikke er et resultat av tvang og paret åpenbart er i stand til å forsørge seg selv. Avtalen inneholdt også integreringstiltak, krav om mer effektiv saksbehandling og en differensiert mottaksstruktur.

Endring av retningslinjer for uttak av overføringsflyktninger

I forbindelse med votering knyttet til RNB 2014 fikk Venstre gjennom samarbeid med Høyre, Frp og KrF fått gjennomslag for å gjennomgå retningslinjer for uttak av overføringsflyktninger, fastsatt av Stoltenberg-regjeringen i 2010, i lys av erfaringer fra uttak av flyktninger fra Syria våren 2014. Forslaget ble fremmet som et såkalt «løst forslag» og fikk flertall med stemmene fra Høyre, Frp, KrF og Venstre under Stortingets [votering](#) 20.6.2014.

8.3 Andre saker**Modernisering av offentlig sektor**

André N. Skjelstad stilte i den muntlige spørretimen 5.3.2014 spørsmål til kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner, om hvordan statsråden har kommet i gang med gjennomføring av nye ideer og bedre løsninger for modernisering av offentlig sektor

Åpenhet i kommunene

André N. Skjelstad stilte 9.5.2014 et skriftlig spørsmål om hva statsråd Sanner vil gjøre for å sikre at kommunene følger kommunelovens regler for saksbehandling, spesielt i forhold til å

følge bestemmelsene om å behandle sine saker og treffe sine vedtak i møter, at møtene i hovedsak skal foregå i åpenhet og at det skal foreligge sakliste og føres møtebok?

Stemmerett for 16. åringer

Sveinung Rotevatn stilte 7.2.2014 et skriftlig spørsmål til kommunal- og moderniseringsministeren om hvordan regjeringen følger opp evalueringen av forsøksordning med stemmerett for 16- og 17-åringer.

Byggteknisk forskrift – snusirkel for rullestol

André N. Skjelstad etterlyste i et skriftlig spørsmål 29.4.2014 status for arbeidet med \ forenkling av byggteknisk forskrift og endring av krav til snusirkel for rullestoler i bolig fra 150 cm til 130 cm.

Syriske flyktninger

Under behandlingen av [representantforslag fra SV](#) om å ta imot flere syriske flyktninger, fikk Venstre gjennomslag for at regjeringen skal forelegge for Stortinget en redegjørelse for hvordan Norge kan bistå naboland som Libanon og Jordan med å håndtere flyktningstrømmen fra Syria, samt en vurdering av hvor mange flere syriske flyktninger Norge kan ta imot i 2014–2015.

Ap, Sp, SV og KrF støttet Venstres forslag ved behandling og [votering](#) i Stortinget 10.6.2014. Forslaget ble vedtatt med en stemmes margin, 51 mot 50 stemmer.

Saksbehandlingstider UDI

Trine Skei Grande ba i et skriftlig spørsmål 27.5.2014 justisministeren redegjøre for status med hensyn til saksbehandlingstider i UDI ved behandling av søknader om familiegjennforening, herunder målsetninger og tiltak for å redusere saksbehandlingstiden.

Arbeidsinnvandring

Abid Raja og Trine Skei Grande utfordret justisministeren i den muntlige spørretimen 12.2.2014 om han vil føre en arbeidsinnvandringspolitikk i henhold til samarbeidsavtalen, og om han er enig med europaminister Helgesen som understreker at prinsippet om fri bevegelse av personer er viktig for vekst og velstand i en åpen økonomi

Rettsikkerhet for asylsøkere

Trine Skei Grande leverte 16.6.2014 en interpellasjon til justisministeren, med spørsmål om rettsikkerheten for asylsøkere anses tilstrekkelig ivarettatt i UNE og om internasjonale forpliktelser overholdes, sett i lys av at ca. 65 prosent av sakene Advokatforeningens prosedyregruppe har prøvd for retten, er blitt omgjort.

Interpellasjonen kommer først til behandling i Stortinget i høstsesjonen 2014-2015.

Venstres medlem i kommunal- og forvaltningskomitéen er André N. Skjelstad. Rådgivere som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Monica Tjelmeland, Pål Pettersen og Ingvild Boe Hornburg.

9. Justis og beredskap

I en tid med store forandringer i samfunnet når det gjelder internasjonalisering og teknologisk utvikling, må arbeidet med å sikre grunnlaget for rettstaten stadig fornyes. Samfunnet skal kunne avverge terrorangrep så vel som grov kriminalitet. Venstre vil samtidig arbeide for å ivareta borgernes friheter mot utilbørlig registrering, overvåking og inngrep i privatlivet.

Venstre mener straffenivået i samfunnet først og fremst bør fastsettes ut fra allmenn- og individualpreventive hensyn, samt for å hindre selvtekt. Straff skal ikke brukes for å løse sosiale problemer. Venstre er derfor imot sexkjøploven og er motstandere av et tiggeforbud.

Det er grunnleggende i en liberal rettstat at man er uskyldig til det motsatte er bevist og at enhver anklaget har rett på et forsvar. Like grunnleggende er det at straff ikke er et mål i seg selv. Målet må være at straffedømte så langt det lar seg gjøre returnerer til samfunnet etter endt straff. Ved bruk av fengselsstraff er det viktig at soningen blir kombinert med behandling og aktivitet. Spesielt under langvarig soning er det viktig med tilbud som forbereder den innsatte på å vende tilbake til samfunnet.

Norge har tidligere fått kritikk for bruken av glattcelle, blant annet av Europarådets torturovervåkingskomité. Venstre er opptatt av at bruk av glattcelle (politiarrest) må begrenses til et minimum og at det maksimalt må gå 24 timer før den pågrepne overføres til en vanlig fengselsplass. Personer under 18 år skal ikke settes på glattcelle.

Det er behov for en storstilt opprydning i politiets interne organisering, samt en klargjøring av kommandolinjer og oppdatering av IKT-verktøy. Venstre mener at antallet politidistrikt bør reduseres, at samarbeidet med Forsvaret må styrkes og at politiets arbeidstider i større grad må tilpasses behovet for operativ tjeneste.

Utdanningen ved Politihøgskolen skal være relevant for operativt politiarbeid. Det må satses mer på videreutdanning i ledelse, etterforskning og i oppgaver som knytter seg til utetjenesten. Ved å legge til rette for ulike karriereveier, kan polititjenestemenn fortsette i uniformert utetjeneste. Politietaten kan styrkes ved flere sivile stillinger som dekker mange av de administrative oppgaver som er lagt til etaten. Samtidig vil Venstre vurdere å overlate en del oppgaver til tjenestemenn uten politifaglig utdanning.

Rettsstaten utfordres av organisert kriminalitet som preges av vold, trusler og represalier, tar i bruk avansert teknologi, og har internasjonale forgreninger. Politiet må settes i bedre stand til å kunne bekjempe denne utviklingen, og politisamarbeidet mellom land må styrkes. Arbeidet med å bekjempe kriminalitet og terror må skje på rettsstatens grunn. Overvåking på grunnlag av politisk tilhørighet er et kraftig overgrep. Før det vedtas nye tiltak i kampen mot terror, bør man vurdere og dokumentere eventuell effekt av de tiltakene som allerede er innført det siste tiåret. Venstre vil avvise alle forslag til tiltak som det ikke foreligger dokumentert behov for, og som heller ikke står i rimelig forhold til formålet man ønsker å oppnå.

Noen mennesker, svært ofte kvinner, blir utsatt for vold fra en som offeret kjenner godt. På samme måte blir barn også vitne til, eller utsatt for, vold i nære relasjoner. Venstre mener det er nødvendig å styrke arbeidet både med å forebygge vold i familier og andre nære relasjoner og å hjelpe dem som blir utsatt for vold fra sine nærmeste. Dette forutsetter økt kunnskap og et utvidet samarbeid mellom frivillige organisasjoner, barnehage, skole, helsevesenet og politiet.

9.1 Forslag Venstre har fremmet i perioden

- [Eget alternativt statsbudsjett for 2014](#)
- [Representantforslag om bruken av glattceller](#)

Alternativt budsjett 2014

Venstre la 7. november fram et [foreløpig alternativt statsbudsjett](#) for 2014 basert på Stoltenberg II-regjeringens [forslag](#) til statsbudsjett for 2014. Vi varslet samtidig at vi ville komme med et endelig alternativt statsbudsjett etter at den nye regjeringen la fram sin [tilleggsproposisjon](#). Dette ble lagt fram 26. november.

Det henvises til kapittel 1 for en nærmere redegjørelse for Venstres alternative statsbudsjett for inneværende år. Budsjettalternativet innebærer bl.a. en økning av bevilgninger knyttet til politiets arbeid med flere tvangsreturer (50 mill. kr i forhold til Stoltenberg)), tilskuddsordning til overnattingstilbud og humanitære tilbud for tiggere/arbeidssøkere fra nye EØS-land og videreføring av antall kvoteflyktninger.

Bruk av glattceller

Storingsrepresentantene fra Venstre, Iselin Nybø, Abid Q. Raja og Sveinung Rotevatn fremmet 29.1.2014 forslag om lov om endringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) og i lov om gjennomføring av straff mv. (straffegjennomføringsloven) (straffeprosessuell frihetsberøvelse og innstramming av bruken av glattceller)

Representantene viser til at det er et tilbakevendende problem at mange pågrepne personer holdes frihetsberøvet i politiets arrester, og at problemet med fristbrudd er betydelig og meget bekymringsfullt. Den internasjonale kritikken og Sivilombudsmannens gjentatte påpekninger av problemet har dessverre ikke medført tilstrekkelig bedring. Representantene kan ikke se noen saklig grunn til å bruke glattceller overfor andre enn svært berusede personer, eventuelt helt unntaksvis også overfor personer som utgjør en fare for seg selv.

Derfor mener representantene det bør trekkes et skille mellom celler til bruk for straffeprosessuell pågrepelse – «fengselsceller» – og sikkerhetsceller (glattceller) som benyttes til overstadig berusede personer innsatt etter bestemmelser i politiloven – «politiceller».

Representantforslaget fikk ikke tilslutning i komitéen, men i stedet fremmet komitéen følgende tre forslag som fikk tilslutning i Stortinget under behandlingen i Stortinget 10.6.2014:

Stortinget ber regjeringen i arbeidet med statsbudsjettet for 2015 vurdere tiltak for å heve kvaliteten på landets glattceller.

Stortinget ber regjeringen om å sikre at 48-timersregelen overholdes strengt.

Stortinget ber regjeringen å forbedre systemet for overføring av pågrepne fra politiet til Kriminalomsorgens varetektsceller

9.2 Andre saker

Foreldelse

I prop. 69. L «Endringer i straffeloven 1902 (foreldelse og forvaring)» foreslo regjeringen å fjerne foreldelsesfristen for de groveste overgrepene. Justiskomiteén støttet forslaget, og forslaget fikk også flertall i Stortinget. Venstre var det eneste partiet som stemte imot.

For Venstre er foreldelsesfristen et grunnleggende prinsipp i vårt strafferettssystem. Vi vet også at bevis svekkes over tid, og at fjerning av foreldelsesfristen derfor gir økt fare for justismord. Behovet for straff blir også mindre når det er gått så lang tid. Utredningsseksjonen på Stortinget klarte bare å finne én sak som er blitt oppklart etter at foreldelsesfristen utløp; Da tilsto gjerningsmannen nettopp fordi det ikke var noe risiko for å bli straffet.

Tigging

I prop 83. L «Endringer i politiloven (tigging)» foreslår regjeringen at kommunene får hjemmel til å fastsette i politivedtektene at tigging på offentlig sted skal være forbudt eller underlagt nærmere regulering.

Justiskomiteéns flertall, det vil si medlemmene fra Høyre, FrP og Senterpartiet, støttet forslaget, og forslaget fikk også tilslutning i Stortinget. Venstre **stemt imot** da saken var til behandling i Stortinget 16.6.2014.

Venstre mener det må være lov å be sine medborgere om hjelp. Utgangspunktet for å oppheve løsgjengerparagrafen i straffeloven, som et enstemmig storting i 2006 gikk inn for, var at sosiale utfordringer må møtes med sosialpolitikk, ikke straff og forbud. Venstre mener det ikke går an å forby fattigdom. Enkle quick-fix løsninger for å løse problemer som tigging og fattigdom fungerer ikke. På lang sikt må det jobbes internasjonalt for å løse utfordringer med tigging og fattigdom. På kort sikt må man sikre et minimum av menneskeverd og humanitet gjennom praktiske tiltak.

Arbeidsinnvandring

Abid Raja og Trine Skei Grande utfordret justisministeren i den muntlige spørretimen 12.2.2014 om han vil føre en arbeidsinnvandringspolitikk i henhold til samarbeidsavtalen, og om han er enig med europaminister Helgesen som understreker at prinsippet om fri bevegelse av personer er viktig for vekst og velstand i en åpen økonomi

Datalagringsdirektivet

Parlamentarisk leder i Venstre, Trine Skei Grande, stilte justisministeren et skriftlig spørsmål 12.12.2013 om han er enig med generaladvokat Pedro Cruz Villalón i EU-domstolen som sier at datalagringsdirektivet utgjør et alvorlig inngrep i den grunnleggende rettigheten personvern som borgerne har.

Personvern

Vara til Stortinget og byråd i Oslo Guri Melby spurte justisministeren i den muntlige spørretimen 20.11.2013 hva statsråden vil gjøre for å sette personvernet på den politiske dagsorden og sikre at norske borgere ikke blir mer, men mindre overvåket.

Rettsikkerhet for asylsøkere

Trine Skei Grande leverte 16.6.2014 en interpellasjon til justisministeren, med spørsmål om rettsikkerheten for asylsøkere anses tilstrekkelig ivaretatt i UNE og om internasjonale forpliktelser overholdes, sett i lys av at ca. 65 prosent av sakene Advokatforeningens prosedyregruppe har prøvd for retten, er blitt omgjort.

Interpellasjonen kommer først til behandling i Stortinget i høstsesjonen 2014-2015.

Politiets utlendingsenhet og Tøyenløftet

Parlamentarisk leder i Venstre, Trine Skei Grande, stilte justisministeren et skriftlig spørsmål 13.5.2014 om han vil sørge for at Politidirektoratet ikke går videre med planene om å flytte Politiets utledningsenhet til Tøyen, for å unngå Tøyenløftet, som kommunen og staten står sammen om, undergraves.

Ressurs- og kompetansesenter for sikkerhet og beredskap i nordområdene

Parlamentarisk leder i Venstre, Trine Skei Grande, stilte 29.4.2014 justisministeren et skriftlig spørsmål om på hvilken måte departementet bidrar til at prosjektet knyttet til etablering av et ressurs- og kompetansesenter for sikkerhet og beredskap i nordområdene (RKSJ) realiseres?

Oppklaringsprosenten i voldtektssaker

Justispolitisk talsperson, Iselin Nybø, har gjennom et skriftlig spørsmål 30.1.2014 spurt justisministeren om hva han vil gjøre for å øke oppklaringsprosenten i voldtektssaker, og om han kommer til å ta initiativ til at det opprettes flere egne grupper som arbeider med seksualisert vold og seksuelle overgrepssaker i politidistriktene.

FRA-loven

Justispolitisk talsperson, Iselin Nybø, stilte 19.12.2013 justisministeren et skriftlig spørsmål om PST og E-tjenesten skal kunne motta og benytte informasjon om norske borgere fra svenske myndigheter, innhentet med hjemmel i FRA-loven, selv om PST og E-tjenesten ikke har fullmakt til å hente ut de samme opplysningene i henhold til norsk lovverk.

Flere politijurister

Parlamentarisk leder i Venstre, Trine Skei Grande, stilte 27.11.2013 et skriftlig spørsmål til justisministeren om hva som er hensiktsmessige tiltak for å sørge for at arbeidssituasjonen til politijuristene blir slik at flere velger å forbli i sine stillinger.

Venstres har ikke vært representert i justiskomiteén i perioden. Iselin Nybø har fulgt komitéens arbeid.

Rådgivere som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Ingvild Boe Hornburg og Liselotte Lunde.

10. Familie- og kulturpolitikk

Venstres familiepolitikk tar utgangspunkt i at den enkelte familie skal ha stor frihet i egen hverdag, men at samfunnet må legge rette for rause og fleksible ordninger som sikrer alle reelle valgmuligheter. Venstre har en målrettet politikk for å redusere antallet fattige barnefamilier og i Venstres alternative budsjettet omprioriterer vi over 1,6 milliarder kroner i arbeidet for å redusere barnefattigdom. De som trenger ekstra hjelp og støtte skal få det gjennom gode offentlige ordninger. Venstre øker støtten til det kommunale barnevernet og vil ha flere målrettede trygdeordninger som differensierte satser i barnehage, SFO og barnetrygd, og økte sosialhjelpssatser.

Målet for politikken er å legge til rette for at alle barn kan sikres en god barndom, og at det skal være lett å kombinere familieliv med arbeidsliv. Venstre vil styrke helsestasjoner og skolehelsetjenesten som del av det forebyggende arbeidet, men arbeider også målrettet for et godt barnevern for de barna som skal ha hele eller deler av sin oppvekst under offentlig omsorg, eller som trenger særskilte tiltak innenfor det sekundærforebyggende området. På flere områder innen barnevernsfeltet har Terje Breivik vært aktiv i debattene, både når det gjelder [private tilbydere i barnevernet](#), [styrkede rettigheter til barn i barnevernssaker](#), [vold mot barn](#), og [fosterhjemsomsorgen](#). Trine Skei Grande har også utfordret Erna Solberg i forholdet til det [økende antallet fattige barn i Norge](#).

Når det gjelder kulturpolitikken vil Venstre legge til rette for et mangfoldig og fritt kulturliv som stimulerer nysgjerrighet, kreativitet og mangfold. Kultur har en verdi i seg selv. En offensiv kulturpolitikk henger sammen med vern av ytringsfriheten, og i et liberalt samfunn er derfor en stor kultursektor et mål i seg selv. Et mangfoldig og bredt kulturtilbud skaper dessuten større valgfrihet for den enkelte og er med på å bidra til bedre livskvalitet i hverdagen.

Kultursektoren har fått en tiltrengt bevilgningsøkning over statsbudsjettet de senere år. Venstre har i all hovedsak har støttet bevilgningsøkningene som Stortinget har vedtatt, men samtidig hatt en del andre prioriteringer utover disposisjonene som ligger i de ulike kulturloftene. I tillegg har Venstre tatt til orde for mer privat finansiering av kultur, samtidig som Venstre har understreket at de offentlige bevilgningene skal ligge på et høyt nivå. Dette – ved siden av de ulike tiltakene i Venstres stortingsprogram 2013-2017 – vil være førende i det kommende arbeidet på kulturfeltet i Stortinget.

10.1 Forslag Venstre har fremmet i perioden

- [Alternativt budsjett](#)
- [Representantforslag om en helhetlig gjennomgang av fosterhjemsomsorgen](#)
- [Representantforslag om å styrke forbrukermakten gjennom etablering av en dagligvareportal](#)

Alternativt statsbudsjett 2014

Venstre la 7. november fram et [foreløpig alternativt statsbudsjett](#) for 2014 basert på Stoltenberg II-regjeringens [forslag](#) til statsbudsjett for 2014. Vi varslet samtidig at vi ville komme med et endelig alternativt statsbudsjett etter at den nye regjeringen la fram sin [tilleggsproposisjon](#). Dette ble lagt fram 26. november.

Det henvises til kapittel 1 for en nærmere redegjørelse for Venstres alternative statsbudsjett for inneværende år. Budsjettalternativet innebærer bl.a. målrettede forslag til bevilgninger på familie- og kulturfeltet, herunder en kraftig satsing på biblioteker og oppstartsbevilgning til Saemien Sitje. Det foreslås også en provenynøytral omlegging av barnetrygden, økt adopsjonsstøtte, omfordeling og styrking fra statlig til kommunalt barnevern, økte midler til fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker, og en rekke tiltak innen barnehage og SFO for å redusere antallet barn som vokser opp i fattigdom.

Fosterhjemsomsorgen

Venstres stortingsrepresentanter Terje Breivik, Sveinung Rotevatn og Abid Q. Raja fremmet 27.2.2014 et representantforslag om en helhetlig gjennomgang av fosterhjemsomsorgen. Nesten 9 av 10 barn under offentlig omsorg plasseres i fosterhjem, og derfor mente Venstres stortingsgruppe det er nødvendig med en grundigere gjennomgang av fosterhjemsomsorgen i Norge. Både Prop 106 L: Endringer i barnevernloven og NOU 2012: 5 Bedre beskyttelse av barns utvikling har fremhevet behovet for en [norsk offentlig utredning av fosterhjemsomsorgen](#). Dette forslaget fikk Venstre delvis gjennomslag for, og i løpet av 2015 vil regjeringen legge frem en stortingsmelding om fosterhjemsomsorgen i Norge. Dette ble enstemmig [vedtatt](#).

Dagligvareportal

Terje Breivik, Abid Q. Raja og Pål Farstad fremmet et representantforslag om å styrke forbrukermakten gjennom digitalisering av produktinformasjon 12.6.2014. Forslaget behandles til høsten. Bakgrunnen for forslaget er informasjonsgapet som eksisterer mellom forbruker og produsent, og forbrukerens behov for god og riktig informasjon for å kunne foreta kvalifiserte produktvalg. Dette forslaget vil bli behandlet høsten 2014.

10.2 Venstres gjennomslag i perioden

- [Stortingsmelding om fosterhjemsomsorgen](#)
- [Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014](#)
- [Avtale, RNB 2014](#)

Fosterhjemsomsorgen

Se omtale over.

Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014

Venstre inngikk budsjettavtale om statsbudsjettet for 2014 med regjeringspartiene og KrF 15.11.2013 som vi stemte subsidiært for i Stortinget 26.11.2013. I budsjettavtalen fikk Venstre bl.a. gjennomslag for en tydeligere miljøprofil og sosial profil, i tillegg til viktige løft for næringsliv og kunnskap.

For Venstre var det viktig å styrke barnevernspedagogutdanningen som et ledd i kvalitetsutviklingen av barnevernfeltet. Vi fikk gjennomslag for å endre finansieringsgraden på studiet fra F til E, noe som bl.a. vil gi økt rom for mer praksisrettet opplæring. I et verbalvedtak i budsjettavtalen har regjeringen forpliktet seg til å vurdere skjermingsordninger knyttet til oppholdsbetaling i barnehage for barnefamilier med dårlig råd og barn i barnehage. Dette er et av Venstres 35 tiltak for å redusere barnefattigdom i Norge.

Tiltakene på kulturfeltet handlet i stor grad om å reversere det som etter Venstres mening var uheldige disposisjoner i regjeringen Solbergs budsjettforslag. Blant annet ble nivået på pressestøtten videreført, kunstnerstipend ble reddet, og et foreslått kutt i scenekunstformål ble reversert. Det ble også foreslått bevilget støtte til pilegrimssenter og Olav H. Hauge-senteret.

Venstre fikk også gjennomslag for at regjeringen skulle gjennomgå pressestøtten og vurdere ulike modeller for å innføre et tak i støtten. Dette forslaget resulterte i [Meld. St. 20 \(2013-2014\) om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier](#). Denne meldingen ble behandlet i Stortinget 18. 06.2014.

Avtale, RNB 2014

Venstre inngikk avtale om revidert nasjonalbudsjett med KrF og regjeringspartiene 5.6.2014. Avtalen innebærer bl.a. at klima- og miljøprofilen skjerpes, satsing på kollektivtrafikk og høyere utdanning styrkes og sørget for at kommunenes merutgifter til barnehage kompenseres. Av saker Venstre fikk gjennomslag for på familie- og kulturfeltet nevnes bl.a. utvidelse av ordningen med gratis kjernetid for treåringer i barnehagen, ymse frivillighet, støtte til restaurering av Steinmeyer-orgelet i Nidarosdomen og en engangsbevilgning for at sjakk-OL kan avvikles i Tromsø til sommeren. Videre ble det forebyggende familievernet styrket, samt at det ble bevilget midler til Kirkens SOS og Caritas.

Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene

I samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene har Venstre fått gjennomslag for mange viktige saker. Innenfor familie- og sosialpolitikken vil vi spesielt peke på at samarbeidspartiene skal arbeide aktivt for å bekjempe vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep mot barn. Det skal også igangsettes et særlig arbeid rettet mot fattige barnefamilier, slik at vi når avtalens mål om å sikre alle barnefamilier valgfrihet og fleksibilitet. En annen viktig del av avtalen er at frivilligheten skal sikres gode rammevilkår og redusert byråkrati. I avtalen forplikter partiene seg også til at både rus og psykiske helsetilbud skal styrkes både i kommunene og spesialisthelsetjenesten. Det skal også utarbeides en tiltakspakke rette mot fattige barnefamilier, noe som Trine Skei Grande etterlyste i [spørretimen 28.5.2014](#).

10.3 Andre saker

Seminar mot vold i nære relasjoner

I høst var Trine Skei Grande med å arrangere et kvinneseminar, hvor partilederne fra alle de fire borgerlige partiene deltok. Målet var å sette søkelys mot et stort underkommunisert samfunnsproblem – vold i nære relasjoner.

Skjermede anbudsrunder for ideelle organisasjoner innen barnevernet

Da Stortinget debatterte saken om likestilling mellom private og ideelle aktører innen barnevernsfeltet 5.6.2014, utfordret Venstres sosialpolitiske talsperson Terje Breivik barne-, familie- og likestillingsminister Solveig Horne om å løse de historiske pensjonsforpliktelsene til ideelle aktører i barnevernet og sørge for gode og langsiktige avtaler.

Barnefattigdom

I den muntlige spørretimen 28.5.2014 utfordret Trine Skei Grande statsminister Erna Solberg om hvilke grep regjeringen vil ta for å gjøre fattigdommen så minimal som overhodet mulig og få til et samfunn med minst mulig forskjeller.

Samværssabotasje

I et skriftlig spørsmål 23.01.14 etterlyste Terje Breivik hvilke reelle sanksjonsmuligheter Nav og rettsapparatet har overfor foreldre som bedriver bevisst samværssabotasje. Bakgrunnen for spørsmålet var at mange bostedsforelderen i strid med rettsforlik eller dom nekter samværsforelderen det samvær som denne har krav på, og at manglende bruk av sanksjoner fører til mistillit overfor rettsapparatet.

Enslige fosterforeldre

I et skriftlig spørsmål 31.1.2014 utfordret Terje Breivik barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne på hva hun vil gjøre for å sikre at enslige uføre fosterforeldre ikke får avkortning i sin uføretrygd som følge av fosterhjemsoppdraget. Begrunnelsen for spørsmålet er at enslige fosterforeldre grunnet skatteregler og Navs praksis risikerer å tape inntekt på fosterhjemsoppdraget dersom man blir ufør. [Et lignende spørsmål](#) ble sendt 2.5.2014 til arbeids- og sosialminister Robert Eriksson, uten at det kom noen løfter om å rydde opp i praksisen som kan ha som konsekvens at fosterforeldre må si opp fosterhjemsoppdraget.

Forbrukerrettigheter

I et skriftlig spørsmål til barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig 2.5.2014, etterlyste Terje Breivik etableringen av en markedsportal. Begrunnelsen er at etableringen av en slik portal er et av tiltakene i NOU 2011:4 «Mat, makt og avmakt» for å forenkle forbrukernes mulighet til å sjekke pris, innhold og kvalitet på varer i dagligvarehandelen.

Kunstnerisk ytringsfrihet

I et skriftlig spørsmål til utenriksministeren 2.4.2014 spør Trine Skei Grande på hvilken måte utenriksministeren, i samråd med kulturministeren, vil følge opp FN-rapporten om kunstnerisk ytringsfrihet. Hun etterspør også et bredt menneskerettighetsperspektiv i den varslede stortingsmeldingen om menneskerettigheter og at den også må omhandle kulturelle rettigheter.

Maritimt museum

I et skriftlig spørsmål til kulturministeren 13.2.2014, etterlyste Trine Skei Grande hvordan statsråden vil bidra til at Norsk Maritimt Museum fortsatt skal kunne drive forskning, formidling og forvaltning av den maritime kulturarven. Dette ble begrunnet med årelange vanskelige økonomiske situasjonen til museet og at Norsk Maritimt Museum

sammen med Kystverksmuseene er det eneste nasjonale museet som forvalter maritim kulturarv.

Kunst i det offentlige rom

I et skriftlig spørsmål til kulturministeren 10.12.2013 utfordret Trine Skei Grande ministeren om sine prinsipielle betraktninger rundt KOROs mandat til å gjennomføre egne prosjekter med henvisning til debatten om utsmykkingsverkene av kunstneren Vanessa Baird. Denne debatten har tydeliggjort ulike syn på rollen Kunst i det offentlige rom skal fylle, og hvilken vekt lokale, demokratiske beslutningsprosesser skal tillegges.

Språkmeldingen

I en interpellasjon til kulturministeren 16.1.2014 utfordret Trine Skei Grande regjeringen på hvilken språkpolitikk regjeringen legger til grunn, og om oppfølging av den gjeldende språkmeldingen fra 2009.

To årlige barnehageopptak

I forbindelse med behandlingen av et representantforslag fra SV om innføring av to barnehageopptak holdt Venstres familiepolitiske talsperson Terje Breivik et **innlegg** Stortinget 25.3.2014. I innlegget påpekte Breivik at Venstre har foreslått å bevilge midler til to årlige opptak, jf. Venstres alternative budsjett for 2014, og at Venstre vil fortsette å arbeide opp mot regjeringen for å sikre økt fleksibilitet i barnehageopptaket.

Pressestøtte

I forbindelse med behandlingen av Meld. St. 20 (2013-2014) om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier støttet Venstre prinsippet om plattformnøytralitet og at det innføres et dynamisk tak for støtten. Venstre gikk mot å innføre et statisk tak for støtten.

Venstres har ikke vært representert i familie- og kulturkomitéen i perioden. Trine Skei Grande har fulgt kultursakene og Terje Breivik familiesakene. Rådgivere som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Camilla Hille (familie) og Pål Pettersen (kultur)

11. Utenriks- og forsvarspolitik

Utgangspunktet for Venstres utenrikspolitikk er det sosialliberale målet om økt frihet for alle, uavhengig av geografisk opprinnelse. Venstre mener dette målet nås best gjennom å styrke og videreutvikle internasjonale institusjoner som fremmer menneskerettigheter, demokrati, markedsøkonomi, miljø og respekt for internasjonal lov og rett. Venstre mener det er både legitimt og nødvendig å stille krav om demokrati og respekt for grunnleggende menneskerettigheter til alle land som vi samarbeider med – enten det er gjennom bistand eller handel.

Norge skal føre en verdibasert utenrikspolitikk, og Norge skal alltid være en konsekvent forsvarer av menneskerettighetene (MR) – selv om det kan gå på bekostning av andre interesser. Venstre imøteser den varslede stortingsmeldingen om MR. Det er også viktig for Venstre med et gjennomgående fokus på prinsippet om samstemthet i all politikkutforming.

Videre er det svært viktig at man opprettholder et høyt norsk bistandsnivå i tiden som kommer. Ikke minst er dette viktig som et signal i en tid hvor det oppleves økt press på mange andre lands bistandsbudsjetter. Venstre er enig i at det kan være fornuftig å justere norsk bistandsinnsats på flere områder – herunder sterkere konsentrasjon – men mener at justeringene må være målrettede, godt grunngitte og bredt forankret i Stortinget gjennom gode prosesser. Venstre er tilfreds med at regjeringen – etter press fra samarbeidspartiene – har stadfestet at bistandsmålet om 1 pst. av BNI ligger fast. Venstre deler også ambisjonen om et sterkere fokus på utdanning i bistandspolitikken.

Globalisering og en sunn markedsøkonomi har løftet flere mennesker ut av fattigdom de siste tre tiårene enn noen gang tidligere i verdenshistorien. Det er viktig å legge til rette for næringsutvikling i utviklingsland. På dette området er det positive signaler i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), som Venstre gjerne ser forsterket.

Norge har et ansvar for å bidra der vi kan gjøre en forskjell. For Venstre er det viktig at vi tar i mot vår del av kvoteflyktninger, og ellers bidrar med innsats i konfliktområder som Syria og Sør-Sudan. På disse områdene vil Venstre fortsatt presse regjeringen til forsterket innsats.

11.1 Forslag Venstre har fremmet i perioden

- [Eget alternativt statsbudsjett for 2014](#)
- [Representantforslag om tiltredelse til barnekonvensjonens tilleggsprotokoll om individklagerett](#)
- [Representantforslag om evaluering av Norges engasjement i Afghanistan](#)

Alternativt budsjett 2014

Venstre la 7. november fram et [foreløpig alternativt statsbudsjett](#) for 2014 basert på Stoltenberg II-regjeringens [forslag](#) til statsbudsjett for 2014. Vi varslet samtidig at vi ville komme med et endelig alternativt statsbudsjett etter at den nye regjeringen la fram sin [tilleggsproposisjon](#). Dette ble lagt fram 26. november.

Det henvises til kapittel 1 for en nærmere redegjørelse for Venstres alternative statsbudsjett for inneværende år. Budsjettalternativet innebærer bl.a. en rekke reverseringer i forhold til forslagene på utenriksfeltet fremmet av regjeringen Solberg i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), bl.a. med siktemål på å oppnå målet om 1 pst. av BNI.

Tiltredelse til barnekonvensjonens tilleggsprotokoll om individklagerett

Venstres stortingsrepresentanter Terje Breivik og Trine Skei Grande fremmet 9.4.2014 et representantforslag om norsk tiltredelse til barnekonvensjonens tredje tilleggsprotokoll om individklagerett. I forslaget vises det til at land som Tyskland, Spania, Costa Rica, Portugal, Slovakia, Gabon, Bolivia, Montenegro, Thailand og Albania har ratifisert den tredje tilleggsprotokollen om individklagerett, men at Norge ikke har det. Konsekvensen av at Norge ikke er tilsluttet tilleggsprotokollen vil kunne være at norske barn har svakere rettssikkerhet ved brudd på deres rettigheter enn barn i de nevnte statene. I [svar på spørsmål](#) fra Trine Skei Grande er utenriksministeren klar på at regjeringen vil følge opp spørsmålet om norsk tilslutning, men forslagsstillerne understreker at det er viktig med en snarlig tiltredelse og fremmet følgelig nevnte representantforslag.

[Åpen høring om forslaget ble gjennomført 6. juni](#), og etter planen skal forslaget behandles i Stortinget til høsten.

Evaluerings av Norges engasjement i Afghanistan

Venstres stortingsrepresentanter Trine Skei Grande, André N. Skjelstad og Ola Elvestuen fremmet 03.12.13 et representantforslag om evaluering av Norges engasjement i Afghanistan. Forslaget ble fremmet som en følge av at Norges langvarige engasjement nå går over i en ny fase. Hensikten med en evaluering er å gjøre opp status for Norges innsats så langt, justere innretningen på innsatsen i fortsettelsen, men særlig for å være bedre forberedt til liknende operasjoner dersom Norge blir bedt om å bidra med styrker utenfor NATOs tradisjonelle kjerneområde i fremtiden.

Ved [votering](#) i Stortinget 25. februar 2014 ble forslaget enstemmig vedtatt.

11.2 Venstres gjennomslag i perioden

- [Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014](#)
- [Avtale, RNB 2014](#)
- [Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene](#)
- [Evaluerings av Norges engasjement i Afghanistan](#)

Budsjettavtale, statsbudsjettet 2014

Venstre inngikk [budsjettavtale](#) om statsbudsjettet for 2014 med regjeringspartiene og KrF 15.11.2013 som vi stemte subsidiært for i Stortinget 26.11.2013. I budsjettavtalen fikk Venstre bl.a. gjennomslag for en tydeligere miljøprofil og sosial profil, i tillegg til viktige løft for næringsliv og kunnskap. Det desidert viktigste tiltaket på utenriksfeltet var påplussingen på bistandsbudsjettet med 281,5 mill. kroner for å øke bistandsrammen til 1 pst. av BNI.

Avtale, RNB 2014

Venstre inngikk *avtale* om revidert nasjonalbudsjett med KrF og regjeringspartiene 5.6.2014. Avtalen innebærer bl.a. at klima- og miljøprofilen skjerpes, satsing på kollektivtrafikk og høyere utdanning styrkes og sørget for at kommunenes merutgifter til barnehage kompenseres. På utenriksfeltet ble det oppnådd enighet om følgende verbalforslag: «Stortinget ber regjeringen om å følge det internasjonale nødhjelpsbehovet nøye og fortløpende vurdere å øke nødhjelpen til ofrene for borgerkrigene i Syria og Sør-Sudan.»

Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene
I samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene har Venstre fått gjennomslag for mange viktige saker for oss. Innenfor utenrikspolitikken vil vi spesielt peke på enkelte formuleringer i punkt 2d om universelle rettigheter, i punkt 2e om internasjonal solidaritet og jenters utdanning, og i punkt 2j om et forpliktende internasjonalt samarbeid.

Evaluerings av Norges engasjement i Afghanistan

Se omtale over.

11.3 Andre saker

Ta en global lederrolle i å fremme utdanning for alle

Parlamentarisk leder Trine Skei Grande løftet i en interpellasjonsdebatt 16.1.2014 hvilken strategi utenriksministeren har for å utøve en global lederrolle i å fremme utdanning for alle, med henvisning til løftet om dette i regjeringsplattformen. I interpellasjonen viste Skei Grande til at det har skjedd stor framgang siden Education for All-målene og tusenårsmålene om utdanning ble satt, men fremdeles er 57 millioner barn uten tilgang på skole, og nesten 200 millioner barn faller ut eller har ikke tilegnet seg grunnleggende lese- og regneferdigheter før de begynner i 4. klasse. Disse barna har det vanskeligste utgangspunktet av alle, og det er viktig å ha en strategi for også å nå disse.

Bidra til at Norge tar en internasjonal pådriverrolle i spørsmålet om Vest-Sahara

Trine Skei Grande utfordret i en interpellasjonsdebatt 5.6.2014 utenriksministeren til å – på vegne av Norge – påta seg en internasjonal pådriverrolle i spørsmålet om Vest-Sahara. Vest-Sahara regnes av FN som det største uløste kolonispørsmålet i verden i dag. Mesteparten av territoriet har vært okkupert av Marokko siden 1975. - Verdenssamfunnet har et betydelig ansvar for å gi saharawiene råderett over eget land og egne naturressurser, anførte Skei Grande, og her kan Norge ta en pådriverrolle.

MR-situasjonen i Tibet

Stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, som også er leder av Tibet-komiteén på Stortinget, fulgte 10.6.2014 opp Dalai Lamas besøk i Norge med en interpellasjon om hvordan Norge kan bidra til å bedre MR-situasjonen i Tibet. Kjenseth viste bl.a. til at i årsrapporten fra Freedom House for 2013, hvor land rangeres på en skala fra 1-7 etter hvor «fri» eller «ufri» de er, rangeres Tibet til 7 på samtlige parameter.

Norges holdning til et eventuelt internasjonalt forbud mot atomvåpen

I spørretimen 7.5.2014 etterlyste stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn en klargjøring fra regjeringen om hva som er Norges holdning til et eventuelt internasjonalt forbud mot atomvåpen, men fikk ikke tydelige svar fra europaministeren som svarte på vegne av utenriksministeren. Sistnevnte har i en senere debatt i Stortinget (5.6.2014) langt på vei ryddet opp i dette.

Demokratiaktivister i Saudi-Arabia

I et skriftlig spørsmål 4.6.2014 etterlyste Trine Skei Grande på hvilken måte utenriksministeren bidrar til støtte for aktivisten Raif Badawi og andre saudiske menneskerettighetsforkjempere. Sadawi har blitt et symbol på menneskerettighetsbrudd i Saudi Arabia, og bl.a. har Amnesty International engasjert seg i hans sak.

Demokratiutvikling i Aserbajdsjan

I et skriftlig spørsmål 18.12.13 stilte Trine Skei Grande et liknende spørsmål, men da med utgangspunkt i utviklingen i Aserbajdsjan og den fengslede aktivisten Anar Mammadli.

Boko Harams kidnappinger og Norges rolle

I et skriftlig spørsmål 7.5.2014 oppfordret Trine Skei Grande regjeringen til på egnet måte bistå i arbeidet for å frigjøre bortførte nigerianske skolejenter fra terrorgruppen Boko Haram – på lik linje med signalene fra andre vestlige land.

Beredskapssenter i nordområdene

Trine Skei Grande fulgte opp en enstemmig merknad i Innst. 236 S (2011–2012) vedr. etablering av et ressurs- og kompetansesenter for sikkerhet og beredskap i nordområdene (RKSNS) i et skriftlig spørsmål 29.4.2014. Skei Grande viste til at det er en fare for at prosjektmidlene ikke strekker til, og at prosjektet ikke blir realisert. Dette vil i så fall være svært uheldig for beredskapen i nordområdene, som per i dag ikke er på det nivået som er ønskelig

Bedre tilrettelegging for at norsk helsepersonell og andre humanitære hjelpearbeidere kan bidra med sine kunnskaper i arbeid i fattige land

I et skriftlig spørsmål 24.4.2014 bad Trine Skei Grande om en vurdering av en rekke interessante tiltak lansert av Leger uten grenser. Tiltakene har som målsetning å bedre tilrettelegge for at norsk helsepersonell og humanitære hjelpearbeidere kan reise ut for å bidra med sine kunnskaper. Dette inkluderer blant annet behovet for at feltarbeidere fortsatt kan stå i sin pensjonsavtale ved ulønnede permisjoner i forbindelse med feltarbeid; mulige modeller for skattereduksjon ved humanitært feltarbeid; bedre tilrettelegging for permisjoner/ansiennitetsberegning i forbindelse med humanitært feltarbeid; forbedrede rutiner for godkjenning av relevant feltarbeid som medisinsk praksis; samt tropemedisinsk kurs av tilfredsstillende kvalitet i Norge.

Oppfølging av FN-rapporten om kunstnerisk ytringsfrihet

I mars 2013 kom den første FN-rapporten om kunstnerisk ytringsfrihet fra FNs spesialrapportør for kulturelle rettigheter. Den fremhever mange av problemene knyttet til brudd på kunstnerisk ytringsfrihet på et generelt nivå, og påpeker at problemene til nå ikke har blitt adressert systematisk – om i det hele tatt – av mellomstatlige organisasjoner. I et

skriftlig spørsmål 2.4.2014 understreket Trine Skei Grande at det vil være naturlig at kunstnerisk ytringsfrihet også inkluderes i den kommende stortingsmeldingen om menneskerettigheter, og at norske myndigheter på egnet måte bidrar med tiltak for å styrke den kunstneriske ytringsfriheten.

Norske sanksjoner mot enkeltland eller enkeltpersoner som ikke er basert på bindende vedtak gjort av FNs sikkerhetsråd

I lys av Sergej Magnitskij-saken og de tidligere opposisjonspartiernes engasjement i denne, bad Trine Skei Grande utenriksministeren 11.3.2014 om en generell avklaring av hvorvidt det er mulig med norske sanksjoner mot enkeltland eller enkeltpersoner som ikke er basert på bindende vedtak gjort av FNs sikkerhetsråd.

USAs overvåkning av europeiske borgere og statsledere

I spørretimen 06.11.2013 tok Trine Skei Grande opp den amerikanske overvåkningsskandalen med statsministeren, og hva som har blitt gjort for å forsikre seg om at dette ikke har skjedd i Norge. - Det er viktig at man har tiltro til sine venner, at man har et samspill med sine venner, og at man har regler for samspillet med sine venner som øker tiltroen, understreket Skei Grande.

Streng rammer for norsk våpeneksport

I forbindelse med Stortingets behandling av eksportkontrollmeldingen for 2012 (Meld. St. 49 (2012-2013)), var Venstre tydelig i sine merknader til saken, bl.a. med tanke på behovet for å også innføre sluttbrukererklæringer i NATO-sammenheng.

Merkostnader ved utvikling av Joint Strike Missile (JSM)

Stortingets flertall sluttet seg 19.6.2013 til en tilleggsbevilgning på 200 mill. kroner i 2014 til gjennomføring av JSM utvikling trinn 3. Venstre var en del av flertallet, men er skeptisk til mulig eskalerende kostnader ved kampflyprosjektet og har tidligere varslet at det vil kunne være aktuelt å redusere det totale antallet kampfly som skal kjøpes inn. Sammen med KrF forutsetter Venstre i innstillingen til saken at de økte kostnadene til utvikling, kvalifikasjon, integrasjon og anskaffelse av JSM dekkes innenfor rammen av kampflyanskaffelsen.

Infostøttens fremtid

I et skriftlig spørsmål til utenriksministeren 17.6.2014 understreket Trine Skei Grande at det er avgjørende at eventuelle endringer i den såkalte «infostøtten» – hvis dette er aktuelt – baseres på tydelige kriterier, fagmessighet og en inkluderende prosess hvor sivilsamfunnets synspunkter tillegges vekt. I forlengelsen av dette etterlyste Skei Grande hvilke kriterier utenriksministeren vil legge til grunn for en eventuell endring, og på hvilken måte sivilsamfunnet vil bli inkludert i en slik prosess.

Venstres medlem i utenriks- og forsvarskomiteén er Trine Skei Grande.
Rådgiver som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Pål Pettersen.

12. Kontroll- og konstitusjon

Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité har i all hovedsak behandlet saker innenfor tre ulike kategorier: Grunnlovsforslag, Riksrevisjonens undersøkelser og rapporter og egne kontroll saker overfor regjeringen. Venstre har ikke fremmet egne forslag i perioden, men er medforslagsstiller til en rekke av de grunnlovsendringsforslagene som er behandlet og vedtatt.

12.1 Grunnlovssaker

I denne perioden har det – som et ledd i grunnlovsjubileet – blitt behandlet og vedtatt en rekke endringer i Grunnloven, bl.a. endring av Grunnlovens språk samt innlemming av en rekke politiske og sosiale rettigheter. Forslagene til endringene ble av formelle årsaker fremmet i forrige Stortingsperiode. Venstres daværende medlem av kontroll- og konstitusjonskomitéen, Trine Skei Grande, er medforslagsstiller på de fleste av disse.

Grunnlovsforslag om Grunnloven på tidsmessig bokmål og nynorsk

Stortinget behandlet tre forslag til språklig fornyelse av Grunnloven 6.5. I Dokument 12:21 (2011-2012) fremmet representanter fra Fremskrittspartiet og Høyre sammen med professor Finn-Erik Vinje et forslag til «en varsom språklig ansiktsløftning av Grunnlovens tekst». I Dokument 12:25 (2011-2012) fremmet representanter fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti Grunnlovsspråkutvalgets forslag til nye tekstversjoner av Grunnloven på tidsmessig bokmål og nynorsk. I Dokument 12:22 (2011-2012) fremmet representanter fra Fremskrittspartiet og Høyre Grunnlovsspråkutvalgets forslag til en nynorsk versjon av Grunnloven.

Venstres gruppe stemte samlet for en nynorsk versjon av Grunnloven, og stemte også samlet for en ny tidsmessig bokmålsversjon (lik nynorsk). Da dette forslaget falt, var Venstres gruppe delt i [votingen](#) (6 for og 3 mot) om en ny bokmålsversjon som foreslått i Dokument 12.21.

Grunnlovsforslag fra bl.a. Trine Skei Grande om grunnlovfesting av sivile og politiske menneskerettigheter

Som følge av behandlingen av Dokument 12:30 (2011-2012) 13.5.2014 har Grunnloven har fått et nytt kapittel E om menneskerettigheter. Den innledende bestemmelsen (§ 92) lyder: «statens myndigheter skal respektere og sikre menneskerettighetene slik de er nedfelt i denne grunnlov og i for Norge bindende traktater om menneskerettigheter». De nye bestemmelsene omfatter rett til liv og forbud mot dødsstraff (§ 93), likhetsprinsippet og ikke-diskrimineringsprinsippet (§ 98), personvern og personopplysningsvern (§ 102) og barns rettigheter (§ 104). Det ble også vedtatt nye og/eller utdypende bestemmelser om frihetsvern (§ 94), rettferdig rettergang og uavhengige domstoler (§ 95), vern på strafferettens område, herunder lovskrav og uskyldspresumsjon (§ 96), forenings- og forsamlingsfrihet (§ 101) og bevegelsesfrihet (§ 106). I tillegg ble legalitetsprinsippet grunnlovfestet (§ 113). De fleste av endringene skjedde ved enstemmige [vedtak](#) (dels gjennom subsidiær stemmegivning).

Grunnlovsforslag fra bl.a. Trine Skei Grande om grunnlovfesting av økonomiske, sosiale og kulturelle menneskerettigheter

Som følge av behandlingen av Dokument 12:31 (2011-2012) 13.5.2014 har Grunnloven fått et nytt kapittel E om menneskerettigheter. Det er vedtatt en ny grunnlovbestemmelse om rett til utdanning, som omfatter både grunnleggende og videregående opplæring. Tidligere § 110 om rett til å skaffe seg utkomme ved arbeid, har fått en tilføyelse om næringsvirksomhet, og bestemmelsen i tidligere § 110 b (nå § 112) om rett til et sunt miljø er blitt styrket. Disse endringene skjedde ved enstemmige vedtak (dels gjennom subsidiær stemmegivning). Forslagene om grunnlovfesting av kulturettigheter og forslagene om rett til tilfredsstillende levestandard og helsehjelp, oppnådde ikke et tilstrekkelig flertall og ble følgelig ikke vedtatt. Det gjorde heller ikke forslagene til endring av bestemmelsen om samisk språk, kultur og samfunnsliv og forslaget til en ny derogasjonsbestemmelse. Venstre **stemte** for alle disse forslagene, med unntak av forslaget til ny derogasjonsbestemmelse, men de fikk ikke det nødvendige 2/3-flertall da Høyre og Frp (og ved enkelte tilfeller Senterpartiet) stemte mot.

Grunnlovsforslag fra bl.a. Trine Skei Grande om endringer i Grunnloven § 100 (om ytringsfrihet og religion)

Stortinget behandlet 13.5.2014 forslag om en tilføyelse i Grunnlovens ytringsfrihetsbestemmelse. Forslaget gikk ut på å inkludere ordet «religion» i Grunnloven § 100 tredje ledd første punktum, slik at det eksplisitt skulle fremkomme at alle har rett til å ytre seg fritt om religion. Arbeiderpartiet, Venstre, SV og Miljøpartiet De Grønne støttet forslaget og argumenterte i innstillingen for at religion har stor betydning for mange mennesker, at religiøse institusjoner kan ha særlig stor innflytelse på enkeltindivider, og at det derfor er ekstra viktig at Grunnloven spesifikt nevner at ytringsfriheten også gjelder på religionens område. Forslaget fikk ikke tilstrekkelig flertall, og ble dermed ikke vedtatt.

Grunnlovsforslag fra bl.a. Trine Skei Grande om ny § 93 i Grunnloven (rett til liv og forbud mot dødsstraff, tortur og slaveri)

Stortinget behandlet 13.5.2014 tre forslag om grunnlovfesting av rett til liv. Dokument 12:16 (2011-2012) fra KrF foreslo en bestemmelse om rett til liv fra unnfangelse til naturlig død. Forslaget fikk ikke flertall. I Dokument 12:32 (2011-2012) og Dokument 12:33 (2011-2012) ble det foreslått alternative bestemmelser om rett til liv og forbud mot dødsstraff, tortur og slaveri. Det som skilte de to forslagene var ordene «iboende rett til liv» i Dokument 12:32, og alternative forslag om «rett til liv» og «rett til liv fra fødselen» i Dokument 12:33. Følgende forslag i Dokument 12:33 ble vedtatt, slik at ny § 93 i Grunnloven lyder: «Ethvert menneske har rett til liv. Ingen kan dømmes til døden. Ingen må utsettes for tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff. Ingen skal holdes i slaveri eller tvangsarbeid. Statens myndigheter skal beskytte retten til liv og bekjempe tortur, slaveri, tvangsarbeid og andre former for umenneskelig eller nedverdiggende behandling.»

Grunnlovsforslag fra bl.a. Trine Skei Grande om ny § 103 (rett til å stifte familie)

Stortinget behandlet 13.5.2014 to forslag om grunnlovfesting av rett til å stifte familie og rett til å inngå og oppløse ekteskap. Dokument 12:34 (2011-2012) foreslo at første ledd i ny bestemmelse skulle lyde: «Familien er en grunnleggende enhet i samfunnet.» Forøvrig er forslagene likelydende. Ingen av forslagene oppnådde tilstrekkelig flertall, og ble følgelig ikke vedtatt.

Grunnlovsforslag fra Trine Skei Grande og Hallgeir H. Langeland om rett til asyl

Stortinget behandlet 13.5.2014 forslag om å grunnlovfeste retten til å søke asyl.

Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne støttet forslaget og begrunnet dette med at det er behov for å gi retten til å søke asyl et sterkere vern, og at denne rettigheten bør lovfestes på et høyere nivå enn dagens utlendingslov. Høyre, Fremskrittspartiet og Senterpartiet stemte i mot en grunnlovfesting. Forslaget fikk ikke nødvendig flertall, og ble ikke vedtatt.

12.2 Saker fra Riksrevisjonen

Kontroll- og konstitusjonskomitéen har behandlet en rekke saker knyttet til rapporter fra Riksrevisjonen. I de aller fleste saker har komitéen hatt enstemmige merknader, men i enkelte saker har komitéen vært uenig.

Riksrevisjonens undersøkelse av statens arbeid med CO2-håndtering

Stortinget behandlet 3.4.2014 en [rapport fra Riksrevisjonen](#) om statens arbeid med CO2-håndtering. I rapporten kom det frem at kompleksiteten i gjennomføring av CO2-håndtering på Mongstad ble undervurdert, og at det har vært få virkemidler for god kostnadsstyring og rask framdrift. Kontroll- og konstitusjonskomitéen hadde som ledd i behandling av saken kontrollhøringer over tre dager. I tillegg til å kommentere Riksrevisjonens funn, omhandler [komitéens innstilling](#) også forhold rundt Stoltenberg-regjeringens beslutningen om å skrinlegge prosjektet om fullskala fangst og lagring av CO2 på Mongstad.

Stortinget vedtok med støtte fra representantene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelige Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne - vedtatt følgende kritikk av StoltenbergII-regjeringen: «Stortinget finner at den tidligere regjeringens arbeid med fullskala CO2-fangst og -lagring ved Mongstad-anlegget kritikkverdig.»

I komitéens innstilling skrev de samme partiene bl.a. at de mener statsministerens løfte til det norske folk i nyttårstalen var usedvanlig klar tale, og hadde forventet at regjeringen ville gjøre hva den kunne for å innfri det som ble lovet. Flertallet mener regjeringen tvert imot gikk tilbake på løftet, endret strategi og forlot pionerrollen underveis på ferden inntil det hele havarerte i september 2013. Strategien og fokuset for Mongstad-prosjektet gikk fra «raskest mulig» realisering av fangst og lagring, til «billigst mulig», til «ingen rensing».

Venstres medlem av kontroll- og konstitusjonskomitéen, Abid Q. Raja, var saksordfører for saken.

Riksrevisjonens undersøkelse av effektivitet i konsesjonsbehandlingen av fornybar energi

Stortinget behandlet 11.6.2014 en [rapport fra riksrevisjonen](#) om effektiviteten i konsesjonsbehandlingen av fornybar energi.

Venstre stod i [innstillingen](#) sammen med KrF, SV og MDG i en rekke kritiske merknader til den praksis som ble avdekket i Riksrevisjonen:

«Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne konstaterer at dagens praksis medfører treg saksbehandling og usikkerhet om overordnede målsettinger, og hvorvidt disse blir innfridd. I en slik situasjon skapes

ytterligere usikkerhet og konflikt dersom det gis politiske signaler om at det er ønskelig å bygge ut vernede vassdrag, på tross at Norges internasjonale forpliktelser til vern av naturmangfold og sårbare naturområder. Virkemidlene og de politiske signalene i energipolitikken må utformes i tråd med nasjonale og internasjonale mål, herunder Klimaforliket og konvensjonen om biologisk mangfold, som forplikter Norge til å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2020.

Kristelig Folkeparti, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne minner om at elsertifikatordningen er teknologinøytral, og dermed gis lettest til de billigste prosjektene. I forbindelse med en evaluering av ordningen trengs også en vurdering av hvorvidt ordningen stimulerer eller hindrer ny teknologiutvikling og næringsutvikling innen energikilder som sol, vind (til havs og på land), geotermisk energi og bølger, i tillegg til vann.»

12.3 Andre saker

Beslutning om ny trasé for E16 gjennom Lærdal

Kontroll- og konstitusjonskomitéen vedtok i møte 4. mars 2014 å igangsette forberedelser i en egen sak til Stortinget, jf. Stortingets forretningsorden § 15 første ledd. Saken gjelder ny trasé for E16 gjennom Lærdal og hvorvidt beslutningen om trasé ble truffet som følge av at daværende kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete hadde vært i kontakt med daværende miljøvernminister Bård Vegar Solhjell om saken. Etter at komitéen mottok brev fra ulike departement som ble behandlet på komitéens møte 25. februar og 4. mars 2014. Det var i utgangspunktet enighet om å avslutte saken. Komitéens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmet imidlertid følgende protokolltilførsel:

«Representantene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at statsråd Solhjell etter forutgående henvendelse fra sin kollega statsråd Navarsete traff beslutning om et tunnelløsningsalternativ i Lærdal som Vegvesenet hadde nedlagt innsigelse mot på grunn av kostnaden på 800 mill. kroner – som ga prosjektet negativ samfunnsmessig nytte, og var anslått til å være 400 mill. dyrere enn et annet tunnelalternativ, den 7. oktober 2013.

På dette tidspunkt var det klart at Stoltenbergregjeringen ville tre tilbake som følge av valgresultatet, jfr. uttalelser fra statsministeren valgnatten 9. september. Så tidlig som 30. september hadde det nye stortingsflertallet materialisert seg gjennom en samarbeidsavtale som innebar dannelsen av en ny regjering. Den situasjon hadde oppstått som retningslinjene tok sikte på å regulere.»

På grunn av innholdet i protokolltilførselen, vedtok komitéen, med stemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, å åpne sak. Saken ble avsluttet og behandlet i Stortinget 19. juni 2014. I [innstillingen](#) fremgår det at Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til protokolltilførselen og fastholder den. Videre konstaterer de samme partiene at daværende statsråd Solhjells behandling av en så utpreget og betydelig politisk sak umiddelbart før regjeringens varslede avgang, var lite skjønnsom med tanke på regjeringens egen instruks «om statsråd» om å «utvise varsomhet med å fatte endelige beslutninger i viktige og kontroversielle saker» etter at den har varslet sin avgang.

Venstres medlem i kontroll- og konstitusjonskomitéen er Abid Q. Raja.
Rådgivere som har fulgt komitéens arbeid har i perioden vært Ingvild Boe Hornburg og Geir Olsen.

13. Saker behandlet av Stortingets presidentskap

Venstre har i perioden fremmet to representantforslag som ikke har blitt behandlet i en ordinær stortingskomité, men i Stortingets presidentskap.

Det er forslagene om [innføring av lobbyregister](#) og [etablering av en egen lovavdeling](#) på Stortinget.

Lobbyregister

Venstre har en rekke ganger tidligere, i hhv [desember 2000](#), [oktober 2003](#), [desember 2007](#) og [november 2009](#) fremmet tilsvarende forslag om å opprette et lobbyregister for Stortinget. Bakgrunnen for å fremme forslaget på nytt er både prinsipielt og at saken har blitt aktualisert gjennom diskusjonen om overgang fra en bransje innen politisk kommunikasjon til politiske stillinger i posisjon. Diskusjonen har også vært knyttet til overgang fra regjering og storting til andre yrker, særlig innen kommunikasjonsbransjen.

Forslaget fikk ikke flertall, men ble støttet av Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne da saken var til behandling og [votering](#) i Stortinget 25.3.2014.

Forslaget om å opprette en egen lovavdeling er foreløpig ikke behandlet og kommer trolig til plenumsbehandling høsten 2014.

Venstre er ikke representert i Stortingets presidentskap

VEDLEGG:

31 gode grunner til å stemme Venstre – status per juni 2014.

Ved Venstres valgkampåpning i Arendal 9. august 2013 la Venstre fram en liste på 31 svært gode grunner til å velge Venstre og sørge for en blågrønn regjering etter valget.

Status etter sonderinger mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet viser at **13** av Venstres tiltak vil bli gjennomført i sin helhet, **14** blir gjennomført delvis eller på sikt, mens de siste 4 foreløpig ikke er planlagt gjennomført. Av disse 4 er det bare ett hvor regjeringen aktivt slår fast at de vil føre en «annen» politikk enn det Venstre ønsker (sosialhjelp). De andre er verken omtalt i samarbeidserklæring eller regjeringsplattform.

Grunn	Status	Kommentar
Utvide lærerutdanningen og gjøre den femårig.	Gjennomføres	Regjeringsplattformen, side 55. Innføres fra 2017.
Innføre rett og plikt til etter- og videreutdanning for lærere.	Gjennomføres «på sikt»	Gjennomføre et lærerløft (samarbeidsavtalen pkt. 3d) «På sikt innføre rett og plikt til etter- og videreutdanning» (regjeringsplattformen side 55). Første bevilgninger i statsbudsjettet for 2014.
Kutte byråkratiet og ansette flere yrkesgrupper i skolen, så lærerne får tid til å være lærere.	Gjennomføres	Regjeringsplattformen side 55 («Forenkle og redusere omfanget av unødvendig byråkrati etc»). Fulgt opp i avtalen om RNB 2014.
Øke forskningen.	Gjennomføres	Regjeringsplattformen side 58 (flere punkt og formuleringer). Fulgt opp i statsbudsjettet 2014.
Ha en karakterfri barneskole.	Gjennomføres	
Verne Lofoten, Vesterålen og Senja.	Gjennomføres	Samarbeidsavtalen, punkt 4c
Gjennomføre et grønt skattesifte slik at det lønner seg å leve miljøvennlig.	Gjennomføres delvis	Regjeringen vil sette ned en grønn skattekommisjon høsten 2014. Regjeringserklæringen side 25
Sørge for flere og bedre tog.	Gjennomføres delvis	Regjeringsplattformen side 67, samarbeidsavtalen punkt 3g. 850 mill. kroner mer til jernbane gjennom avtale om hhv statsbudsjettet 2014 og nysaldering 2015. I tillegg til flere verbalforslag om utbygging av tog.
Satse stort på kollektivtransport.	Gjennomføres	Samarbeidsavtalen, punkt 3m og 4g. Fulgt opp bl.a. i RNB 2014.
Kutte de norske utslippene med 40 prosent innen 2020.	Gjennomføres delvis	Samarbeidsavtalen, punkt 2h. Offensiv klimapolitikk og forsterke klimaforliket.
Redusere skjemaveldet med 25 % i løpet av fire år, bl.a. ved å innføre minstefradrag for næringsdrivende.	Gjennomføres delvis	Skjemaveldet skal reduseres med 25 prosent (regjeringsplattformen side 29). Ingen spesifikk formulering om minstefradrag for næringsdrivende, men omtalt i Venstre repr.forslag om næringsdrivende som fikk flertall i juni 2014.
Bedre de sosiale ordningene for næringsdrivende.	Gjennomføres delvis	Ingen forpliktende formuleringer hverken i samarbeidsavtale eller regjeringsplattform, men Venstre fikk gjennomslag for et representantforslag om en helhetlig gjennomgang av vilkårene for næringsdrivende, med sikte på forbedringer bl.a. når det gjelder sosiale ordninger i

		Stortinget i juni 2014.
Sikre tilgang på kapital i oppstartsfasen for gründere.	Gjennomføres delvis	Regjeringsplattformen, side 27: «Opprette en innovasjonsbørs for enklere å kunne koble gründere med privat kapital og vurdere å koble dette til skatteincentiver.» I følge budsjettavtalen 2014 skal det komme såkornfondordning for inkubatorer i 2015-budsjettet.
Omorganisere Innovasjon Norge slik at det blir mer innovasjon i hele landet.	Gjennomføres delvis	Regjeringsplattformen, side 27: «Gjennomgå virkemiddelapparatet for innovasjon og videreutvikle virkemidlene med høyest innovasjonseffekt.»
Følge handlingsregelen og føre en ansvarlig økonomisk politikk.	Gjennomføres	Slått fast både i samarbeidsavtalen (punkt 4a) og regjeringsplattformen og fulgt opp i NB og RNB 2014.
Tenke nytt innen psykisk helse og innføre lavterskeltilbud der du kan få hjelp uten henvisning.	Gjennomføres	Samarbeidsavtalen, punkt 3f. Dessuten fikk Venstre flertall for repr.forslag om å styrke psykisk helsetjenester i kommunene.
Bedre rusbehandling i alle ledd: Forebygging, akuttavrusning, behandling, skadereduksjon og ettervern.	Gjennomføres	Samarbeidsavtalen, punkt 3e. Fulgt opp i bl.a. budsjettavtalen om statsbudsjettet 2014.
Sørge for 1000 nye helsesøstre i løpet av fire år.	Gjennomføres foreløpig ikke	Regjeringsplattformen, side 44 sier kun: «Bedre lavterskel og forebyggende tilbud til unge, som skolehelsetjeneste og helsestasjoner.»
Opprette en forenklingsskomisjon som reduserer helsebyråkratiet.	Gjennomføres delvis	Regjeringsplattformen, side 44: «Redusere byråkrati for å frigjøre mer tid og kapasitet til pasientbehandling».
Sikre lokalsykehusene.	Gjennomføres delvis	Regjeringsplattformen, side 43 «Regjeringen vil fremme en nasjonal helse- og sykehusplan for Stortinget for å skape åpenhet og forutsigbarhet i sektoren. Helse- og sykehusplanen skal blant annet inneholde en definisjon av innholdet i ulike typer sykehus, struktur i spesialisthelsetjenesten, behovskartlegging, utstysrbehov og investeringsplaner. Sykehusplanen må også omhandle lokalsykehus og den viktige rollen de har for å sikre beredskap for liv og helse i hele landet.»
Differensiere barnetrygden slik at lavinntektsmottakere får mer enn de med høyere inntekt.	Gjennomføres foreløpig ikke	
Innføre gradert betaling i barnehager og SFO slik at de med lav inntekt betaler mindre enn de med høyere inntekt.	Gjennomføres	Samarbeidsavtalen, punkt 4D. Varslet at ny modell kommer i forbindelse med statsbudsjettet for 2015.
Innføre statlig minstenorm for sosialhjelpssatser.	Gjennomføres ikke	Regjeringen vil videreføre sosialhjelpen som en kommunal skjønnsbasert ordning (regjeringsplattformen side 11)
Gjennomføre et løft for det kommunale barnevernet.	Gjennomføres delvis	Regjeringsplattformen side 12-13
Sikre en boligpolitikk som gir vanskeligstilte mulighet til å eie	Gjennomføres delvis	Regjeringsplattformen side 48: «Det er derfor en offentlig oppgave å føre en

egen bolig på sikt.		offensiv sosial boligpolitikk.» Som følge av RNB-avtalen 2014 blir det bl.a. bevilget tilskudd til 1000 nye utleieboliger
Beholde pappapermen.	Gjennomføres	Pappapermen blir beholdt, men redusert fra 14 til 10 uker (samarbeidsavtalen punkt 4b)
Reversere Datalagringsdirektivet og føre en mer aktiv personvernpolitikk.	Gjennomføres delvis	Datalagringsdirektivet er historie. Det gjenstår å se om det blir en mer aktiv personvernpolitikk.
Føre en mer human innvandrings- og asylpolitikk, spesielt for barn med lang botid i Norge.	Gjennomføres delvis	Det blir en mer human politikk for barn med lang botid i Norge jfr. avtalen om asyl- og innvandringspolitikk mellom V/KrF og regjeringen.
Innføre stemmerett for 16-åringer.	Gjennomføres foreløpig ikke	
Gjennomføre lokaldemokratireform med større og sterkere kommuner.	Gjennomføres	Samarbeidsavtalen punkt 3b. Fulgt opp bl.a. i kommuneøkonomiproposisjonen 2014.
Endre arbeidsmiljøloven slik at det blir større fleksibilitet for både arbeidstaker og arbeidsgiver.	Gjennomføres	Regjeringsplattformen side 8 og 10. Fulgt opp med forslag fra regjeringen som nå er på høring.